

ÜCRETSİZ SAYI

mavikale

TÜRKİYE SATRANÇ FEDERASYONU YAYINIDIR

NİSAN 2018 SAYI:33 ISSN 1309-1166

IM Ekaterina Atalık Türkiye Kadınlar Şampiyonu

Kupa'nın galibi FM Fethi Apaydın

Küçük ve Yıldız milliler belli oldu

Caruana Adaylar Turnuvası'nı kazandı, Carlsen'in rakibi oldu

Gülkız Tulay

Başkan

gulkiztulay@tsf.org.tr

Türk satrancı yol almaya devam ediyor...

Değerli satrançseverler,

Antalya'da gerçekleştirdiğimiz Türkiye Küçükler, Yıldızlar ve Emektarlar Satranç Şampiyonaları'nda 7 bini kişi tek yürek geleceğe hamle yaptık. Yıllar önce hayal bile edemeyeceğimiz katılım sayısı ile rekor kırdığımız ve her yıl kendimizle yarışır hale geldiğimiz şampiyonalarımızın organizasyon başarısı yine hem ülkemiz hem de dünya satranç camiasına şapka çıkarttı.

Son üç yıldır 81 ilimizden katılımı ile gerçekleşen bu dev organizasyonda bu yıl Küçükler Şampiyonası'nda 2 bin 134, Yıldızlar Şampiyonası'nda 592 ve Emektarlar Şampiyonası'nda 84 sporcu olmak üzere toplam 2 bin 810 sporcumuz şampiyonluk için yarıştı.

Böylesine büyük çapta organize edilen sportif bir şölenin hayata geçmesi ve başarıyla tamamlanmasını sağlayan ekibimize, ailemize ve tüm destekçilerimize yürekten teşekkür ediyoruz. Milli Takım havuzuna seçilen aydınlık yüzlerimizi tekrar tebrik ediyor, başarılarını uluslararası turnuvalarda kazanacakları madalyalarla perçinlemelerini diliyorum.

Milli Takım havuzuna seçilen küçüklerden 185, yıldızlardan 108 olmak üzere toplam 293 sporcumuzun ilk kamp çalışmasını ise Mart ayında Antalya'da gerçekleştirdik. Alt yapıya yaptığımız yatırımlar, sporcularımızın gelişimi için gösterdiğimiz özen uluslararası turnuvalarda meyvesini veriyor ve genç ustalarımızın gurur veren başarılarına şahitlik ediyoruz.

Şampiyonalarımızın hemen ardından hayata geçirdiğimiz Türkiye Kupası, Arzum Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası ve Ali İpek Anma Turnuvası'nı da ülkemizin dört bir yanından yüzlerce usta sporcumuzun katılımıyla gerçekleştirdik. Kupa yarışında birincilik ipini göğüsleyen FM Fethi Apaydın'ı, Kadınlar Şampiyonası'nda üçüncü kez şampiyonluğa uzanan IM Ekaterina Atalık'ı ve Ali İpek Hocamızı andığımız turnuvanın galibi olan Sertan Nazlı'yı yürekten kutluyorum.

Türk satrancını en nitelikli ve en verimli şekilde yayma-

ya, satrancı vatanımızın her toprağına, ülkemizin her ferdine ulaştırmaya durmadan devam ediyoruz. En büyük gücümüzü kuşkusuz ustalarımızın başarı hamlelerinden alıyor, onların yaşattığı madalya sevinciyle azimle doluyoruz. Graz Açık'ta GM Batuhan Daştan altın madalya, Reykjavik Açık'ta ise GM Mustafa Yılmaz bronz madalya kazanarak yine göğsümüzü kabarttılar. Alkış tutulması performanslarıyla son derece güçlü sporcuları geride bırakarak bu güzel dereceleri elde eden büyükustalarımıza teşekkür ediyorum.

Handenur Şahin, Ülke TV ve Spor & Spor Dergisi tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen "Sporun Devleri Buluşuyor" ödül töreninde "Yılın Sporcusu Onur Ödülü"ne layık görüldü. Engeline inat eğitim hayatını ve sportif kariyerini birlikte ve başarıyla sürdüren Handenur, azmi ve başarısı ile sadece satranç ailesinin değil tüm spor camiasının gönlünde taht kurdu. Türk satrancının ve Türk sporunun örnek sporcularından biri olan Handenur ile gurur duyuyor ve nice ödüllerin sahibi olmasını diliyorum.

Türk Satrancının adını dünyanın en güçlü beş ülkesi arasına yazdıran A Milli Takımımızın, Türk sporunun en başarılı isimlerinin ödüllendirildiği ve bu yıl 64.sü düzenlenen Gillette-Milliyet Spor Ödülleri'nde özel ödüle layık görülmesi ise bambaşka bir sevinç kaynağımız oldu. Sporun Oscar'ı olarak bilinen bu muhteşem ödül gecesinde büyükustalarımızın spor camiasının en iyileri arasında bu özel ödüle uzanması, bu tarihi başarının Türk spor kamuoyu tarafından bir kez daha görünür ve bilinir olması sadece bizler için değil, satranç ailemiz için de eşsiz bir mutluluk sebebi oldu.

Mavikale dergimizin yeni sayısını keyifle okumanızı diliyorum, emek ve fikirleriyle dergimize hayat veren yazarlarımıza teşekkür ediyorum.

Türk satrancını zirveye taşıyacak çalışmalar, başarılar ve faaliyetlerde buluşabilmek dileğiyle tüm ailemize kucak dolusu sevgilerimi sunuyorum.

IA Fatma Yılmaz
Yayın Kurulu Başkanı
fyakademi@gmail.com

Değerli satrançseverler,

Satrançla dolu bir üç ayı daha geride bıraktık. Ülkemizin en geniş katılımlı turnuvaları ocak sonu ve şubat başını içine alan tarih aralığında gerçekleştirildi.

Türkiye Küçükler, Türkiye Yıldızlar, Türkiye Emektarlar ve hemen arkasından Türkiye Kupası... Onların yakıp takipçisi Dünya Kadınlar gününü de içine alan Türkiye Kadınlar Şampiyonası. Bu turnuvaların toplamında emek veren sayısı, sporcusu, yöneticisi, hakemi, antrenörü, velisi, çalışanlarıyla beş bini çoktan geride bırakıp yönünü on bine dönmüş durumda.

Sadece yurt içi organizasyonlarla sınırlı kalmadı elbette bu üç ay, yurt dışında da güzel organizasyonlar ve bu organizasyonlarda ülkemizi başarıyla temsil eden sporcularımız vardı.

Hem ülkemiz içinde hem de uluslararası boyutta adını altın harflerle yazdıran onca sporcumuzun haberini taşıdık bu sayımızda da dergimizin sayfalarına.

Yurt içi haberlerde Türkiye Kupası Büyükustamız Kıvanç Haznedaroğlu, Türkiye Kadınlar Kadın Büyükustamız Betül Cemre Yıldız Kadıoğlu, Küçükler Şampiyonası genç satranççılarımızdan İbrahim Ege Bulduk, Türkiye Yıldızlar Şampiyonası yine genç satranççılarımızdan Alber Kadir Zor, Türkiye Emektarlar, emektar satranççımız Halil Nejat Özmen, Türkiye Görme Engelliler, Türkiye Görme Engelliler Federasyonu Satranç Teknik Kurul Başkanı Fatma Yılmaz, Ali İpek Anma, Mavikale'nin deneyimli yazarlarından Abdullah Sözen imzasıyla taşındı sayfalarımıza. Türkiye Kupasının galibi FM Fethi Apaydın kupa sonrası heyecanını, mutluluğunu bizlerle paylaşıyor.

Uluslararası turnuvalardan Adaylar Turnuvasını ve Tata Steel'i Mert Özateş, Avrupa Bireysel ve Reykjavik Açık'taki GM Yılmaz başarısını başarılı satranççımız ve yazarımız Tarık Selbes taşıdı sayfalarımıza.

Her sayımızın eğitim yazarları Halil Nejat Özmen Sat-

rancın İçinden köşesinde Taktik Öğeler'le, Betül Cemre Yıldız Kadıoğlu büyükustaların yaptığı basit hatalarla, Nilüfer Çınar Çorlulu Puanlı Satranç'la sayfalarımızda yer alırken, Abdullah Sözen Şah Gambitinin Son Atlısı'nı konuk ediyor dergimize.

Sanat yazarımız Ergin Çiftçi satranç temalı filmleri ele aldığı Satranç ve Sanat köşesinde Düşünen Robotlar'ı sayfalarımıza taşıırken, Kazancı Görme'de de Düşünen Robotlar'ın satranç danışmanı Chantal Chaude de Silans'ın diyagramlarıyla çıkıyor karşımıza. Sürekli köşeler bölümünde ben de genç büyükustamız, hekim adayımız, tanıdıkça daha çok sevdiğimiz, seveceğimiz, genç sporcularımız açısından çok iyi bir model olan Batuhan Daştan'ı konuk ettim Söyleşe Söyleşe'de. Ve yine Daştan'ın seçkisiyle oluştu Ustaca...

Ve dergimizin renkli yeni sayfasında, satranç kitaplarıyla tanıdığımız, yaratıcı düşüncelerle küçüklerin dünyasına satrancı yerleştiren Ozan Çapan ilk kez satranç bulmacasıyla çıkıyor karşımıza.

Önümüzde satrançla dolu bir üç ay daha bizleri bekliyor. Bu turnuvalardan ülkemizde yapılacakların belli başlıları içerisinde Kahraman Olgaç Anma Satranç Turnuvası, Türkiye Küçükler ve Yıldızlar Takım Şampiyonası Final, Çeşme Açık Satranç Turnuvası, Türkiye Gençler Şampiyonası, Türkiye Kulüpler Satranç Şampiyonası, Türkiye Satranç İkinci Ligi, Türkiye Satranç Birinci Ligi ve Hatay Büyükşehir Belediyesi Açık Satranç Turnuvasını saymak mümkünken uluslararası boyutta da Avrupa Okullar Satranç Şampiyonası ve Avrupa Genç Takımlar Satranç Şampiyonası sporcularımızı bekliyor temmuz sonlarına kadar. Gerek ulusal düzeydeki gerekse uluslararası düzeydeki turnuvalara katılacak sporcularımıza şimdiden başarılar diliyoruz.

Bir iyi dilek de Mavikale okuyucularımız ve yazarlarımız için: Birbirinden güzel nice sayılarda, birbirinden güzel nice başarıları, nice güzel haberleri sizlere ulaştıracağımıza olan sorumluluk bilincimizle, iyi okumalar...

Yayının Adı: Mavikale
Yıl: 10 Sayı: 33 Nisan 2018
ISSN 1309-1166

Sahibi Türkiye Satranç Federasyonu Adına
Gülşiz Tulay

Yayın Kurulu Başkanı
IA Fatma Yılmaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Alper Aydın

Haber Koordinatörü
Başak Göktaş

Yayın Kurulu
IA Fatma Yılmaz
Prof. Dr. Ergin Çiftçi
Hür Yasin
Alper Aydın
FM Tarık Selbes
M. Anıl Şengün
İbrahim Ege Bulduk
Deniz Coşgun
Deniz Seyhanoğlu
Müslim Ersoy

Yönetim Yeri
Türkiye Satranç Federasyonu
Şehit Yaşar Akansel Sokak
Özgürler İş Merkezi No:3 Kat:6
Ulus-Ankara

Telefon: 0 312 309 75 94
Faks: 0 312 310 96 20
e-mail: mavikale@tsf.org.tr

Grafik Tasarım
Dr. M. Sabri Koçak

Kapak Fotoğrafı: David Llada

Baskı: Neyir Matbaacılık
Telefon: 0 312 395 53 00

Dergimiz Basın Ahlak ilkelerine uyar. Üç ayda bir periyodik olarak yayımlanır. Yayın Kurulu dergide yer alan yazıları düzeltmeye, kısaltmaya ve değiştirmeye yetkilidir.

Baskı Türü: Yaygın Süreli

4- Türkiye Kadınlar Şampiyonası: Ekaterina Atalık şampiyon

6- Türkiye Kupası: Şampiyon Fethi Apaydın

8- Küçük milliler belli oldu

14- Yıldızlar belli oldu

19- Puanlı Satranç

20- Türkiye Emektarlar Şampiyonası

23- Ustaca

24- Türkiye Görme Engelliler Şampiyonası

26- Ali İpek Satranç Turnuvası

29- Kazancı Bulun

30- Carlsen'in rakibi Caruana

32- İvan Şariç Avrupa Şampiyonu

36- Reykjavik Açık

39- Bulmaca

40- Graz Açık

42- Tata Steel 2018

45- Şah Gambitinin Son Atlısı

48- Satrancın İçinden

50- Büyükustalar da hata yapar

52- Türkiye Kupası – Fethi Apaydın analiz

56- Söyleşe Söyleşe

60- Satranç Sanat

2018 Arzum Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonu

IM Ekaterina Atalık

WGM Betül C. Yıldız Kadioğlu
Milli Sporcu
bcyildiz@hotmail.com

2018 Arzum Türkiye Kadınlar Satranç Şampiyonası Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş sponsorluğunda 4-10 Mart 2018 tarihleri arasında Antalya'da düzenlendi. Şampiyonaya 47 il ve KKTC'den toplam 103 sporcu katıldı.

Şampiyonanın final turu karşılaşmalarının ardından IM Ekaterina Atalık namağlup şampiyonluğunu ilan ederken, eş puanlı sporcular WGM Kübra Öztürk averaj ile ikinci, Handenur Şahin ise üçüncü oldu.

Turnuvada üst masalarda çekişmeli maçlar oynandı. Turnuvanın favorileri IM Ekaterina Atalık ve WGM Kübra Öztürk'ün maçını inceleyelim.

Ekaterina Atalık- Kübra Öztürk

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♘c3 ♕e7 4.♘f3 ♜f6 5.♙f4 0-0 6.e3 b6 7.cxd5 ♜xd5 8.♜xd5 ♙xd5 9.♙d3 ♙a5+ 10.♜d2 ♙a6 11.♙xa6 ♙xa6 12.♙e2 c5 13.dxc5

13. ♖xb8 ♔xe2+ 14. ♕xe2
 ♖axb8 15. dxc5 ♕xc5 16. ♖ac1 ♖fc8
 17. ♖c2 ♖d6 18. ♖hc1 ♖xc2 19. ♖xc2
 ♕f8 20. ♖c6 ♕e7 ½-½ Yakovich, Y
 -Gelfand, B Minsk 1986

13...♙xc5 14.a3N

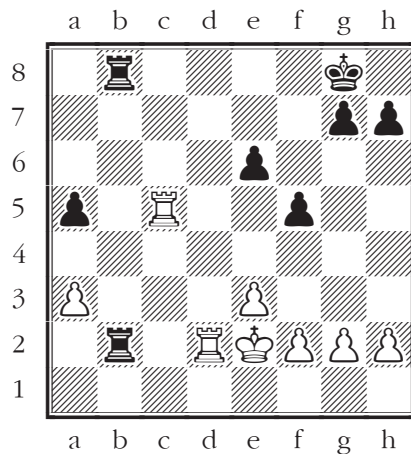
14. ♖x8 2013 yılında Volke-Jepson
maçında oynanan hamle.

**14...♖d8 15.♙×b8 ♜×e2+ 16.♔×e2
♜a×b8 17.♖hc1 a5 18.♞e4 f5 19.♞×c5
b×c5**

c5 zayıflığına karşılık b2 zayıflığı

20.♖c2 ♖b3 21.♖d1 ♖db8 22.♖×c5
♖×b2+ 23.♖d2

Eşit gibi görünen bir konum. Ancak Siyahların dikkat etmesi gerekiyor.

23...♖×d2+?!

23...♖8b5 24.♖×b2 ♖×c5 25.♖b8+

♔f7 26.♖b7+ ♔f6 27.♖a7 g5=

24.♔xd2 ♖b2+ 25.♔e1 a4 26.♖a5?

26.♖c4!±

26...♖a2?

Siyahlar konumu eşitleme şansını kaçırdı.

26...f4! 27.exf4 ♖b1+ 28.♔e2 ♖b2+
29.♔f3 ♖b3+

**27.♖×a4± ♔f7 28.♖a7+ ♔f6 29.a4
e5**

29...g5! 30.a5 h5 Siyahlar da şahkadanından piyonları sürmeli.

30.g3+- e4 31.a5 ♖g6 32.a6 ♗h6
33.h3 ♗g6 34.♗f1 h5 35.♗g2 h4
36.♞a8 h×g3 37.♗×g3 ♗g5 38.h4+
♗g6 39.a7 ♗h7 40.h5 ♞a6 41.♗f4
♞a5 42.♗g5 g6 43.h×g6+ ♗g7 44.♗f4
1-0

Diğer analizimiz de Atalık ile şampiyonayı üçüncülük ile bitiren Handenur Şahin'in beraberlik ile sonuçlanan maçı.

Handenur Şahin- Ekaterina Atalık

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♘c3 d×e4 4.♙×e4 ♙f5 5.♘g3 ♙g6 6.h4 h6 7.h5 ♙h7 8.♘f3 e6 9.♙d3 ♙×d3 10.♙×d3 ♘f6 11.♙d2 ♙e7 12.0-0-0 0-0 13.♙e5

Bu konumda daha çok tercih edilen hamleler: 13.♙b1; 13.♙e4; 13.♙e2

13...c5 14.d×c5 ♙c7 15.♙e2 ♙×c5 16.♙g6

Handenur ile Ekaterina'nın bir önceki oynadığı maçta Handenur 16.Ad3 tercih etmiş. 16.♙d3 ♙c4 17.♙b1 ♙c6 18.b3 ♙a6 19.♙b2 ♙×e2 20.♙×e2 ♙fd8 0-1 (49) Şahin, H (1960) - Atalık, E (2468) Antalya, 2017

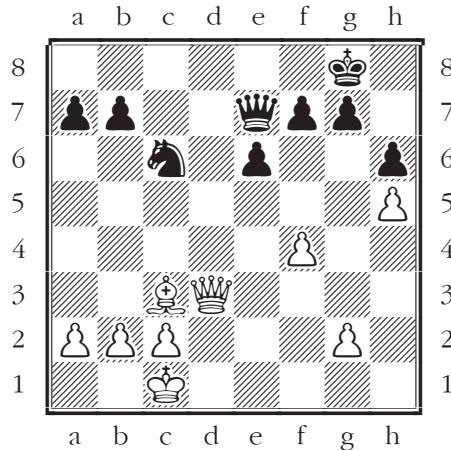
16...♙e8 17.♙e4N

Yine Handenur'un başka bir maçı: 17.♙×e7+ ♙×e7 18.♙e4 ♙c6 19.♙×f6+ ♙×f6 20.♙c3 e5 0-1 (33) Şahin, H (1965) - Zor, A (2150) Antalya, 2018

17...♙×e4 18.♙×e7+ ♙×e7 19.♙×e4 ♙c6 20.♙c3 ♙ad8 21.f4 ♙×d1+ 22.♙×d1 ♙d8 23.♙d3?

23.♙×d8+ ♙×d8 24.b3=

23...♙×d3 24.♙×d3

24...♙h4

24...♙c5!? 25.♙g3 ♙g1+ 26.♙d2 ♙d4= Beyazların dikkat etmesi gerekiyor.

25.♙f3 ♙e7 26.♙g4 f6 27.g3 ♙f8 28.a3 ♙d7 29.♙d1 ♙×d1+ 30.♙×d1 ♙f7 31.♙e2 g6 32.h×g6+ ♙×g6 33.♙f3 f5 34.b3 h5 35.♙b2 ♙f7 36.♙e5 ♙e7 37.♙e3 ♙d7 38.♙f6 ♙d6 39.♙d4 a6 40.♙b6 ♙e7 41.c4 ♙g6 42.♙d8 e5 43.f×e5+ ♙×e5 44.♙c7+ ♙e6 45.♙f4 h4 46.g×h4 ♙×h4 47.♙g3 ♙g6 48.b4 ♙e5 49.♙d4 ♙f3+ 50.♙c5 ♙d7 51.♙d5 ♙d2 52.♙f4 ♙b1 53.♙c1 f4 54.♙×f4 ♙×a3 1/2-1/2

Kübra Öztürk - Büşra Özbek

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♙f3 a6 4.g3 d×c4 5.♙g2 b5 6.a4

6.♙e5 Daha çok oynanıyor.

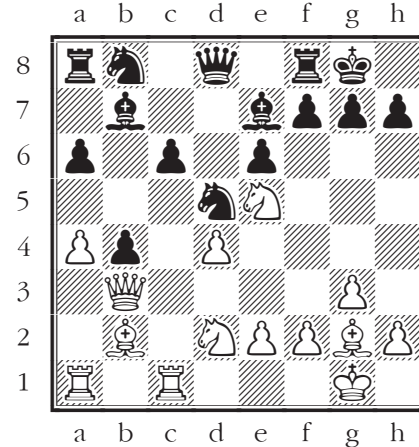
6...♙b7 7.b3 c×b3 8.♙×b3 c6

8...b4!? Siyahların bence b4 hamlesini tercih etmesi gerekiyordu. 9.a5 ♙d7 10.♙bd2 ♙gf6

9.0-0 ♙f6 10.♙b2 ♙e7 11.♙e5

Piyona karşılık Beyazların aktif konumu var.

11...0-0 12.♙c1 ♙d5 13.♙d2 b4

14.a5!± c5 15.d×c5 ♙c6 16.♙dc4 ♙c8 17.♙b6 ♙×b6? 18.♙×c6 ♙×c6 19.♙×c6 ♙×c6 20.c×b6

Beyazlar için buradan sonrası kolay.

20...♙c8 21.♙f3 ♙c5 22.♙g4 e5 23.♙e4 f6 24.♙d1 ♙e6 25.♙b7 ♙c2

26.♙ab1 ♙×e2 27.♙×a6 ♙g4 28.♙d3 e4 29.h3 e×d3 30.h×g4 ♙c5 31.♙×d3 ♙×f2 32.♙d4 ♙×d4 33.♙×d4 ♙a2 34.♙d×b4 ♙×a5 35.b7 ♙b8 36.♙c4 ♙f7 37.♙c8 ♙×b7 38.♙×b7+ ♙g6 39.♙cc7 f5 40.♙×g7+ ♙f6 41.♙bf7+ ♙e6 42.g×f5+ 1-0

Handenur Şahin - Safiye Öykü İnce

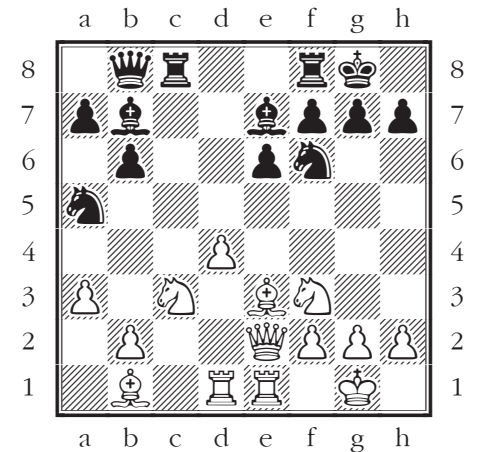
1.e4 c5 2.c3 d5 3.e×d5 ♙×d5 4.d4 c×d4 5.c×d4 e6 6.♙f3 ♙f6 7.♙c3 ♙d6 8.♙d3 ♙e7 9.0-0 ♙c6 10.a3 0-0 11.♙e3 b6 12.♙e2 ♙b7 13.♙ad1 ♙ac8 14.♙fe1 ♙b8

14...♙fd8 Daha çok tercih ediliyor.

15.♙b1

Beyazların ♙d3 ile şah kanadı atağı yapma fikri var. Ayrıca ♙b1-♙a2 manevrası ile her zaman d5 sürmeyi tehdit edecek.

15...♙a5?

15...♙fe8 16.♙g5 ♙d5 17.♙d3 g6±

16.♙e5± ♙a8 17.♙g5 ♙cd8 18.♙d3 g6 19.♙h3 ♙c6 20.♙f3

20.♙h4!+-

20...♙b8 21.♙e4 ♙×e4 22.♙×e4 ♙×e4

22...♙c6 23.♙×f6 ♙×f6 24.♙c1 ♙c8 25.b4 ve Siyahlar açmazdan atını kaybeder.

23.♙×e7 ♙d7 24.♙×e4 ♙c5 25.♙h4 1-0

Şampiyon Fethi APAYDIN

GM Kıvanç Haznedaroğlu
Milli Sporcu
khaznedaroglu@yahoo.com

Türkiye Kupası 26 Ocak – 3 Şubat tarihlerinde Antalya, Kemer, Avangar-te Hotel’de düzenlendi. Kupada 1 GM, 4 IM, 8 FM, 11 CM, 3 WCM olmak üzere 27 unvanlı sporcu ile toplam 388 kişi ile oynandı. Çekişmeli geçen maçların ardından şampiyonluğu Fethi APAYDIN kazandı. Turnuva şartlarının beslenme dışında iyi, turnuva salonunun ferah ve aydınlık olduğu bir turnuva oynadık. Maçlar çekişmeli geçti ve son tura kadar şampiyonluk yarışı sürdü. Türkiye Kupası yapılmaya başlandığından beri her sene oynadığım bu turnuvada yine şampiyon olamasam da seneye artık şampiyonluğu almak için yine katılacağım.

A. Kızılkuş – K. Haznedaroğlu

Türkiye Kupası, Antalya

1.d4 ♖f6 2.c4 e6 3.♗c3 ♖b4 4.e3 c5 5.a3 ♗xc3+ 6.bxc3 b6

Bu hamle ile daha çok oynanan ♗c6 veya ♖a5 hamlesi ile devam etmek istemedim. Planım b6–d6 piyon formasyonu ile konumu kapatarak rakibimin hem fil çifti avantajını tamamen kaldırmak, hem de c3–c4 piyon yapısına baskı kurmaktı. Zaten ♗xc3 alındıktan sonra temel fikirlerden birisi bu oluyor açılıştaki.

7.♗f3 ♖b7 8.♗d3 d6 9.♖e2 ♗c6

Taşlarımın dizilimi tamamlandı. Şimdi e5 ile konumu kapatarak c4 piyonuna saldırı yapmak istiyorum. Bunun için taşlarımın ideal konumları; ♗a5–♗a6–♖a4 şeklinde olacak.

10.e4 e5 11.♗g5 h6

11...exd4 12.cxd4 cxd4 13.0–0 0–0

FM Fethi Apaydin

14.♖ad1 Beyazın fil çiftinin olması, konumun açılması ile daha da net üstünlük kurmasını sağlayacak. Bu devam-yolunu beğenmememin sebebi; piyon önde olmama rağmen d4 piyonu geri alınacak ve açık konumda fil çiftine karşı zayıf piyon yapısıyla oynayacağım.

12.d5?

12.♗h4 g5 13.d5 ♗e7 (13...gxh4 14.dxc6 ♗xc6 15.♗xh4 Beyazların pasif bir fili olmasına ve vezirkanadında bulunan piyon yapısının kötü olmasına rağmen bu konumda daha iyidir. Beyazın planı çok belli. 0–0 atıp f4 sürerek zayıflamış şahkanadına ve tabi ki şaha saldırı yapmak. Şahımı nereye koyacağım büyük bir soru şuan. 14.♗g3 ♗g6 Siyah için ideal oynanabilir bir konum. Vezir kanadından bir girişim elde edemesem de bu sefer şahkanadından bir girişim elde etme planım var. Şahım merkez kapalı olduğu için merkezde kalabilir ve ağır taşlarım ile beraber şahkanadına bir saldırı başlatabilirim.

12...hxg5 13.dxc6 ♗xc6 14.♗xg5

Bu konum benim için kritikti. Bu-
raya kadar hızlı oynadım ve rakibimin

de hatasıyla üstünlüğü ele geçirdim. Şimdi bu üstünlüğümü kazanca çevirmek için net bir plan bulup hemen kazanmak istiyordum.

14... ♗h5

Tempo kazanarak taşlarımı daha iyi yerlere gitmeye karar verdim.

15.♗f3 ♗f4 16.♖f1

Rakibim geri çekilmeye mecbur kaldı. Şimdi artık maçı bitirme zamanı gelmişti.

16... ♗d7

16...b5 Bu hamle bir sonraki hamlem oldu. Şimdi de hemen bitiriyordu. Ben rakibi daha da boğmak istedim. g3 sürüp kuvvetli atımı oradan kovmasını engellemek için ♗d7 geldim. Aynı zamanda cxb5 aldığında filim istekte kalmasın da istiyordum.

17.♗g1

17.g3 ♗h3 18.♖g1 ♗xd3+

17...b5 18.g3 ♖a5 19.♗d2

21.♗b1! Oyunda olmayan tek taşımızı da oyuna sokuyoruz! Eğer 21... ♗xc4 (21...♗xc4 22.♗f5) 22.♖xc4 ♗xc4 23.♗f5

21...f6 22.fxex5

19.gxf4 ♖xc3+ 20.♗e2 (20.♗d1 ♖xa1+) 20...bxc4 21.♖d1 cxd3+ 22.♖xd3 ♗b5

19...♗xd3 20.♖xd3 bxc4

Beyazın savunması dağıldı. Taşlar yerinde gelişemedi. Şah ortaya çıktı ve hatlar açık. Artık bundan sonrası gevşmeden 2–3 iyi hamleye kaldı.

21.♖xc4

21.♖xd6 0–0–0 22.♖xe5 ♗g4+ 23.♗e1 f6

21...♖b8 22.♗c1 0–0

Çok güzel bir konum. Materyal eşitliği olmasına rağmen kazanç bir

konum. Bütün taşlarım gelişmiş durumda. Piyon yapım sağlam. Rakibin taş gelişimi ve şahın güvenliği ile ilgili sıkıntısı var.

23.a4

23.♖f3 ♘b5 24.♙b3 ♙e2; 23.♗e2 ♘b5 24.♙a2 ♙x2 25.♙x2 ♙x3+

23...♘b5 0-1

24.♙b3 ♙f1 25.♙c2 ♙g2

K. Haznedaroğlu – E. Karaokçu
Türkiye Kupası, Antalya 2018

1.d4 d6 2.♗f3 ♙g4 3.♗bd2

Artık 2 tur kalmıştı ve şampiyonluk şansım çok azdı. 2. olma ihtimalim maçlarımı kazanıp önümde bulunan rakibimin puan kaybetmesine veya averaj kazanmama bağlıydı. Benim maçlarımı kazanıp beklemekten başka yapacak birşeyim yoktu. Rakibim farklı oynayınca teoriden tamamen çıkarak tahta üzerinde oynamaya karar verdim.

3...♗f6 4.h3 ♙h5 5.e3 ♗bd7 6.g4 ♙g6 7.♙g2 c5 8.♗h4

Önce küçük bir üstünlük elde ederek başlamaya karar verdim. F1 çifti üstünlüğü başlangıç için iyi bir üstünlük olacaktı. Tabii ki oluşan konum Slav-Semi Slav yapısına benzer bir yapıya sahipti ve uzun bir mücadele olacaktı.

8...cxd4 9.exd4 ♙c7 10.♗xg6 hxg6 11.♗f3

Alışıl gelmedik bir hamle. g2 de bulunan beyaz fili kısıtlıyor gibi görünse de üstünlüğü hemen alan bir hamle. Siyah şimdi nasıl gelişeceğini düşünmeli. Eğer f8 filini geliştirecekse e6 sürmek zorunda. Sürmez ise Fil ve Kale oyun dışı kalacak aynı zamanda şah merkezde kalacak. d5 piyonu e7 piyonunu baskılıyor. e6 sürdüğünde ise d6 ve e6 da askıda piyonlar kalacak, g7-g6 piyonları zayıf kalacaktır. Fil çifti ile açık konumda bir üstünlük elde etmiş oluyorum. 11.d5! ♙c8 12.c3 ♗b6 13.♗f1 (13.♗b3 e6 14.dxe6 fxe6)

11...e6 12.♙e2 ♙c8 13.c3 ♙c4

2018 Türkiye Kupası Final Sıralama (İlk On)			
Sıra	İsim	ELO	Puan
1	FM Fethi Apaydın	2269	10
2	IM Ufuk Sezen Arat	2361	9½
3	GM Kıvanç Haznedaroğlu	2457	9
4	IM Mert Yılmazyerli	2489	9
5	IM Ege Köksal	2353	8½
6	FM Diyar Büyükaşık	2301	8½
7	FM Hüseyin Can Ağdelen	2302	8½
8	Umut Erdem Gündüz	2139	8½
9	FM Volkan Sevgi	2264	8
10	Alber Kadir Zor	2150	8

14.♙d2 ♙x2+ 15.♙x2 d5

İlk aşamayı geçtik. Şimdi oyunsonu kısmında fil çifti avantajını kullanmam gerekecek. Fil çifti piyonlar ile avantaj kazanır. Yani piyonlar ile alan avantajı kazanarak fil çiftini daha etkin hale getirebiliriz. Bunun için iki tane ideal planım var. Birincisi b3-c4 ile kanatları ilerlemek, diğeri ise f4-f5 ile oyunu açıp rakip piyon yapısını bozmak. İkisi için de acele etmeye gerek yok çünkü kapalı konumda tempo kaybı söz konusu olamaz.

16.♗e1 ♙d6 17.♗d3

Atımı d3 karesine koyarak f4 sürünü destekliyorum. Ayrıca b3-c4 sürmek istediğimde g2 filim de etkin hale geliyor.

17...♙e7 18.f3

Acele etmeye gerek yok. Rakibe mümkün olduğu kadar oyun şansı vermeden oynamak gerekiyor. f3 hamlesi hem e4 karesini koruyor hem de rakibe hamle bulma baskısı yapıyor. 18.f4 ♗e4 19.♙e1 f5

18...♗b6 19.♙f2 ♗c4 20.♙g5 ♙d7 21.♙ae1 b5 22.♙f1

22.♙e2 daha yararlı bir hamle. Hem b2 piyonunu tutuyor hem de gelişim için esnek bir hamle olarak göze çarpıyor. Şimdi beyazlar e hattında bir batarya kurabilir ve f4-f5 ile baskı yapabilir. Ayrıca b5 piyonundan dolayı Ka1 ile a4

oynayabilir. Böylece e2 kalesi yataydan b piyonunu koruyabiliyor.

22...a6 23.♙a1

Buralarda rakibimin zamanının azalması nedeniyle amaçsızca hızlı hamleler yapıyorum. Bu en büyük hatadır satrançta! Her zaman konuma uygun hamleler yapmak gerekir. Ka1 hamlesi kötü değil ama amaçsızca dememin sebebi daha öncesinde Ff1 oynadım ve bir plan dahilinde oynadığım bir hamle değil. Şimdi f1 fili kaleler arasında bağlantıyı kesiyor.

23... a5 24.♙e2?!

Şimdi h3 piyonunun savunucusu kalmadı. Kale h1 de kalmak zorunda artık.

24... b4 25.♙ac1 ♗h7 26.♙h4 g5 27.♙g3 bxc3 28.♙xc3!

Rakibimin zamanı çok azdı ve ♙xc3 yapamayacağını düşünmüştü. Ufak bir taktik ile Beyazlar üstünlüğü hemen ele geçiriyor.

28... ♗xb2 29.♗c5+ ♙e7?

29...♙xc5 30.dxc5 ♗c4 31.♙b1 ♗f6 32.♙xc4 dxc4 33.♙xc4 ♙xh3 34.c6+ ♙xc6 (34...♙e8 35.♙b8 ♙xb8 36.♙xb8+ ♙h8 37.♙d6) 35.♙b7+ ♙c8 36.♙c7+ ♙xc7 37.♙xc7+ ♙d8 38.♙xf7

30. ♙b1 ♙b8 31.♙xd6+ ♙xd6 32.♙b3

Bu taktik ile rakip taş kaybetti.

32...♙xb3 33.axb3 e5 34.♙xb2

Bundan sonrası artık rahat kazanç.

34... exd4 35.♗b7+ ♙e5 36.♗xa5 ♗f8 37.♗c6+ ♙f4 38.♗xd4 ♙xh3 39.♙f1 ♙h2+ 40.♙g2 ♗g6 41.b4 ♙e5

41...♗h4 42.♙g1 ♗xf3+ 43.♗xf3

42.♙g3 ♙xg2+ 43.♙xg2 ♙xd4 44.b5 ♗f4+ 45.♙g3 1-0

Kendi açımından turnuvayı yine de iyi bitirmiş oldum. Bu sene de şampiyonluğu kaçırdım ama seneye şampiyonluk mücadelesi için yine orada olacağım. Şampiyon olan dostum Fethi Apaydın'ı tekrar tebrik ederim.

Küçük Milliler belli oldu

20-26 Ocak 2018 tarihlerinde Antalya-Kemer'de rekor katılımı ile gerçekleşen Türkiye Küçükler Satranç Şampiyonası bu yıl 2134 sporcuyla ağırladı. Kıran kırana geçen 6 günlük mücadelenin ardından 12 kategoride toplam 185 sporcu milli takım havuzuna girmeye hak kazandı.

İbrahim Ege Bulduk

Sporcu/Antrenör
ibrahimegebulduk@gmail.com

Türkiye Küçükler altyapı milli takım havuzunu oluşturmak için her yıl düzenlenen ve her yıl katılımın bir önceki yıla göre yükseliş gösterdiği Türkiye Küçükler Satranç Şampiyonası 20-26 Ocak tarihlerinde Kemer/Antalya'da gerçekleşti. 7-12 yaş grupları arasında kızlar ve genel kategorileri olmak üzere toplamda 12 kategoride 2134 sporcu hamle yaptı. 2134 sporcu, veli, antrenör, akraba, çalışan derken yaklaşık 5000-6000 kişi demektir ki bu da sadece Küçükler Şampiyonasının nüfusuydu.

Yarışma her kategoride toplamda İsviçre sistemiyle 9 tur, 90' +30" temposuyla oynandı. Her kategoride ilk 12 sporcunun altyapı milli takım havuzuna katılım hakkı elde edeceği açıklanmıştı ama ödül töreninde ilk 12'de yer alan sporcularla eş puanlı olan sporcuların da milli takım havuzuna alındığının duyurulması sevindirici bir gelişme oldu.

Gelelim turnuvanın kapanışına. Türkiye Küçükler Şampiyonası, Türkiye Yıldızlar Şampiyonası ve Türkiye Emektarlar Şampiyonası'nda 9 turluk zorlu mücadelenin ardından 27 kategoride gerçekleşen ödül töreninde adeta şampiyonlar geçidi yaşanırken, genç şampiyonların heyecanı ve mutluluğu görülmeye değerdi. Şampiyonada, küçükler ve yıldızlarda toplam 293 sporcu milli takım havuzuna girdi.

Satranca ilgi her geçen yıl artıyor.

TSF Yönetim Kurulu üyeleri ve çok sayıda konuşan katıldığı, coşkulu ve renkli görüntülere sahne olan sporcular ve aileleriyle birlikte 7 bin kişilik rekor bir buluşmaya imza atılan şampiyonanın ödül töreninde konuşan TSF Başkanı Güllü Tulay, "Türkiye Küçükler, Yıldızlar, Emektarlar Şampiyonaları'na katılımın her geçen yıl rekor düzeyde arttığına ve Türkiye'nin en büyük spor organizasyonu olmaya aday bir Türkiye buluşmasına dönüştüğüne dikkat çekti. "Altyapıya yaptığımız doğru hamleler Türk satrancına güç kazandırdı." diyen Tulay, "Biz altyapı projeleriyle büyüdük. Başarılarımızın ve zaferlerimizin sırrı da bu. Ana sponsorumuz Türkiye İş Bankası ile özellikle 2012 yılından itibaren altyapıya yaptığımız doğru hamlelerin ve yatırımların meyvelerini almaya başladık. Lisanslı sporcu sayı-

sında liderliğimiz, uluslararası organizasyon başarılarımız, sporcularımızın ve A Milli Takımımızın tarihi başarıları, Türkiye'nin bir satranç ülkesi olarak anılmaya başlanması Türk satrancının gelecekte daha da başarılı olacağını gösteriyor. 81 ilden sporcularımızın katılımıyla gerçekleştirdiğimiz rekor katılımlı Türkiye Şampiyonası ve 7 bin kişilik dev satranç ailesinin heyecanı, coşkusu da ürettiğimiz projelerimizin doğruluğunun bir başka simgesi. Genç ustalarımız, Türkiye'nin gelecekteki büyükustaları olacak ve dünya satrancına adımızı altın harflerle yazdıracaklar." dedi.

Türkiye Küçükler, Türkiye Yıldızlar ve Türkiye Emektarlar Şampiyonalarında dereceye giren sporculara madalyaların ve kupaların verilmesiyle ödül töreni sona erdi.

7 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	Puanlar
1	Ali Arda Pınar	1168	8½
2	Eymen Eren Büyük	1283	8
3	Arda Cankurt	1271	8
4	Dikran Özbülbül	1130	8
5	Yağız Kaan Erdoğan	1384	7½
6	Yusuf Eymen Yılmaz	1064	7½
7	Ali Alper Çelik	1311	7
8	İhsan Batın Beşkardeşler	1033	7
9	Ege Sarıçam	1213	7
10	Eren Ovacılı	1352	7
11	Mustafa Duman	0	7
12	Mehmet Kağan Dereli	1190	7
13	Ömer Ata Uzunay	1214	7
14	Ahmet Cılam	1042	7
15	Ege Eryılmaz	1191	7
16	Efekan Kağnıcı	1176	7
17	Egemen Aydın	1098	7

7 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	Puanlar
1	Ela Aslan	1077	8½
2	Aslınur Berrin Aydın	1200	7
3	Vuslat Deniz Kolkızıoğlu	1200	7
4	Azra Deniz Şahin	1205	7
5	Irmak Kırmızıoğlu	1200	7
6	Ayşe Naz Koç	1128	6½
7	Nilsu Canfes	1118	6½
8	Hayat Şehirli	1064	6½
9	Minerva Candemir	1143	6½
10	Azra Gaye Asri	1280	6½
11	Ela Saka	1200	6
12	Zeynep İmge Okuyan	0	6
13	Jiyan Temel	1130	6
14	Ceylin Yürük	0	6
15	Öykü Pehlivan	1211	6
16	İlgin Destina Nurdoğan	1101	6
17	Esmanur Bilgin	1189	6

8 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Mert Can Seviğ	1409	0	8½
2	İlhami Göktuğ Özen	1378	1246	8
3	Abdurrahman Ergun	1414	1262	7½
4	Çınar Durmuş	1288	0	7½
5	Salim Fenerli	1320	1228	7½
6	Çağan Tütüncüler	1363	0	7½
7	Doruk Domurcak	1164	0	7½
8	Uygar Duruçay	1483	1329	7
9	Alp Türk	1278	0	7
10	Mehmet Efe Pakyürek	1467	1321	7
11	Alp Madsman	1253	0	7
12	Doruk Gazibey	1179	0	7
13	Ateş Atabey Ayhan	1465	1145	7
14	Hasan Demir Gedikkaya	1318	0	7

8 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Zeynep Acar	1240	0	9
2	Nazlı Demir	1169	1067	7½
3	Ecrin Zeycan Şahin	1379	0	7½
4	Ela Cebecioğlu	1143	0	7
5	Feyza Keskin	1144	0	7
6	Ceylin Üryan	1129	0	7
7	Rengin Aslan	1335	0	6½
8	Jülide Aysu Mutlu	1080	0	6½
9	Ceren Kahraman	1085	0	6
10	Nehir Yurt	1211	0	6
11	Fatma Nisa Çelik	1209	0	6
12	Süheyla Naz Bahar	1209	0	6
13	Asya Arslan	1046	0	6
14	Eylül Mirioğlu	1046	0	6
15	Ecrin Avcı	1128	0	6
16	Destina Çınay Çika	0	0	6
17	Duru Uçar	1242	0	6
18	Zeren Hanife Yalçın	1127	0	6
19	İşıl Özyiğit	1187	0	6

9 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Efe Yalçinkaya	1608	1370	8½
2	Halit Arhan Usta	1423	1311	8
3	Egehan Yıldız	1603	1150	8
4	Arda Çamlar	1688	1460	7½
5	Mehmet Eren Civelek	1393	1184	7½
6	Yağız Pamuk	1444	1365	7
7	Arda Sözat	1542	0	7
8	Kutay Sakmak	1370	0	7
9	Arda Tuna Karacan	1540	0	7
10	Alper Demirtaş	1398	0	7
11	Oğuz Kağan Güner	1406	0	7
12	Burak Kayra Ünal	1369	1278	7
13	Yağız Efe Deniz	1439	0	7
14	Batuhan Avcı	1542	0	7
15	Kerem Barkın Yıldız	1476	0	7
16	Sinan Sefik	1425	0	7
17	Mehmet Salih Karataş	1497	1117	7
18	Ege Işık	1290	0	7

9 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Ela Bursalı	1320	1054	8
2	İdil Mira Özsoy	1381	1063	7½
3	Roza Aslan	1365	0	7½
4	Ela Keskinler	1421	1312	7
5	Buket Taşdelen	1162	0	7
6	Elvin Esma Büyük	1564	1239	6½
7	Ela Başpınar	1355	1350	6½
8	Pelin Seyhan	1221	0	6½
9	WCM Ezgi Selen Aslan	1338	1042	6½
10	Ece Naz Sönmez	1304	0	6½
11	Defne Şenkal	1295	0	6½
12	Sabite Çetinkaya	1324	0	6½
13	Melisa Eylül Tatlıcıoğlu	1329	0	6½
14	Erem Aydın	1244	0	6½

10 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	CM Kerem Erten	1857	1722	8½
2	Yusuf Çağan Türkmen	1776	1654	8
3	Ediz Gürel	1765	1732	7½
4	Arda Mert Koçu	1597	1394	7½
5	CM Tarık Kabul	1625	1213	7½
6	Sadettin Alperen Özen	1583	1436	7½
7	Özgür Deniz Hasırcı	1539	1148	7½
8	Bora Yazar	1767	1654	7
9	Abdurrahim Kayra Özdemir	1617	1322	7
10	Mert Pehlivan	1674	1356	7
11	Ahmethan Tahsin Erturan	1496	1311	7
12	Doruk Akkaş	1451	1244	7
13	Mehmet Ergun	1454	1206	7
14	Muhammed Efe Acar	1535	1249	7
15	Efe Berk Bayram	1422	1119	7
16	Deniz Gençer	1391	0	7
17	Berke Talha Gürel	1605	0	7

10 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	WCM Elif Zeren Yıldız	1535	1305	7½
2	Özgül Görcük	1432	1321	7½
3	Ezgi Mutlu	1392	0	7½
4	WCM Zeynep Rüya Kaval	1377	1066	7½
5	Azra Kurnaz	1453	1298	7
6	Aybike Küçük	1390	0	7
7	Beray Karatiken	1351	1132	6½
8	Beren Balcı	1347	0	6½
9	Asya Leman Eytmiş	1380	1085	6½
10	İrem Duru Bulmuş	1350	1120	6½
11	Betül Cemre İzi	1344	0	6½
12	Elif Sude Tubay	1267	0	6½

11 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	CM Taha Özkan	1864	1795	8
2	Yankı Taşpınar	1835	1679	7½
3	Şahin Ergin	1834	1677	7½
4	Eray Kılıç	1848	1828	7½
5	CM Ömer Melih Sarıdağ	1807	1745	7
6	Yusuf Portakalcı	1782	1633	7
7	Nazım Efe Özkeskin	1737	1573	7
8	Rüzgar Bulut Aksöz	1722	1517	7
9	Onur Bayhan	1682	1446	7
10	Giray Kaan Durukan	1682	1405	7
11	Alperen Özcan	1612	1375	7
12	Selçuk Emre Çolak	1557	1358	7

11 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Dila Baloğlu	1649	1443	7½
2	WCM Gülcan Sena Kayış	1591	1380	7
3	Hatice Aslı Muştı	1605	1510	7
4	Elifnaz Akat	1503	1287	6½
5	Nilsu Enç	1531	1328	6½
6	Defne Çetin	1477	1241	6½
7	Gülin Dönmez	1480	1247	6½
8	Nehir Yazğan	1386	1016	6½
9	Duru Akın	1422	1223	6½
10	Nadiye Bereketoğlu	1379	1327	6½
11	Beren Ünal	1452	1218	6½
12	Ecrin Efsa Büyük	1682	1492	6½

12 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	CM Efe Metehan Yavuz	1890	1809	7½
2	CM Efe Hakan Öztürk	1886	1847	7½
3	Tekin Alp Erdoğan	1750	1761	7
4	Ömer Faruk Cıvcer	1583	1410	7
5	Ufuk Alp Adıgüzel	1769	1675	7
6	Eren Çınar Çoban	1736	1638	7
7	Kağan Kerem Açıkgöz	1803	1698	7
8	Deniz Özkurt	1677	1480	7
9	Seha Çalışkan	1797	1706	7
10	CM Zeki Berke Çaputçuoğlu	1858	1826	7
11	Tunahan Yıldız	1718	1439	7
12	Muhammed Emin Arslan	1698	1599	7

12 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	İrem Ezra Öz	1752	1698	8
2	Çisel Anaçoğlu	1757	1702	7
3	WCM Elif Keskin	1728	1667	7
4	Sermin Naz Aydemir	1587	1439	6½
5	Yılmaz Gökçen	1516	1363	6½
6	WCM Gülenay Aydın	1750	1813	6½
7	Sıla Kaya	1516	1407	6½
8	Defne Kebapçı	1525	1230	6½
9	Gülden Postoğlu	1565	1383	6½
10	Suğra Tepeli	1584	1359	6
11	İlgın Kaya	1565	1363	6
12	Ceylin Deniz Karabacak	1541	1311	6
13	Feyza Kıpık	1483	1259	6
14	Elif Özkan	1459	1297	6
15	Deniz Karasakal	1553	1409	6
16	Dilek Türünz	1509	1332	6
17	Deren Güneş	1469	1252	6
18	Haticesu Koyuncu	1533	1347	6
19	Nehir Yalçın	1587	1420	6
20	Ecem Su Sovukluk	1357	1169	6
21	Çağla Pişkinpaşa	1428	1110	6

7 Yaş Genel

7 Yaş Kızlar

8 Yaş Genel

8 Yaş Kızlar

9 Yaş Genel

9 Yaş Kızlar

10 Yaş Genel

10 Yaş Kızlar

11 Yaş Genel

11 Yaş Kızlar

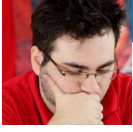

12 Yaş Genel

12 Yaş Kızlar

Yıldızlar belli oldu!

Alber Kadir Zor

Sporcu
alberkadir@gmail.com

Türkiye'nin dört bir yanından 13-18 yaş kategorisinde 592 sporcu 20-26 Ocak tarihleri arasında Antalya Kemer'de bir araya geldi. Geçen seneye kıyasla 51 sporcunun daha fazla katılım gösterdiği Türkiye Yıldızlar Şampiyonasında 6 gün kıran kırana süren bir mücadelenin ardından şampiyonlar ve milli takım havuzuna giren sporcular belli oldu.

13 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Can Dolgun	1999	2008	7½
2	Ahmet Eren Polat	1719	1552	7
3	Atakan Mert Biçer	1961	1944	7
4	Alperen Sel	1724	1469	7
5	CM Arda Caberoğlu	1881	2077	7
6	Tuna Sarginalp	1893	1828	7
7	Devin Hişil	1876	1802	7
8	İlker Özcan	1813	1554	7
9	Deniz Yıldırım	1719	1514	7
10	Arda Altun	1948	1962	7

14 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	FM Enes Tanrıverdi	2140	2259	7
2	CM Can Haktan Unat	2031	1980	7
3	Doruk Karaoğlu	2013	2256	7
4	FM Ekin Barış Özenir	2191	2370	7
5	Göktürk Kağan Kılıç	1924	1844	7
6	Batu Angün	2091	2088	7
7	CM Bora Çilek	1900	1839	6½
8	Mehmet Emre İlkimen	1883	1892	6
9	Hakkı Ata Özgüner	1891	1821	6
10	Emirhan Emir	1953	1841	6
11	Ada Yankı Çifter	1701	1504	6
12	Umut Bekiragaoglu	1888	1753	6
13	Akın Kızılkuş	1991	1876	6
14	Kaan Selvi	1819	1673	6
15	Mustafa Deniz Kaynar	1612	1256	6
16	Emre Ekici	1666	1469	6
17	Ayberk Gürses	1755	1570	6
18	Kerem Tufan	1700	1609	6

13 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	WCM Öykü İnce Safiye	1862	1832	9
2	Yağmur Eraslan	1604	1488	7
3	Bengi Hafizoğlu	1703	1588	6½
4	Ceylin Tikveşli	1620	1461	6½
5	Tokat Nehir	1729	1584	6½
6	İrem Beşe	1635	1483	6
7	Mihriban Hekimoğlu	1696	1483	6
8	Gülce Nehir Kara	1758	1744	6
9	Ceren Yıldırım	1551	1339	6
10	Defne Elçi	1560	1373	6
11	Çağla Engin	1489	1332	6
12	Edibe Eylül Çengel	1513	1319	6
13	Merve Cankurtaran	1500	1341	6
14	Sıla Yaman	1570	1374	6

14 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Büşra Özbek	1929	1816	8
2	Müge Elma	1730	1621	6½
3	Ceren Süral	1671	1540	6
4	Cemre Özdemir	1525	1210	6
5	Azra Ece Koç	1613	1399	5½
6	Begüm Aladağ	1547	1361	5½
7	Işıl Yıldız	1634	1425	5½
8	Fidan Çiçek	1643	1449	5½
9	Yağmur Bolu	1641	1491	5½
10	Zeynep Gökçe Şahin	1573	1231	5½

15 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Emirhan Tarlaabaşı	2087	2060	7
2	Serhan Berat Özdemir	1915	1747	7
3	Furkan Büke	1855	1778	7
4	Alp Buğra Ünlü	1948	1871	6½
5	FM Alparslan Işık	2182	2219	6½
6	Yankı Kara	2045	1981	6½
7	Emir Gülbeyaz	2082	2087	6½

16 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Kayra Kamer	2208	2217	7½
2	İsa Özgür	1959	1907	7
3	Eren Aytekin Murat	2097	2149	7
4	FM Doğa Boran Şahin	2060	1984	7
5	Umut Erdem Gündüz	2144	2139	6½
6	Emre Kırılmaz	1920	1761	6½

17 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Alperen Akdoğan	2103	2262	8
2	CM Halit Kaan Kesgin	2181	2185	7
3	Akın Özsakallıoğlu	1978	1865	6½
4	Yiğit Pektaş	2122	2133	6½
5	İlhan Serhat Salman	1941	1847	6
6	CM Hakkı Berat Dalgı	2133	2154	6
7	Osman Talha Yurtoğlu	1913	1742	6

18 Yaş Genel Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	FM Tuna Özateş	2207	2266	7
2	FM Bahadır Özen	2223	2260	7
3	CM Uğur Doğa Yazıcı	2130	2232	6
4	CM Egemen Gülden	2062	2028	6
5	IM Cem Kaan Gökerkan	2260	2422	6
6	Alihan Demirbağ	2063	2038	6

15 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Eylül Çelik	1772	1669	8½
2	WCM İlayda Kaygısız	1766	1730	6½
3	WCM Defne Sade	1772	1982	6½
4	Ayşen Sağlamer	1477	1321	6
5	Sudenaz Dalgı	1591	1443	5½
6	İrem Serdil Meylani	1579	1312	5½
7	İrem Onbaşı	1544	1361	5½
8	Aleyna Kömürcü	1494	1343	5½

16 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Ezgi Akti	1693	1575	6½
2	Hümeıra Kargacı	1770	1675	5½
3	Buse Naz Koçyiğit	1836	1881	5½
4	Kübra Selenay Esti	1711	1587	5½
5	Hayrun Nisa Şahin	1749	1755	5½
6	Lara Başpınar	1660	1504	5
7	Ulya Köse	1740	1668	5
8	Akarsu Bengi Çelik	1674	1526	5

17 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Çiğdem Onur	1800	1715	8
2	WCM Poyraz Dursun	1806	1814	6½
3	Seray Karatiken	1738	1649	5½
4	Eda Çelik	1745	1888	5
5	Semra Barutçu	1540	1381	5
6	Fevziye Ece Altınöz	1718	1656	5
7	Elif Şimşek	1468	1245	5

18 Yaş Kızlar Milli Takım Havuzuna Giren Sporcular

Sıra	Adı Soyadı	UKD	ELO	Puanlar
1	Didem Nuray Yurdakul	1773	1763	5
2	Hafize Demirtaş	1826	1710	4½
3	WCM Lara Miçooğulları	1796	1696	4
4	Gizem Ayazmal	1859	1832	4
5	Hande Zengin	1732	1624	3½
6	İpek Aslı Yassıbağ	1839	1742	3½
7	Bulut Evrim Aluç	1774	1723	3½

Sizleri şampiyonadan seçtiğim anlamlı maçlarla baş başa bırakıyorum.

Can Dolgun- Atakan Mert Bicer

13 Yas Genelın sıralamayı etkileyen en önemli maçlarından birisi 8. turda oynandı. 8.Tura kadar turnuvayı birinci sırada götüren Atakan Mert Bicer bu maçta açılışta önemli bir hata yaparak maçı kaybediyor ve liderliği turnuvayı şampiyon tamamlayan Can Dolgun'a bırakıyor.

1.e4 c6 2.♘c3 d5 3.♘f3 dxe4

3...♙g4 Ana hamle; 3...♘f6 Son zamanlarda popüler olan bu hamle sanırım en iyi tercih siyahlar adına.

4.♘xe4 ♙f5 5.♘g3 ♙g6?!

Siyahlar konuma Caro Kann Savunmasının ana varyantı gibi yaklaşıyor. Fakat piyonun d4te olması yerine Atın f3 karesinde bulunması Beyazlar için ciddi bir avantaj ve Beyaz bunu güzel bir biçimde ispatlıyor.

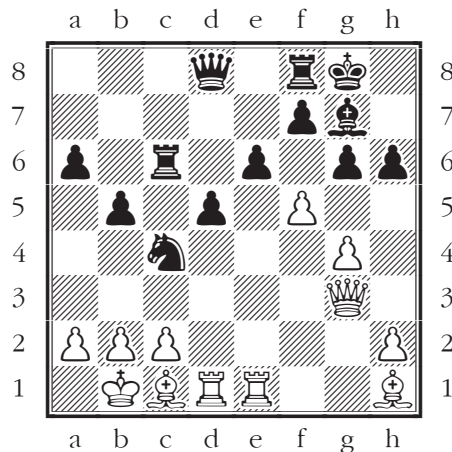
6.h4 h6 7.♘e5! ♙h7?

7...♙d6±

8.♙h5! g6 9.♙f3 ♘f6 10.♙b3 ♙d5 11.♙xb7! ♙xe5+ 12.♙e2+-

Açılıştan ciddi bir avantajla çıkan Beyazlar oyunun devamında çeşitli yerlerde avantajını kaybetse bile maçı kazanmayı bildi. 1-0

Didem Nuray Yurdakul - Hafize Demirtaş

18 Yaş Kızlar kategorisinin önemli maçlarından birisi Turnuvayı şampiyon tamamlayan Didem Nuray Yurdakul ve kendisine turnuvada tek yenilgisini tattıran turnuva 2.si Hafize Demirtaş

arasında oynandı. İlginç bir Najdorf oyunortasından sonra siyahın piyon önde olduğu ve ters kanatlı rokların atıldığı bir konum var tahtada. Ters kanatlı roklarda piyonun ciddi bir önemi yok fakat burada en önemli faktör şah güvenliği ve Siyahın siyah renkli fili uzun çaprazda tam bir canavar. Beyazın ise atağı hala şaha ulaşmış değil.

26...g5

Belki bilgisayara göre en iyi hamle değil ama bence çok mantıklı bir hamle Siyahlar hatları kapatmaya çalışıyor.

26...♙f6+-

27.h4

Bu hamlede en iyi hamleler kategorisinde değil fakat Beyaz yapması gerekeni yapıyor ve hatları açmaya çalışıyor.

27...g×h4 28.♙g2?

Beyazlar b2yi savunmak için vezirini vezir kanadında tutmalıydı.

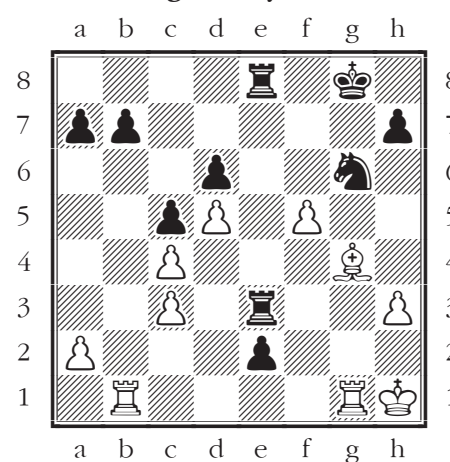
28.Qb3±

28...♙f6 29.f×e6?

29.c3+- Bu hamle maçın bitimini biraz daha geciktirebilirdi fakat Siyah yine de bunu kazanmalı.

29...♘a3+!! 30.♘a1 ♙×c2 31.e×f7+ ♘h8 32.♙e2 ♙×b2+! 0-1

İsa Özgür - Kayra Kamer

16 Yaş Genelın en kritik maçı 7. turda oynandı. Turnuvaya 6/6 ile harika bir başlangıç yapan İsa Özgür 5/6 puan ile kategorinin en kuvvetli oyuncularından biri olan Kayra Kamer ile beyaz

taşlarla oynadığı bu konumda yaptığı hata sonucu hem maçtan hem de liderlik koltuğundan oldu. Turnuvayı Kayra 7.5 puan ile 1. İsa 7 puan ile 2.lık ile tamamladı.

31.♙be1??

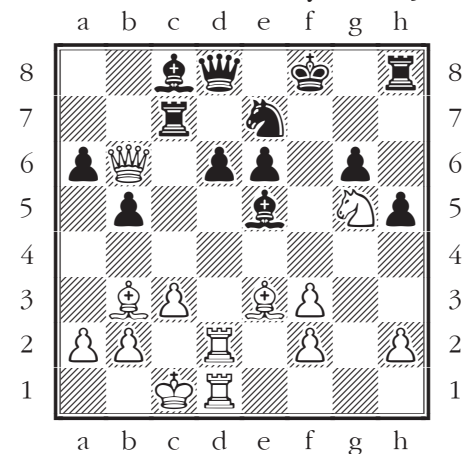
31.f×g6! e1♙ 32.♙b×e1 ♙×e1 33.♙e6+ ♙1×e6 34.g×h7+ ♙×h7 35.d×e6 ♙×e6 36.♙d1± Beyaz belki biraz daha kötü ama bu konum savunulabilir bir konum.

31...♘f4!

Çok güzel bir konum. Beyazın tahata düzgün hamlesi kalmadı! Siyahlar basitçe ♙f7 ♙f6 ardından Kc3 alarak oyunsonunu kazanıyor çünkü Beyazın taşları e2 piyonunu savunmak zorunda.

32.f6 ♘f7 33.♘h2 ♘×f6 34.♙g3 h5 35.♙e6 ♙×g3 36.♘×g3 ♘×e6 37.d×e6 ♙×e6 0-1

Tuna Ozates - Kutay Karataş

18 Yaş Genelın şampiyonunu belirleyen son tur maçı. Siyahlarla oynayan Kutay Karataş'ın açılışta yaptığı hata sonunda açılıştan kazanç konumunda çıkan Tuna Özates maçı sık bir biçimde sonlandırıp son tura liderden yarım puan geride girmesine rağmen şampiyon oluyor.

23.♙×d6!! ♙×d6 24.♙×d6 ♙×d6

24...♙d7 25.♘×e6+-; 24...♙d7 25.♘×e6+-; 24...♙e8 25.♙×c7+

25.♙×d6 ♙c6 26.♙d8+ 1-0

13 Yaş Genel

13 Yaş Kızlar

14 Yaş Genel

14 Yaş Kızlar

15 Yaş Genel

15 Yaş Kızlar

16 Yaş Genel

16 Yaş Kızlar

17 Yaş Genel

17 Yaş Kızlar

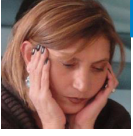

18 Yaş Genel

18 Yaş Kızlar

Satranç gücünüzü ölçün

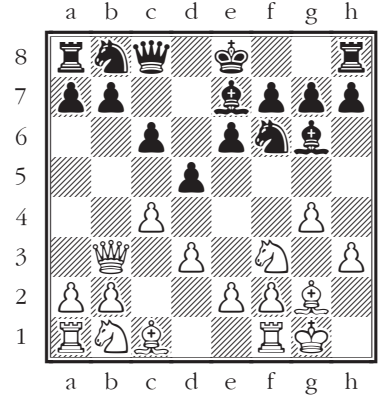

WIM Nilüfer Çınar Çorlulu

4. Kademe Antrenör
nilufercinar@gmail.com

Değerli satrançseverler, puanlı satranç, oyunculuk gücünüz hakkında fikir edinmeniz için yararlı olabilecek eğlenceli bir çalışmadır. Diyar-ramdaki konumdan başlayarak Beyazın hamlesini bulmaya çalışınız. Düşündüğünüz hamleyi ve aldığınız puanları not ediniz. Puanlarınızın toplamını değerlendirme tablosundan karşılaştırarak kuvvet derecesi puanınızı bulabilirsiniz. Oyunun sonuna kadar kendinize 90 dakikalık süre tanıyınız.

Bu sayımızda güzel bir saldırı oyununun hamlelerini bulmaya çalışacaksınız.

Sergey Karjakin - Fabiano Caruana
Adaylar Turnuvası, Berlin, 24.03.2018

1.e4 e5 2.♘f3 ♘f6 3.♘xe5 d6 4.♘f3 ♘xe4 5.♘c3 ♘xc3 6.dxc3 ♘c6 7.♙e3 ♙e7 8.♚d2 ♙e6 9.0-0-0 ♚d7

Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar	Hamle	Puan	Siyahın hamlesi ve yorumlar
10. a3	1	..h6	29.♙xg5	1	..h×g5
11. ♘d4	2	..♘×d4	30. ♙f5+	2	..♙dd7
12. ♙×d4	2	..♙g8	31.♙×g5	1	..♙e5 [31...♙×h2 32.♙g8+ ♙c7 33.♙a8+-]
13. ♙e2	3	..c5 Siyah uzun rok yapamaz. [13...0-0-0 14.♙×a7 b6 15.♙a6#]	32.♙h6	4	..♙d8
	3	♘×e5	33. g5	3	..♙d6
14.♙e3	1	..d5	34. ♙h8+	2	..♙e8
15. f4	3	..0-0-0	35. ♙h4	4	..♙g6
16. ..♙f3	2	..♙g4	36.♙g4	2	..♙e5
17. ♙×d5	4	..♙×d1	37. h4	3	..♙e7
18. ♙×d1	1	..♙c7	38.♙d2	2	..b5
19. c4	3	..♙ge8	39.♙×f7	5	..♙f5
20. ♙f2	2	..b6 Siyahın kaçırıldığı hamle [20...f5!]	40.♙×d7+	2	..♙×d7
21. g4	3	..♙f6	41.♙×f5+	1	..♙×f5
		..♙d7 Beyazın g5 sürüşü mümkün değil.	42. g6	3	..♙e7
22.♙b1	2	[22.g5 h×g5 23.f×g5 ♙×b2+ 24.♙×b2 ♙e5+]	43. c×b5	2	..♙h5
23. ♙d3	4	..g5	44. c4	3	..♙×h4
24. ♙a2	3	..♙ee7	45. a4	2	..♙g4
25. ♙f3	3	..♙d8	46. a5	3	..♙d6
26.♙d2	2	..♙c8	47. a6	5	..♙c7
27.♙f1	4	..♙d6	48. ♙b3	2	Siyah terk eder.
28. f×g5	1	..♙×g5			

Değerlendirme Tablosu - Aldığınız puanların toplamına göre yaklaşık reyting puanınız

80 ve daha fazla ise 2500 ve üstü, 70-79 arası 2400-2499, 60-69 arası 2300-2399, 50-59 arası 2200-2299, 40-49 arası, 2000-2199 30-39 arası 1800-1999, 20-29 arası, 1600-1799, 10-19 arası 1400-1599, 10'dan az ise 1399 ve aşağısı.

2018 Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası

ICCF IM Halil N. Özmen
2. Kademe Antrenör
halil.ozmen@gmail.com

2018 Türkiye Emektarlar Satranç Şampiyonası bu sene Antalya'da Avantgarde Hotel'de 21-26 Ocak 2018 tarihlerinde yapıldı.

Bu sene ilk defa Kadın Emektarlar kategorisi de oynandı.

Kadın emektarlar kategorisinde 3 sporcu çift turlu döner turnuva yöntemiyle, 50+ yaş emektarlar genel kategorisinde 58 sporcu 9 tur İsviçre yöntemiyle ve 65+ yaş kıdemli emektarlar kategorisinde 23 sporcu 8 tur İsviçre yöntemiyle yarıştılar.

İlk dereceler şu şekilde oluştu.

Kadın Emektarlar:

1. WIM Nilüfer Çınar Çorlulu 4 puan,

2. Ayşe Alparslan 2 puan,

3. Fatma Arslan 0 puan.

Emektarlar Genel (50+ yaş):

1. Vedat Ali Çetinkaya 7½ puan,

2. Sedat Sabri Severcan 7 puan,

3. İbrahim Tofan 6½ puan,

4. IM Turhan Yılmaz 6½ puan,

5. Turhan Korkmaz 6½ puan,

6. Hür Yasin 6½ puan,

7. Bülent Güner 6½ puan.

Kıdemli Emektarlar Genel (65+ yaş):

1. Cemil Çiçek 7 puan,

2. Salih Muratoğlu 6 puan,

3. Tahir Sami Büyükgökçesu 5½

puan,

4. Sabri Aydın 5½ puan.

Bu yıl Nilüfer Çınar Çorlulu'nun zorlanmadan birinci olduğu kadın emektarlar şampiyonasına gelecek yıllarda hem daha çok, hem de daha güçlü sporcuların katılmasını diliyoruz.

Bu sene hem emektarlar hem de kıdemli emektarlar turnuvalarında, turnuvanın ikinci yarısını kayıpsız geçen sporcular şampiyon oldular.

Emektarlar genel 1. Vedat Ali Çetinkaya 2. Sedat Sabri Severcan 3. İbrahim Tofan

Kıdemli Emektarlar genel 1. Cemil Çiçek 2. Salih Muratoğlu 3. Tahir Sami Büyükgökçesu

Kıdemli Kadın Emektarlar kategorisi şampiyonu Fatma Aslan - Kadın Emektarlar kategorisi şampiyonu WIM Nilüfer Çınar Çorlulu

Emektarlar kategorisinde, geçen senenin şampiyonu İbrahim Tofan 6. tura kadar turnuvayı domine edip 5.5 puanla başta giderken, 7. ve 8. turlarda aldığı yenilgilerle şampiyonluğa kaptırdı.

Vedat Ali Çetinkaya, 4. turda İbrahim Tofan'a yenilmesine rağmen, son dört turda kazanarak şampiyonluğa ulaştı.

Kıdemli Emektarlar kategorisinde turnuva öncesinde, çoğunluk geçen yıllarda olduğu gibi Salih Muratoğlu'nun şampiyon olacağını düşünüyordu. Ancak Muratoğlu'nun sürpriz puan kayıpları ve 4. turda Cemil Çiçek'e yenilmesi sonrası, 8 tur oynanan turnuvada son beş maçını kazanan Cemil Çiçek şampiyon oldu.

Emektarlar kategorisinde son turda 1. masada, Vedat Ali Çetinkaya ile IM Turhan Yılmaz arasındaki kazananın şampiyon olacağı maçı inceleyelim.

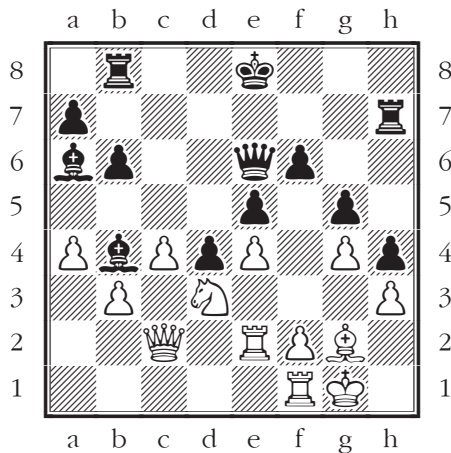
Vedat Ali Çetinkaya - IM Turhan Yılmaz

2018 Emektarlar, 9. tur

1.♠f3 g6 2.g3 ♘g7 3.♘g2 e5 4.d3 d5 5.0-0 c5 6.c3 ♘c6 7.e4 ♘ge7 8.♘e3 b6 9.♗d2 h6 10.♗e2 ♘a6

Beyaz açılıшта pasif oynayınca üstünlük Siyaha geçti.

11.c4 dxe4 12.dxe4 ♘d4 13.♘xd4 cxd4 14.b3 ♗d7 15.a4 ♘c6 16.♘e1 ♘b4 17.♘d3 ♘xd3 18.♗xd3 h5 19.h3 ♘b8 20.♘d2 h4 21.g4 ♗d6 22.♘f3 ♗e6 23.♗fe1 ♘f8 24.♗e2 ♘b4 25.♗f1 f6 26.♘e1 g5 27.♗c2 ♘h7 28.♘d3 ♘c3?

29.♘c1

29.f4!! Bu bilgisayar hamlesini masa başında görmek çok zor! Bu varyantta Beyazın çok sayıda keskin hamlesi var. 29... gxf4 30.♘xf4 exf4 31.e5 ♗e7 (31...f5 32.gxf5+!) 32.♘d5 ♗d7 33.exf6 ♗xe2 34.♗xe2+ ♘d8 35.♗e5! ♗c7 36.♗e4 (36.♗g5 ♗d6 37.♗g8+ ♘c7 38.♗g7+ ♗d7 39.♘e6! ♗xg7 40.fxg7 ♘d2 41.g8 ♗e3+ 42.♘h2 ♗xg8 43.♘xg8±) 36...♗d6 37.g5 ♘c8 38.f7 ♘d7 39.♗xf4 ♘c7 40.♗f3± Bu varyantlar insanlık dışı, homo sapiens'ler için fazla zor! Hele emektar homo sapiens'ler için! 3450 Elolu stockfish bile bazı hamlelerde zorlandı!

29...♘b4 30.♘a2?

30.♘d3

30...♘f8

Fil f8-b4-c3-b4-f8 yolculuğundan sonra yuvaya geri döndü ve hala konum -+. Bu işte bir gariplik var.

31.♗d2 ♗c7 32.♗c1 b5 33.axb5 ♘xb5 34.♘f1 ♘d7 35.♗b1 ♗cb7 36.♗dd1 ♘a3?

36...a5-+

37.♘e2

37.b4 ♘xb4 38.♘xb4 ♗xb4

39.♗xb4 ♗xb4 40.♗a1 a6

37...♗d6? 38.♗f1

38.♘c3! ♘c6 39.♘d5± Beyaz dezavantajını biraz azaltırdı.

38...♗c5 39.♗d3 a5 40.♘d1 ♘e6

41.♘c2 ♘e7 42.♗fd1

Kayıp konumdaki Beyaz oyunu tutmaya çalışıyor.

42...♗b6 43.♘g2 ♗b7 44.♘g1

44.f3? a4 45.♗f1 axb3 46.♘xb3 ♗b8 47.♗fd1 ♗xb3 48.♗xb3 ♘xc4-+ ♗b8'in anlamı burada ortaya çıkıyor.

44...♗d7

44...a4 45.♘g2 (45.bxa4 ♘xc4-+) 45...axb3 46.♘xb3 ♘f8 47.♗c2 ♗xb3 48.♗xb3 ♘xc4 49.♗bd3 (49.♗xb7 ♘f1+ 50.♗xf1 ♗xc2-+) 49...♗b2 50.♗a4 ♗xa2-+

45.♘g2 ♘d8?

45...♗db7 sonra a4 yine kazanırdı.

46.♘g1 ♘c8?

Siyah frene bastı, avantajını kullanmak istemiyor gibi. Uzun süre -+ giden oyun -'ya döndü. 46...a4-+

47.♗f3 ♗e7 48.♘c1 ♗db7 49.♘d3 ♘b8

♘e7'de iyiydi, b8'e gelmesinin bir anlamı yok.

50.♗a1 ♘g8? 51.♗e2

51.c5! Beyaz konumu eşitleme fırsatını kaçırıyor. 51...♘xb3 (51...♘xc5 52.♗xa5±) 52.cxb6 ♘xc2 53.♗d2 ♘xd3 54.♗xd3 ♘b4 55.♗c2 ♗xb6=

51...♗a7 52.♗e1 ♘f7?

52...♘b4 53.♘xb4 ♗xb4 54.♗e2± (54.♗xb4? ♗xb4!-+)

53.♗xa3!

Beyaz bu defa fırsatı kaçırmıyor.

53...♗xa3 54.c5-+

Çok uzun süre Siyaha kazanç olan oyun şimdi Beyaza kazanca dönüştü.

54...♗xb3 55.♘xb3 ♘xb3 56.♗a1 ♘a2 57.♗d2 ♗b7 58.♗a2 ♗c3 59.♗xc3 dxc3 60.♗c2 ♗b3 61.♘c1 ♗a3 62.♘e2 ♘b7 63.♘xc3 ♘c6 64.♘g2 ♗a1 65.♘d5 ♗b1 66.♘e7+ ♘c7 67.c6 ♗b8 68.♘d5+ ♘d6 69.c7 ♗c8 70.♘xf6 a4 71.♘d5 1-0

Emektarlar Kategorisinde 2. olan Sedat Sabri Severcan'ın daha önce üç kere emektarlar şampiyonu olan Hür Yasin'le son turda 2. masada oynadığı oyunu görelim.

Sedat Sabri Severcan - Hür Yasin

2018 Emektarlar, 9. tur

1.d4 ♘f6 2.c4 e6 3.♘f3 d5 4.g3 ♘e7 5.♘g2 0-0 6.0-0 dxc4 7.♘e5 ♘bd7 8.♘xc4 c6 9.♘c3 ♘b6 10.♗a5 ♘bd5 11.♘b3 ♗c7?!

11...b6 Oyundaki hamleden daha iyi. 12.e4 ♘xc3 13.bxc3 ♘a6 14.♗e1

♞c8= Siyahın bir sorunu yok.

12.e4± ♞xc3 13.bxc3 e5 14.f4!
exd4 15.cxd4 ♞d8 16.♞c2?!

16.f5! Merkez piyonlarını sürerek etkili atak yapabilir, sonrasında e5 ve f6 fikri var. 16...a5 (16...c5 17.♞f4 ♞d7 18.dxc5+-) 17.a4±

16...a5 17.♞b2 ♞b6?!

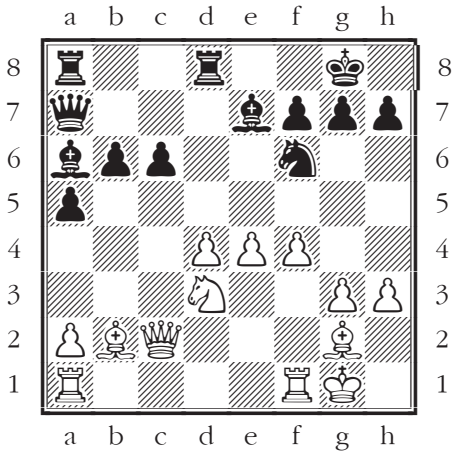
17...a4! 18.♞c5 a3 19.♞c3 b5 20.♞ad1 ♞g4 21.♞c1 ♞xc5 22.dxc5 ♞e7=

18.♞c5 ♞a7 19.h3

19.f5! a4 20.♞ac1 b5 21.♞f2±

19...b6 20.♞d3 ♞a6

20...♞b7

Bu konumda siz olsanız ne oynardınız?

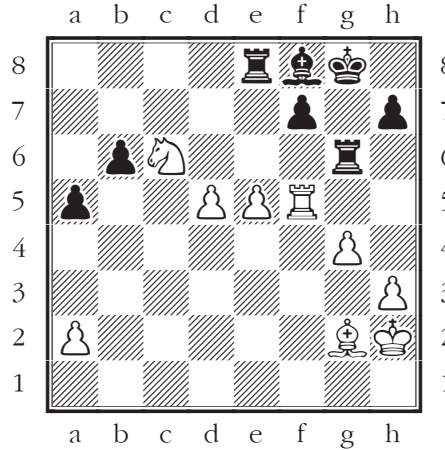
21.♞e5!!

Beyaz parlak bir kalite fedası yapıyor.

21...♞xf1 22.♞xf1 ♞ac8 23.♞xc6+-

Beyaz kalite altta ama açık üstün, çünkü geçer erli muhteşem bir merkezi ve fil çifti var.

23...♞f8 24.d5 ♞a6 25.♞xf6 gxf6 26.♞b2 ♞d6 27.e5 fxe5 28.fxe5 ♞g6 29.♞h2 ♞d3 30.♞f2 ♞g7 31.♞f3 ♞g6 32.g4 ♞e8 33.♞f5 ♞xf5 34.♞xf5 ♞g6 35.a4

35...♞g7

35...♞xc6!! Siyah 20. hamleden sonra eline geçen ilk fırsatı kaçırıyor. 36.dxc6 ♞xe5 37.♞xe5 ♞d6 Şimdi oyun berabereye yakın. Beyazın hafif bir konumsal avantajı var, çünkü şahı iyi konumda ve Siyahın c6'da izole piyonu var. Ancak Siyah doğru oyunla berabere yapabiliyor. 38.♞g3 ♞xe5+ 39.♞f3 ♞g7 40.♞e4 ♞f6 41.♞d5 ♞c7 42.♞c4 ♞e7 (42...♞e5?? 43.♞b5+- Okuyucu burada Siyahın neden kaybettiğini incelemeli! Oyun sonu bilgisi için güzel bir örnek.) 43.♞e4 h6 44.♞b5 ♞d8 45.♞f5 ♞e7 46.♞a6 f6 47.♞b7 ♞d8 48.♞d7 ♞f4 49.♞xb7 ♞c7=

36.♞g3 ♞c5 37.h4 h6 38.♞f4 f6 39.e6 ♞d6+ 40.♞f3 ♞c5

40...b5! Siyah ikinci fırsatı da kaçırıyor. 40...b5 hamlesinden sonra, Beyaz ancak doğru oynarsa durumu eşitleyebiliyor. 41.♞xa5 ♞bxa4 42.♞b7 ♞f8 43.d6 ♞xe6 44.d7 ♞e7 45.d8 ♞xd8 46.♞xd8 ♞d6 47.♞b7 ♞b6 48.♞g3=

41.♞f1 ♞h8? 42.♞h5

42.d6 ♞xd6 43.♞d5+- Daha hızlı kazanırdı.

42...f5 43.♞xf5 ♞f6 44.♞e4 ♞xf5 45.gxf5 ♞f6 46.♞e5 ♞g8 47.♞d7+ ♞e7 48.f6+ ♞d8 49.f7 ♞g1 50.♞b5 ♞e1+ 51.♞f5 ♞e7 52.f8 ♞+ 1-0

Kıdemli Emektarlar Kategorisinde ilk iki sırayı alan Cemil Çiçek ve Salih Muratoğlu arasındaki oyuna bir göz atalım.

Salih Muratoğlu - Cemil Çiçek

2018 Kıdemli Emektarlar, 4. tur

1.d4 d5 2.c4 e6 3.e3 ♞f6 4.♞f3 ♞e7 5.♞c3 b6 6.cxd5 exd5 7.♞d3 0-0 8.0-0 ♞g4 9.♞d2

9.b3 c5 10.dxc5 bxc5 11.h3 ♞h5 12.♞b2 Beyaza daha rahat bir oyun olanağı verirdi.

9...♞bd7 10.♞c1

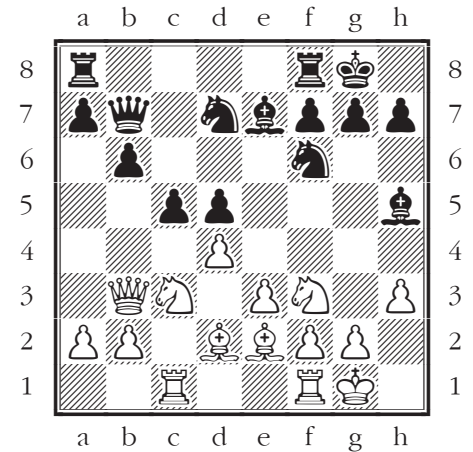
10.h3 ♞h5 11.g4 ♞g6 12.♞b5±

10...c5 11.♞b5 ♞c7 12.♞e2

Bu hamle önceki ♞b5 hamlesini tempo kaybı haline getirdi.

12...♞b7 13.h3 ♞h5 14.♞b3?!

14.g4 ♞g6 15.♞h4=

14...c4!

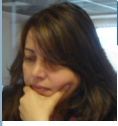
Siyah üstün duruma geçiyor, çünkü Siyahın vezirkanadında alan avantajı var.

15.♞d1 b5±

Siyahın planı basit: Vezirkanadından atak, üstelik uygulanması da kolay. Beyazın bir karşı planı da yok.

16.a3 a5 17.♞e5 ♞xe2 18.♞xe2 b4 19.axb4 axb4 20.♞d1 ♞xe5 21.dxe5 ♞e4+- 22.♞e1 ♞a2 23.♞g4 ♞c5 24.f4 ♞d3 25.♞b1 f5 26.♞f3 ♞c5 27.♞h2 ♞d7 28.♞e2 d4 29.♞f2 ♞d5 30.exd4 ♞xd4 31.♞xd4 ♞xd4 32.♞e3 ♞xe3 33.♞xe3 ♞xb2 34.♞f2 c3 35.♞c4 b3 36.♞e3 c2 37.♞xc2 ♞d3 38.♞xb3 0-1

Kadın emektarlar kategorisinde sadece 6 oyun oynandı. Ne yazık ki okuyucuları tatmin edecek çekişmeli ve kaliteli bir oyun yoktu.

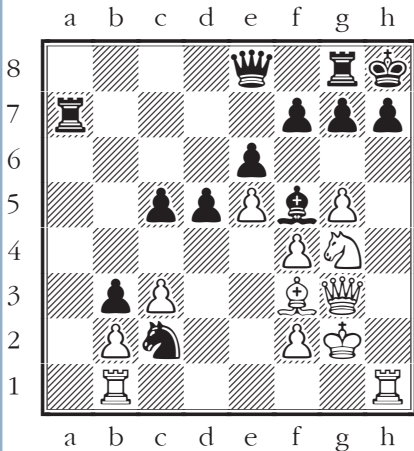

Fatma Yılmaz

Uluslararası Hakem ve Antrenör
fyakademi@gmail.com

Bu sayımızın sorularını, Söyleşe Söyleşe köşemizin konuğu GM Batuhan Daştan'ın maçlarından kendi seçkisiyle sunuyoruz sizlere. Bakalım sizler de usta oyuncumuz gibi kazançları görebilecek misiniz? Soruları çözmeye çalışırken rakibin şah çekebileceği yerleri, kazançlarını, kısacası en iyi hamlelerini de göz önünde tutmayı unutmayınız.

Batuhan Muhammed Daştan - Stefan Tomici
EU-chT U18 Iasi, 2014

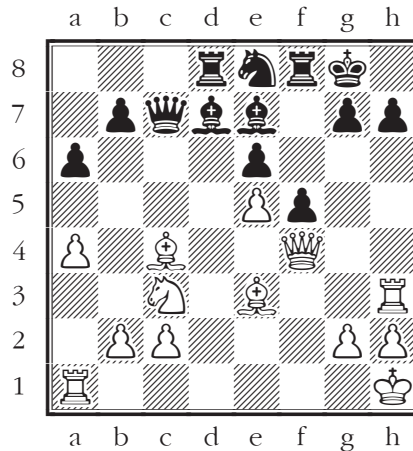

wKg2,Qg3,Ng4,Bf3,Rb1,h1,Pb2,c3,e5,f2,f4,g5/bKh8,Qe8,Nc2,Bf5,Ra7,g8,Pb3,
c5,d5,e6,f7,g7,h7

Beyaz oynar, kazanır.

1. $\mathbb{H} \times \mathbb{H}^7 + \mathbb{I} \oplus \mathbb{H} \times \mathbb{H}^7 \oplus 2\mathbb{H} \oplus 15\mathbb{H} \oplus 3\mathbb{H} \times \mathbb{H}^7 + \mathbb{I} \oplus \mathbb{H} \times \mathbb{H}^7 \oplus 4\mathbb{H} \oplus 16 + 1 - 0$

Batuhan Muhammed Daştan - Pavel Smirnov
Nakhchivan Op, 2014

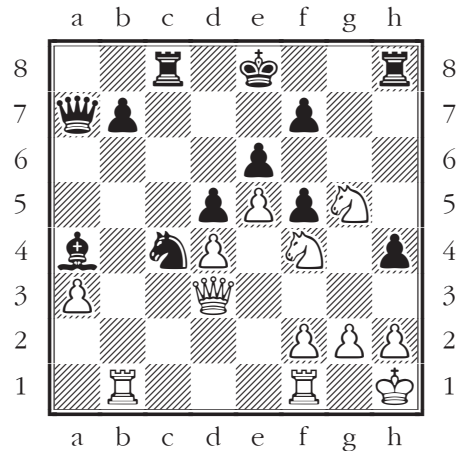

wKh1,Of4,Nc3,Bc4,e3,Ra1,h3,Pa4,b2,c2,e5,g2,h2/bKg8,Qc7,Ne8,Bd7,e7,Rd8,f8,Pa6,b7,e6,f5,g7,h7

Beyaz oynar, kazanır.

1. $\text{d5!!} \times \text{d5} + \text{d5} + \text{h8} \times \text{f3} \times \text{f4} + \text{h5} \times \text{f6} \times \text{f6} + \text{g6} \times \text{f4} + \text{d4} \times \text{f6} + \text{g} \times \text{h6} + \text{f} \times \text{f6} + \text{h7} \times \text{f1} \times \text{f1} - 0$

Batuhan Muhammed Daştan - Ante Saric
Skopje Karposh Open, 2013

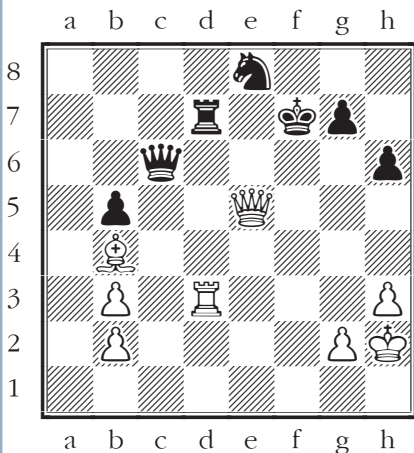

wKh1,Qd3,Nf4,g5,Rb1,f1,Pa3,d4,e5,f2,g2,h2/bKe8,Qa7,Nc4,Ba4,Rc8,h8,Pb7,
d5,e6,f5,f7,h4

Beyaz oynar, kazanır.

1. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 2. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 3. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 4. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 5. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 6. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 7. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 8. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 9. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$ 10. $\frac{1}{2}x + \frac{1}{3}y + \frac{1}{4}z = 1$

Batuhan Muhammed Daştan - Thien Hai Dao
İstanbul Ol (Men) 40th, 2012

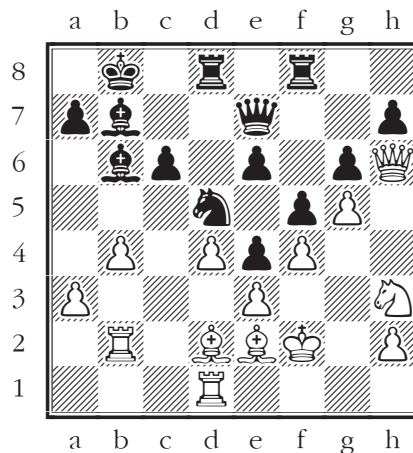

wKh2,Qe5,Bb4,Rd3,Pb2,b3,g2,h3/bKf7,Qc6,Ne8,Rd7,Pb5,g7,h6

Beyaz oynar, kazanır.

$$1. \text{h}5 + \text{g}2. \text{f}3 +! [1. \text{f}3 + \text{f}3 + \text{f}3 \times \text{d}7 + \text{e}6 \text{ e}7 + \text{e}6$$

Sinisa Saric -Batuhan Muhammed Daştan
Karposh op Skopje, 2012

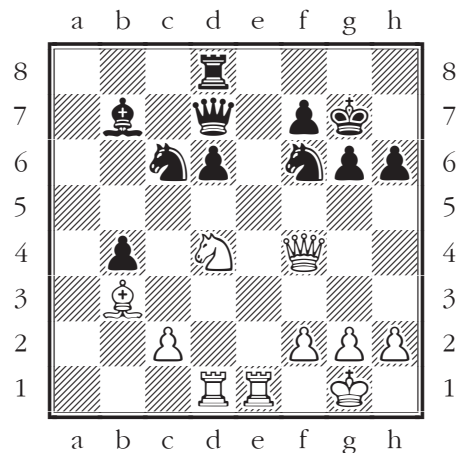

wKf2,Qh6,Nh3,Bd2,e2,Rb2,d1,Pa3,b4,d4,e3,f4,g5,h2/bKb8,Qe7,Nd5,Bb6,b7,Rd8,f8,Pa7,c6,e4,e6,f5,g6,h7

Siyah oynar, kazanır.

$$..es! 2.d \times e5 \text{ ♟} \times f4! 3. \text{ ♟} \times f4 \text{ ♟} \times e5 4. \text{ ♟} c2 \text{ ♟} \times f4 + 5. \text{ ♟} g2 \text{ ♟} c7 - + 0 - 1$$

Batuhan Muhammed Daştan -Melih Fırat İkiz
World of U16 Kocaeli, 2011

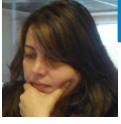
wKg1,Qf4,Nd4,Bb3,Rd1,e1,Pc2,f2,g2,h2/bKg7,Qd7,Nc6,f6,Bb7,Rd8,Pb4,d6,f7,g6,h6

Beyaz oynar, kazanır.

[illegible]

Türkiye Görme Engelliler Şampiyonası

Deniz, Çat, Gülerüz, Saltık ve Dönmez Şampiyon

Fatma Yılmaz

Uluslararası Hakem ve Antrenör
fyakademi@gmail.com

2018 Türkiye Görme Engelliler Şampiyonası 29 Ocak – Şubat 2018 tarihlerinde Antalya Lara'da yapıldı.

A Kategoride Uğur Deniz, B Kategoride Hicret Çat, Kadınlarda Zeynep Gülerüz, Gençlerde Süleyman Saltık ve Yıldızlarda Muhammed Dönmez şampiyon olurken Çankaya Belediyesi Görme Engelliler Spor Kulübü de takım olarak birinci oldu.

Ratingi 1200 üzeri sporcuların yarıştığı A Kategoride 115, ratingi 1199 ve altı olan ya da hiç ratingi olmayan sporcuların yarıştığı B Kategoride 171, Bayanlar Kategorisinde 93, Gençler Kategorisinde 57, Yıldızlar Kategorisinde 45 olmak üzere toplamda 491 sporcu 5 gün süresince 9 türlü İsviçre Sistemiyle 9 dakika 60 saniyeli eklemeli tempoyla mücadele ettiler. Mücadelelerin sonunda zirvedeki isimlere baktığımızda, bu isimlerin daha önce de pek çok kez zirvede yer alması ilgi çekiciydi elbette ama Zeynep Gülerüz'ün bu-

Dereceye giren kulüpler bir arada.

güne kadar katıldığı bütün Türkiye Görme Engelliler Şampiyonalarında (toplamda 8 kez) bir numara olması ayrıca kayda değerdi.

Turnuva sonunda her bir kategoride bireysel sıralama ilan edilirken, A Kategoriden üç, Kadınlar, Gençler ve Yıldızlar Kategorilerinden de aynı kulübün en başarılı bir sporcusunun puanları toplanarak takım sıralaması ilan edildi.

B Kategorisi hariç diğer kategorilerde ilk beşte yer alan sporcular ülkemizi yurt dışı turnuvalarda temsil edecek olan milli takımda yer alacaklar. Ülkemizi temsil edecek sporculara ayrıca başarılar diliyoruz.

Türkiye Görme Engelliler Satranç Şampiyonası 3 Şubat 2018'de dereceye giren sporculara ödülleri verilmesinden sonra sona erdi.

A Kategorisi (Final Sıralama İlk On)

Sıra	İsim	Rtg	Kulüp	Puanlar
1	Uğur Deniz	1900	Türkiye Görme Engelliler Derneği	7½
2	Emre Ev	1592	Mevlana Engelliler Spor Kulübü	7½
3	Yusuf Solak	1676	Engelsiz Akademi Spor Kulübü	7
4	Mümin Aksu	1721	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	7
5	Ahmet Çebiş	1493	Doğu Akdeniz Engelliler Spor Kulübü	7
6	Tahsin Yurdamlı	1521	Malatya Yeşilyurt Görme Engelliler	7
7	İbrahim Dal	1611	İstanbul Altı Nokta Spor Kulübü Der	7
8	İsmail Demirel	1619	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	7
9	Ünal Dönmez	1841	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	6½
10	Süleyman Boztepe	1811	Ankara Altı Nokta Spor Kulübü	6½

Final Takım Sıralaması

Sıra	Kulüp
1	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler
2	Denizli Görme Engelliler Spor Kulübü
3	Osmanlı Görme Engelliler Spor Kulübü
4	Mevlana Engelliler Kulübü
5	Boğaziçi Engelliler Spor Kulübü
6	Engelsiz Akademi Kulübü
7	Samsun Ayvack Engelsizler Spor Kul
8	Nilüfer Belediyesi Görme Engelliler
9	Ankara Aktif Gençler Kulübü
10	Bakırköy Görme Engelliler Sanat Ve

A Kategorisi (Final Sıralama İlk On)				
Sıra	İsim	Rtg	Kulüp	Puan
1	Uğur Deniz	1900	Türkiye Görme Engelliler Derneği	7½
2	Emre Ev	1592	Mevlana Engelliler Spor Kulübü	7½
3	Yusuf Solak	1676	Engelsiz Akademi Spor Kulübü	7
4	Mümin Aksu	1721	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	7
5	Ahmet Çebiş	1493	Doğu Akdeniz Engelliler Spor Kulübü	7
6	Tahsin Yurdamlı	1521	Malatya Yeşilyurt Görme Engelliler	7
7	İbrahim Dal	1611	İstanbul Altı Nokta Spor Kulübü Der	7
8	İsmail Demirel	1619	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	7
9	Ünal Dönmez	1841	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	6½
10	Süleyman Boztepe	1811	Ankara Altı Nokta Spor Kulübü	6½

B Kategorisi (Final Sıralama İlk On)				
Sıra	İsim	Rtg	Kulüp	Puan
1	Hicret Çat	1193	Gaziantep Dolphin Gençlik Ve Spor Kulübü	9
2	Mehmet Kurt	0	Genç Osmangazi Görme Engelliler Spor	8
3	Kenan Ayrancı	1181	Engelsiz Akademi Spor Kulübü	7½
4	Selman Sevinç	1113	Selman Sevinç / Aksaray	7½
5	Ercan Şen	1086	Çanakkale Altınokta Körler Spor Kulübü	7
6	Üsame Kanadıkırık	0	Adana Görme Engelliler Spor Kulübü	7
7	Tayfun Tezcan	1046	Çanakkale Altınokta Körler Spor Kulübü	7
8	Emrah Hamza	0	Samsun Görme Engelliler Spor Kulübü	7
9	Salih Adar	1133	Türkiye Görme Engelliler Derneği	7
10	Mevlüt Demir	1183	Osmanlı Görme Engelliler Spor Kulübü	7

Gençler (Final Sıralama İlk On)				
Sıra	İsim	Rtg	Kulüp	Puan
1	Süleyman Saltık	1651	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	7
2	Cüneyt Ergüleç	1322	Ankara Aktif Gençler Spor Kulübü	6
3	Atakan Sarsam	1509	Denizli Görme Engelliler Spor Kulübü	6
4	Muhammet Balcı	1060	Nilüfer Belediyesi Görme Engelliler	5½
5	Emre Eren Balcı	1194	Boğaziçi Engelliler Spor Kulübü	5
6	Emre Selçuk	1282	Osmanlı Görme Engelliler Spor Kulübü	5
7	Cengiz Hüseyin Cem	1277	Hitit Yıldızı Görme Engelliler Gençlik ve Spor	5
8	Selami Kıran	1120	Çankaya Belediyesi Görme Engelliler	5
9	Ramazan Keyvan	1052	Yenimahalle Belediyesi Görme Engelliler	5
10	Yusuf Sayılı	1090	Yenimahalle Belediyesi Görme Engelliler	4½

Yıldızlar (Final Sıralama İlk On)				
Sıra	İsim	Rtg	Kulüp	Puan
1	Muhammed Dönmez	1244	Malatya Yeşilyurt Görme Engelliler	7
2	Erkan Önemli	1082	Denizli Görme Engelliler Spor Kulübü	6
3	Caner Güneş	0	İstanbul Altı Nokta Spor Kulübü Der	5
4	Ali Muslu	1087	Engelsiz Akademi Spor Kulübü	5
5	Emirhan İrk	0	Emirhan İrk / Aksaray	5
6	Ahmet Törpioğlu	0	Kocaeli Hürgör Spor Kulübü Derneği	5
7	Ozan Yahya Ekici	0	Kayseri Genç Görme Engelliler	5
8	Musa Mıh	0	Mevlana Engelliler Spor Kulübü	5
9	Gürkan Yıldızöz	0	Bakırköy Görme Engelliler Sanat	5
10	Burak Can Gökçe	0	Denizli Görme Engelliler Spor Kulübü	4½

Ali İpek Anma Satranç Turnuvası

Abdullah Sözen
Antrenör
mimarsozen@gmail.com

Altıncısı düzenlenen Ali İpek Anma Satranç Turnuvası, Ankara Demir Spor Sosyal Tesisleri'nde 7-11 Mart 2017 tarihleri arasında yapıldı. Hacettepe Üniversitesi öğrencisi Sertan Nazlı'nın yedi turlu 6,5 puanla tek başına birinci olduğu turnuvada, Oğuz Kağan Güven ikinci, İbrahim Halil Yıldırım ise üçüncü oldular. Sedat Sabri Severcan, Ömer Faruk Cıvcer ve Mert Özateş sırasıyla dört, beş ve altıncılığı paylaştılar.

Turnuvanın ödül töreni, sporcu ve velilerin yanı sıra TSF Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Haznedaroğlu, WIM Nilüfer Çınar Çorlulu, Ankara İl Temsilcisi Engin Güleç ve sürpriz konuk Cengiz Keleş'in katılımıyla gerçekleşti.

TSF Yönetim Kurulu Üyesi Ahmet Haznedaroğlu törende yaptığı konuşmada, Ali İpek ile yaşadığı anıları katılımcılarla paylaşıırken, derece elde eden tüm sporcuları tebrik etti.

Şimdi turnuvanın en önemli iki oyununu inceleyelim.

Zirve mücadelesinde kritik bir karşılaşma 5. turda gerçekleşti.

Oğuz Kağan Güven – Sedat Sabri Severcan

2018 Ali İpek 6. Anma Satranç Turnuvası, Ankara, 2018

Analiz: Oğuz Kağan Güven

1.e4 d6 2.d4 ♟f6 3.♙d3

Pirc Savunmasına karşı sade bir devamyolu.

Sertan Nazlı şampiyonluk kupasını TSF Yönetim Kurulu Üyesi WIM Nilüfer Çınar Çorlulu'dan alırken.

3...g6 4.♟f3 ♙g7 5.0-0 0-0
6.♟bd2 ♟a6

İlginç bir fikir. 6...♟c6 ve ardından e5 standart devam yoluydu.

7.c3 c5 8.♞e1 cxd4 9.cxd4 ♞c7

Açık c-hattında vezir için sıkıntılar yaratacak bir hamle. ♙d7 ya da ♙e6 daha oynanabilirdi.

10.a3!

Atın b4'e gelişini engelleyerek b4 sürüsünü hazırlayan iyi bir hamle.

10...♟d7?

İyi bir hamle değil. Vezirkanadındaki taşların hareket kabiliyeti kısıtlandı.

11.b4 e5 12.♙b2 exd4 13.♞c1!

Tempo ile.

13...♞d8 14.♙xd4 ♟e5 15.♙xe5 dxe5 16.♟c4

Muhtemelen ♙xa6 almak daha iyiydi. Beyaz rakibin taşlarının rahatlamasına izin verdi.

16...♞e7 17.♟e3

Zayıf d5 karesine yolculuk.

17...♙e6 18.♙c4

Rakibin d5'i koruyan filini değiştirmek amacıyla.

18...♟c7 19.♙xe6 ♟xe6 20.♟d5

Ödül töreninden bir kare.

♔d8 21. ♖b3

d1 karesini kale için hazırlıyor.

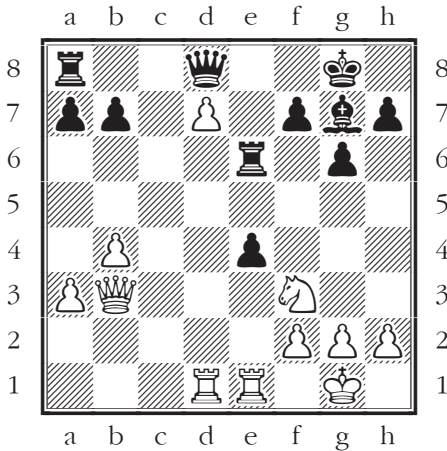
21... ♜f4 22. ♖cd1 ♜x d5 23. exd5 ♜e8

Geçer piyonu durdurmak amacıyla ♜d6 oynamak daha iyiydi.

24. d6 e4?

Kötü gibi durmasa da büyük bir hata. Beyazın bu hamleye karşı kesin kazanç varyantı bulunuyor.

25. d7! ♜e6

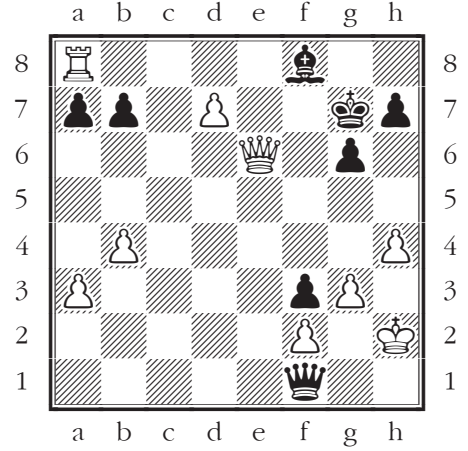
26. ♜d5!!

Maçtaki en dikkat çekici hamle. Hem e4 piyonunu istiyor hem de e6'daki baskıyı sürdürüyor.

26... exf3 27. ♜x e6 fxe6 28. ♜xe6+ ♜h8

♜f8'den sonra da ♜c1 ve ardından ♜c8 durdurulamaz.

29. ♜c1 ♜g5 30. ♜c8+ ♜f8 31. g3 ♜g7 32. h4 ♜d2 33. ♜xa8 ♜d1+ 34. ♜h2 ♜f1

35. ♜e5+! 1-0

Üç hamlede mat var: 35... ♜g8 [35... ♜f7 36. ♜xf8+ ♜xf8 37. d8 ♜+ ♜f7 38. ♜ef6#; 35... ♜h6 36. ♜f4+ ♜g7 (36... ♜h5 37. ♜g5#) 37. ♜xf8#] 36. ♜xf8+ ♜xf8 37. ♜f6+ ♜g8 38. d8 ♜#

Son tura girildiğinde Oğuz Kağan Güven 6 puandaydı ve 5,5 puanlı Sertan Nazlı ile eşleşmişti.

Oğuz Kağan Güven oyundan önceki psikolojisini şöyle anlatıyor: "Puan avantajımdan dolayı maça rahat çıkmıştım. Ancak kritik anlarda doğru hesaplamaları yapamadım. Rakibim de pasif oyunumu iyi değerlendirdi."

Sertan Nazlı - Oğuz Kağan Güven
2018 Ali İpek 6. Anma Satranç Turnuvası, Ankara 2018

Analiz: Sertan Nazlı

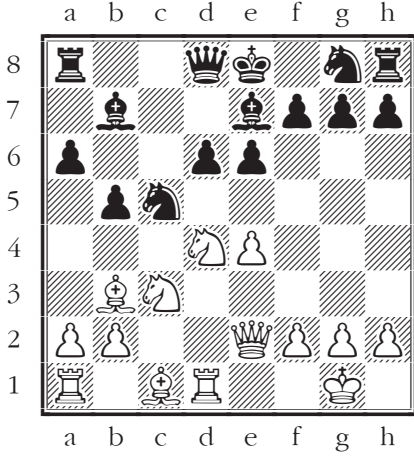
1.e4 c5 2.d4 cxd4 3.c3

Mora-Smith Gambiti tartışmaları günümüzde de devam ediyor.

3...dxc3 4.♖xc3 e6 5.♗f3 a6 6.♙c4
b5 7.♙b3 ♗b7 8.0-0 d6 9.♞e2?!

9.♗g5! ♗e6, f4, f5 planıyla bu hamle çok daha iyiydi.

9...♙e7 10.♖d1 ♗d7 11.♗d4 ♗c5

12.e5!

Tahtayı ikiye bölen bu hamle Siyaha büyük zorluklar yaratacaktır.

12...d5

Tabi ki 12...dxe5?? 13.♗xe6 ♞c8 14.♗xg7+ Beyaza kazançtır; 12...♗xb3 13.♗xb3 d5=

13.♙c2 ♞a5 14.♞g4!?

Beyazın birinci olması için mutlaka kazanması lazım, berabereye Siyah tek başına birinci olacak.

14...g6 15.a3 ♞c7 16.♙f4 h5 17.♞e2 ♗h6 18.♖ac1 ♞b6?!

18...g5!? 19.♙d2 ♗g4 Siyaha karşı şanslar verirdi.

19.♞d2 ♗f5 20.♗xf5

20.♙xf5 gxf5 Bu varyanta girmem stratejik açıdan daha doğrudu, çünkü diğer varyantta c2'deki fil iş yapmıyor ama bu konumda d4'teki at çok aktif.

20...gxf5 21.b4 ♗d7 22.♙xf5?!

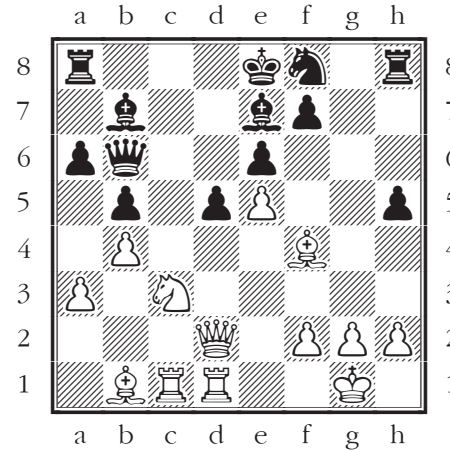
Bu feda ne kadar şüpheli de olsa ben

bunu Tal stilinde bir feda olarak değerlendirim. Zaten rakibimin zaman sıkışmasındayken bunu hesaplaması hiç de kolay olmayacak. 22.♗e2 ♞g8 23.♗d4=

22...♗f8?!

22...exf5 23.♗xd5 ♙xd5 24.♞xd5 ♖d8 25.♞f3 ♗f8 26.♙e3 ♞e6 Siyahların savunması iyi görünmesine rağmen Beyazın taşları aktif, Siyahların şahı ortada ve er yapısı çok kötü ve bunlardan dolayı Beyazların kompansesi vardır.

23.♙b1±

23...♗g6??

Kaybeden hamle. 23...♖g8 24.♙f1±

24.♙xg6!+- fxg6 25.♗e2!?

Artık sürem çok azalmıştı ve pratik oynamak istedim. Bundan dolayı fazla düşünmeden konumumu geliştirdim. Oysa; 25.♗e4! daha güçlüydü: 25...0-0 (25...dxe4?? 26.♞d7+ ♗f8 27.♙e3 ♞d8 28.♞xb7+-) 26.♗f6+ ♙xf6 27.exf6 ♖xf6 28.♙c7 ♞a7 29.♙e5 ♖f7 30.♞h6+-

25...0-0 26.♗d4?

26.♞c2! ♖f5 27.♞c7+-

26...♖ac8 27.♙e3 ♖xc1 28.♖xc1 ♖c8?

Ancak diğer hamleler de oyunu

kurtarmaz: 28...♙h7 29.♗f5 ♞d8 30.♗xe7 ♞xe7 31.♙c5

29.♖xc8+ ♙xc8 30.♞c2 ♞d8 31.♞xg6+ ♙h8 32.♞xh5+ ♙g8 33.♞g6+ ♙h8 34.♙h6 ♞g8 35.♞h5! ♞h7

35...♙d7 36.♙f8+ ♞h7 37.♞xh7+ ♙xh7 38.♙xe7

36.♞e8+ ♞g8 37.♞xe7 ♞g6 38.♞f6+ ♞xf6 39.exf6 ♙g8 40.♗f3 ♙f7 41.♙g5 1-0

Ali İpek ile bir anım

Rahmetli Ali İpek 1990'lı yıllarda Ankara'daki TED satranç merkezinin müdürlüğünü yapıyordu. Kendisinin ilginç özelliklerinden birisi de çok zarif espriler yapmasıydı. O dönemlerde satranç daha okullara ders olarak girmemiş, federasyon daha devlete bağlanmamıştı. Satranç hala kahvehanelerde oynanıyordu. İşte bu nedenlerden dolayı ben bile Ankara'nın iyi oyuncularından (!) birisi sayılıyordum. Ben de Ankaralı satranççıların çoğu gibi TED Satranç merkezini doğal olarak kahvehaneye tercih ediyordum ve sık sık uğruyordum. Bir de merkeze gelen 11-12 yaşlarında bir ilkokul öğrencisi vardı: Kıvanç Haznedaroğlu! Bu ufaklık, Ankara'nın bizim gibi ne kadar namli oyuncusu varsa hepimizi şanımıza bakmadan darmadağın ediyordu! Yine bir gün onunla yaptığım maçta beni esaslı bir biçimde yendikten sonra, sinirle masadan kalktım onu kovalamaya başladım. Kıvanç kaçıyor ben kovalıyorum, masaları siper ediyor, bir türlü yakalayamıyorum. Biz bu kovalamacanın tam ortasındayken salonun kapısı açıldı ve içeriye giren Ali İpek bizi gördü, sonra da Kıvanç'a dönerek şunları söyledi: "Yahu koskoca adamsın, bacak kadar çocuğa ne diye uyuyorsun?"

Satrancımızın büyük değerini saygıyla anıyoruz.

Prof. Dr. Ergin Çiftçi

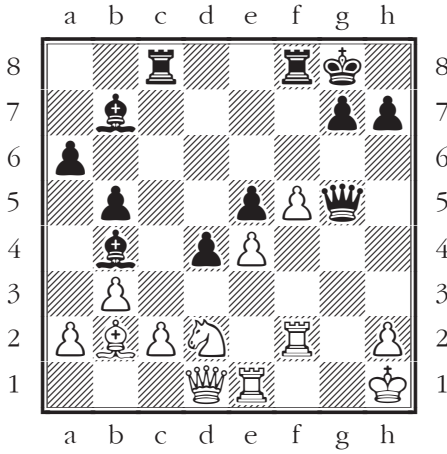
Sporcu
erginciftci@gmail.com

Kazancı görme ve hesaplama

Bu sayımızda, Düşünen Robotlar filminin satranç danışmanı, kadın satrancının önderlerinden Chantal Chaudé de Silans'ın oyunlarından seçtiğimiz diyagramlarla çıkıyoruz karşınıza. Bakalım siz de kazancı görebilecek misiniz?

Henri Grob - Chantal Chaudé de Silans

Zürih 1951

wKh1,Od1,Nd2,Bb2,Re1,f2,Pa2,b3,c2,e4,f5,h2/bKg8,Og5,Bb4,b7,Rc8,f8,Pa6,b5,d4,e5,g7,h7

Siyah oynar ve kazanır.

1...Bxf5! 2.g3 Bxh6 3.exf5 4.Bxd2 5.Bxh6 6.f4+ 7.g4 8.f5+ 9.g5 10.f6+ 11.g6 12.h7 13.g8 14.f7 15.g7 16.f8 17.g8 18.f9 19.g9 20.f10 21.g10 22.f11 23.g11 24.f12 25.g12 26.f13 27.g13 28.f14 29.g14 30.f15 31.g15 32.f16 33.g16 34.f17 35.g17 36.f18 37.g18 38.f19 39.g19 40.f20 41.g20 42.f21 43.g21 44.f22 45.g22 46.f23 47.g23 48.f24 49.g24 50.f25 51.g25 52.f26 53.g26 54.f27 55.g27 56.f28 57.g28 58.f29 59.g29 60.f30 61.g30 62.f31 63.g31 64.f32 65.g32 66.f33 67.g33 68.f34 69.g34 70.f35 71.g35 72.f36 73.g36 74.f37 75.g37 76.f38 77.g38 78.f39 79.g39 80.f40 81.g40 82.f41 83.g41 84.f42 85.g42 86.f43 87.g43 88.f44 89.g44 90.f45 91.g45 92.f46 93.g46 94.f47 95.g47 96.f48 97.g48 98.f49 99.g49 100.f50 101.g50 102.f51 103.g51 104.f52 105.g52 106.f53 107.g53 108.f54 109.g54 110.f55 111.g55 112.f56 113.g56 114.f57 115.g57 116.f58 117.g58 118.f59 119.g59 120.f60 121.g60 122.f61 123.g61 124.f62 125.g62 126.f63 127.g63 128.f64 129.g64 130.f65 131.g65 132.f66 133.g66 134.f67 135.g67 136.f68 137.g68 138.f69 139.g69 140.f70 141.g70 142.f71 143.g71 144.f72 145.g72 146.f73 147.g73 148.f74 149.g74 150.f75 151.g75 152.f76 153.g76 154.f77 155.g77 156.f78 157.g78 158.f79 159.g79 160.f80 161.g80 162.f81 163.g81 164.f82 165.g82 166.f83 167.g83 168.f84 169.g84 170.f85 171.g85 172.f86 173.g86 174.f87 175.g87 176.f88 177.g88 178.f89 179.g89 180.f90 181.g90 182.f91 183.g91 184.f92 185.g92 186.f93 187.g93 188.f94 189.g94 190.f95 191.g95 192.f96 193.g96 194.f97 195.g97 196.f98 197.g98 198.f99 199.g99 200.f100 201.g100 202.f101 203.g101 204.f102 205.g102 206.f103 207.g103 208.f104 209.g104 210.f105 211.g105 212.f106 213.g106 214.f107 215.g107 216.f108 217.g108 218.f109 219.g109 220.f110 221.g110 222.f111 223.g111 224.f112 225.g112 226.f113 227.g113 228.f114 229.g114 230.f115 231.g115 232.f116 233.g116 234.f117 235.g117 236.f118 237.g118 238.f119 239.g119 240.f120 241.g120 242.f121 243.g121 244.f122 245.g122 246.f123 247.g123 248.f124 249.g124 250.f125 251.g125 252.f126 253.g126 254.f127 255.g127 256.f128 257.g128 258.f129 259.g129 260.f130 261.g130 262.f131 263.g131 264.f132 265.g132 266.f133 267.g133 268.f134 269.g134 270.f135 271.g135 272.f136 273.g136 274.f137 275.g137 276.f138 277.g138 278.f139 279.g139 280.f140 281.g140 282.f141 283.g141 284.f142 285.g142 286.f143 287.g143 288.f144 289.g144 290.f145 291.g145 292.f146 293.g146 294.f147 295.g147 296.f148 297.g148 298.f149 299.g149 300.f150 301.g150 302.f151 303.g151 304.f152 305.g152 306.f153 307.g153 308.f154 309.g154 310.f155 311.g155 312.f156 313.g156 314.f157 315.g157 316.f158 317.g158 318.f159 319.g159 320.f160 321.g160 322.f161 323.g161 324.f162 325.g162 326.f163 327.g163 328.f164 329.g164 330.f165 331.g165 332.f166 333.g166 334.f167 335.g167 336.f168 337.g168 338.f169 339.g169 340.f170 341.g170 342.f171 343.g171 344.f172 345.g172 346.f173 347.g173 348.f174 349.g174 350.f175 351.g175 352.f176 353.g176 354.f177 355.g177 356.f178 357.g178 358.f179 359.g179 360.f180 361.g180 362.f181 363.g181 364.f182 365.g182 366.f183 367.g183 368.f184 369.g184 370.f185 371.g185 372.f186 373.g186 374.f187 375.g187 376.f188 377.g188 378.f189 379.g189 380.f190 381.g190 382.f191 383.g191 384.f192 385.g192 386.f193 387.g193 388.f194 389.g194 390.f195 391.g195 392.f196 393.g196 394.f197 395.g197 396.f198 397.g198 398.f199 399.g199 400.f200 401.g200 402.f201 403.g201 404.f202 405.g202 406.f203 407.g203 408.f204 409.g204 410.f205 411.g205 412.f206 413.g206 414.f207 415.g207 416.f208 417.g208 418.f209 419.g209 420.f210 421.g210 422.f211 423.g211 424.f212 425.g212 426.f213 427.g213 428.f214 429.g214 430.f215 431.g215 432.f216 433.g216 434.f217 435.g217 436.f218 437.g218 438.f219 439.g219 440.f220 441.g220 442.f221 443.g221 444.f222 445.g222 446.f223 447.g223 448.f224 449.g224 450.f225 451.g225 452.f226 453.g226 454.f227 455.g227 456.f228 457.g228 458.f229 459.g229 460.f230 461.g230 462.f231 463.g231 464.f232 465.g232 466.f233 467.g233 468.f234 469.g234 470.f235 471.g235 472.f236 473.g236 474.f237 475.g237 476.f238 477.g238 478.f239 479.g239 480.f240 481.g240 482.f241 483.g241 484.f242 485.g242 486.f243 487.g243 488.f244 489.g244 490.f245 491.g245 492.f246 493.g246 494.f247 495.g247 496.f248 497.g248 498.f249 499.g249 500.f250 501.g250 502.f251 503.g251 504.f252 505.g252 506.f253 507.g253 508.f254 509.g254 510.f255 511.g255 512.f256 513.g256 514.f257 515.g257 516.f258 517.g258 518.f259 519.g259 520.f260 521.g260 522.f261 523.g261 524.f262 525.g262 526.f263 527.g263 528.f264 529.g264 530.f265 531.g265 532.f266 533.g266 534.f267 535.g267 536.f268 537.g268 538.f269 539.g269 540.f270 541.g270 542.f271 543.g271 544.f272 545.g272 546.f273 547.g273 548.f274 549.g274 550.f275 551.g275 552.f276 553.g276 554.f277 555.g277 556.f278 557.g278 558.f279 559.g279 560.f280 561.g280 562.f281 563.g281 564.f282 565.g282 566.f283 567.g283 568.f284 569.g284 570.f285 571.g285 572.f286 573.g286 574.f287 575.g287 576.f288 577.g288 578.f289 579.g289 580.f290 581.g290 582.f291 583.g291 584.f292 585.g292 586.f293 587.g293 588.f294 589.g294 590.f295 591.g295 592.f296 593.g296 594.f297 595.g297 596.f298 597.g298 598.f299 599.g299 600.f300 601.g300 602.f301 603.g301 604.f302 605.g302 606.f303 607.g303 608.f304 609.g304 610.f305 611.g305 612.f306 613.g306 614.f307 615.g307 616.f308 617.g308 618.f309 619.g309 620.f310 621.g310 622.f311 623.g311 624.f312 625.g312 626.f313 627.g313 628.f314 629.g314 630.f315 631.g315 632.f316 633.g316 634.f317 635.g317 636.f318 637.g318 638.f319 639.g319 640.f320 641.g320 642.f321 643.g321 644.f322 645.g322 646.f323 647.g323 648.f324 649.g324 650.f325 651.g325 652.f326 653.g326 654.f327 655.g327 656.f328 657.g328 658.f329 659.g329 660.f330 661.g330 662.f331 663.g331 664.f332 665.g332 666.f333 667.g333 668.f334 669.g334 670.f335 671.g335 672.f336 673.g336 674.f337 675.g337 676.f338 677.g338 678.f339 679.g339 680.f340 681.g340 682.f341 683.g341 684.f342 685.g342 686.f343 687.g343 688.f344 689.g344 690.f345 691.g345 692.f346 693.g346 694.f347 695.g347 696.f348 697.g348 698.f349 699.g349 700.f350 701.g350 702.f351 703.g351 704.f352 705.g352 706.f353 707.g353 708.f354 709.g354 710.f355 711.g355 712.f356 713.g356 714.f357 715.g357 716.f358 717.g358 718.f359 719.g359 720.f360 721.g360 722.f361 723.g361 724.f362 725.g362 726.f363 727.g363 728.f364 729.g364 730.f365 731.g365 732.f366 733.g366 734.f367 735.g367 736.f368 737.g368 738.f369 739.g369 740.f370 741.g370 742.f371 743.g371 744.f372 745.g372 746.f373 747.g373 748.f374 749.g374 750.f375 751.g375 752.f376 753.g376 754.f377 755.g377 756.f378 757.g378 758.f379 759.g379 760.f380 761.g380 762.f381 763.g381 764.f382 765.g382 766.f383 767.g383 768.f384 769.g384 770.f385 771.g385 772.f386 773.g386 774.f387 775.g387 776.f388 777.g388 778.f389 779.g389 780.f390 781.g390 782.f391 783.g391 784.f392 785.g392 786.f393 787.g393 788.f394 789.g394 790.f395 791.g395 792.f396 793.g396 794.f397 795.g397 796.f398 797.g398 798.f399 799.g399 800.f400 801.g400 802.f401 803.g401 804.f402 805.g402 806.f403 807.g403 808.f404 809.g404 810.f405 811.g405 812.f406 813.g406 814.f407 815.g407 816.f408 817.g408 818.f409 819.g409 820.f410 821.g410 822.f411 823.g411 824.f412 825.g412 826.f413 827.g413 828.f414 829.g414 830.f415 831.g415 832.f416 833.g416 834.f417 835.g417 836.f418 837.g418 838.f419 839.g419 840.f420 841.g420 842.f421 843.g421 844.f422 845.g422 846.f423 847.g423 848.f424 849.g424 850.f425 851.g425 852.f426 853.g426 854.f427 855.g427 856.f428 857.g428 858.f429 859.g429 860.f430 861.g430 862.f431 863.g431 864.f432 865.g432 866.f433 867.g433 868.f434 869.g434 870.f435 871.g435 872.f436 873.g436 874.f437 875.g437 876.f438 877.g438 878.f439 879.g439 880.f440 881.g440 882.f441 883.g441 884.f442 885.g442 886.f443 887.g443 888.f444 889.g444 890.f445 891.g445 892.f446 893.g446 894.f447 895.g447 896.f448 897.g448 898.f449 899.g449 900.f450 901.g450 902.f451 903.g451 904.f452 905.g452 906.f453 907.g453 908.f454 909.g454 910.f455 911.g455 912.f456 913.g456 914.f457 915.g457 916.f458 917.g458 918.f459 919.g459 920.f460 921.g460 922.f461 923.g461 924.f462 925.g462 926.f463 927.g463 928.f464 929.g464 930.f465 931.g465 932.f466 933.g466 934.f467 935.g467 936.f468 937.g468 938.f469 939.g469 940.f470 941.g470 942.f471 943.g471 944.f472 945.g472 946.f473 947.g473 948.f474 949.g474 950.f475 951.g475 952.f476 953.g476 954.f477 955.g477 956.f478 957.g478 958.f479 959.g479 960.f480 961.g480 962.f481 963.g481 964.f482 965.g482 966.f483 967.g483 968.f484 969.g484 970.f485 971.g485 972.f486 973.g486 974.f487 975.g487 976.f488 977.g488 978.f489 979.g489 980.f490 981.g490 982.f491 983.g491 984.f492 985.g492 986.f493 987.g493 988.f494 989.g494 990.f495 991.g495 992.f496 993.g496 994.f497 995.g497 996.f498 997.g498 998.f499 999.g499 1000.f500 1001.g500 1002.f501 1003.g501 1004.f502 1005.g502 1006.f503 1007.g503 1008.f504 1009.g504 1010.f505 1011.g505 1012.f506 1013.g506 1014.f507 1015.g507 1016.f508 1017.g508 1018.f509 1019.g509 1020.f510 1021.g510 1022.f511 1023.g511 1024.f512 1025.g512 1026.f513 1027.g513 1028.f514 1029.g514 1030.f515 1031.g515 1032.f516 1033.g516 1034.f517 1035.g517 1036.f518 1037.g518 1038.f519 1039.g519 1040.f520 1041.g520 1042.f521 1043.g521 1044.f522 1045.g522 1046.f523 1047.g523 1048.f524 1049.g524 1050.f525 1051.g525 1052.f526 1053.g526 1054.f527 1055.g527 1056.f528 1057.g528 1058.f529 1059.g529 1060.f530 1061.g530 1062.f531 1063.g531 1064.f532 1065.g532 1066.f533 1067.g533 1068.f534 1069.g534 1070.f535 1071.g535 1072.f536 1073.g536 1074.f537 1075.g537 1076.f538 1077.g538 1078.f539 1079.g539 1080.f540 1081.g540 1082.f541 1083.g541 1084.f542 1085.g542 1086.f543 1087.g543 1088.f544 1089.g544 1090.f545 1091.g545 1092.f546 1093.g546 1094.f547 1095.g547 1096.f548 1097.g548 1098.f549 1099.g549 1100.f550 1101.g550 1102.f551 1103.g551 1104.f552 1105.g552 1106.f553 1107.g553 1108.f554 1109.g554 1110.f555 1111.g555 1112.f556 1113.g556 1114.f557 1115.g557 1116.f558 1117.g558 1118.f559 1119.g559 1120.f560 1121.g560 1122.f561 1123.g561 1124.f562 1125.g562 1126.f563 1127.g563 1128.f564 1129.g564 1130.f565 1131.g565 1132.f566 1133.g566 1134.f567 1135.g567 1136.f568 1137.g568 1138.f569 1139.g569 1140.f570 1141.g570 1142.f571 1143.g571 1144.f572 1145.g572 1146.f573 1147.g573 1148.f574 1149.g574 1150.f575 1151.g575 1152.f576 1153.g576 1154.f577 1155.g577 1156.f578 1157.g578 1158.f579 1159.g579 1160.f580 1161.g580 1162.f581 1163.g581 1164.f582 1165.g582 1166.f583 1167.g583 1168.f584 1169.g584 1170.f585 1171.g585 1172.f586 1173.g586 1174.f587 1175.g587 1176.f588 1177.g588 1178.f589 1179.g589 1180.f590 1181.g590 1182.f591 1183.g591 1184.f592 1185.g592 1186.f593 1187.g593 1188.f594 1189.g594 1190.f595 1191.g595 1192.f596 1193.g596 1194.f597 1195.g597 1196.f598 1197.g598 1198.f599 1199.g599 1200.f600 1201.g600 1202.f601 1203.g601 1204.f602 1205.g602 1206.f603 1207.g603 1208.f604 1209.g604 1210.f605 1211.g605 1212.f606 1213.g606 1214.f607 1215.g607 1216.f608 1217.g608 1218.f609 1219.g609 1220.f610 1221.g610 1222.f611 1223.g611 1224.f612 1225.g612 1226.f613 1227.g613 1228.f614 1229.g614 1230.f615 1231.g615 1232.f616 1233.g616 1234.f617 1235.g617 1236.f618 1237.g618 1238.f619 1239.g619 1240.f620 1241.g620 1242.f621 1243.g621 1244.f622 1245.g622 1246.f623 1247.g623 1248.f624 1249.g624 1250.f625 1251.g625 1252.f626 1253.g626 1254.f627 1255.g627 1256.f628 1257.g628 1258.f629 1259.g629 1260.f630 1261.g630 1262.f631 1263.g631 1264.f632 1265.g632 1266.f633 1267.g633 1268.f634 1269.g634 1270.f635 1271.g635 1272.f636 1273.g636 1274.f637 1275.g637 1276.f638 1277.g638 1278.f639 1279.g639 1280.f640 1281.g640 1282.f641 1283.g641 1284.f642 1285.g642 1286.f643 1287.g643 1288.f644 1289.g644 1290.f645 1291.g645 1292.f646 1293.g646 1294.f647 1295.g647 1296.f648 1297.g648 1298.f649 1299.g649 1300.f650 1301.g650 1302.f651 1303.g651 1304.f652 1305.g652 1306.f653 1307.g653 1308.f654 1309.g654 1310.f655 1311.g655 1312.f656 1313.g656 1314.f657 1315.g657 1316.f658 1317.g658 1318.f659 1319.g659 1320.f660 1321.g660 1322.f661 1323.g661 1324.f662 1325.g662 1326.f663 1327.g663 1328.f664 1329.g664 1330.f665 1331.g665 1332.f666 1333.g666 1334.f667 1335.g667 1336.f668 1337.g668 1338.f669 1339.g669 1340.f670 1341.g670 1342.f671 1343.g671 1344.f672 1345.g672 1346.f673 1347.g673 1348.f674 1349.g674 1350.f675 1351.g675 1352.f676 1353.g676 1354.f677 1355.g677 1356.f678 1357.g678 1358.f679 1359.g679 1360.f680 1361.g680 1362.f681 1363.g681 1364.f682 1365.g682 1366.f683 1367.g683 1368.f684 1369.g684 1370.f685 1371.g685 1372.f686 1373.g686 1374.f687 1375.g687 1376.f688 1377.g688 1378.f689 1379.g689 1380.f690 1381.g690 1382.f691 1383.g691 1384.f692 1385.g692 1386.f693 1387.g693 1388.f694 1389.g694 1390.f695 1391.g695 1392.f696 1393.g696 1394.f697 1395.g697 1396.f698 1397.g698 1398.f699 1399.g699 1400.f700 1401.g700 1402.f701 1403.g701 1404.f702 1405.g702 1406.f703 1407.g703 1408.f704 1409.g704 1410.f705 1411.g705 1412.f706 1413.g706 1414.f707 1415.g707 1416.f708 1417.g708 1418.f709 1419.g709 1420.f710 1421.g710 1422.f711 1423.g711 1424.f712 1425.g712 1426.f713 1427.g713 1428.f714 1429.g714 1430.f715 1431.g715 1432.f71

2018 Adaylar Turnuvası: Zafer Caruana'nın

Mert Özates

Sporcu

ozatesmert@gmail.com

2018 Adaylar Turnuvası 10-27 Mart tarihlerinde 2786 ELO ortalamalı 8 büyükustanın katılımıyla Berlin'de düzenlendi. Kasım ayında Londra'da oynanacak dünya şampiyonluğu unvan maçında Carlsen'in rakibini belirleyecek olan turnuvada Dünya Kupası galibi Levon Aronian ve finalisti Ding Liren, Grand Prix'leri ilk 2 sırada tamamlayan Shakriyar Mamedyarov ve Alexander Grischuk, 2017'nin en iyi ELO ortalamalarına sahip Fabiano Caruana ve Wesley So, son unvan maçı finalisti Sergey Karjakin ve Wild Card sahibi Vladimir Kramnik çift turlu döner sistemde mücadele ederken son ana kadar heyecanın dorukta olduğu turnuvayı 14 maçta topladığı 9 puanla kazanan Fabiano Caruana Carlsen'in yeni rakibi olmayı başardı.

Turnuvanın ilk turunda beklenenin aksine herhangi bir tarafın kazandığı maçlar çoğunlukta olurken, tek beraberlik Dünya Kupasında gösterdiği sağlamcı oyunu Adaylar Turnuvasına da fazlasıyla yansıtacak olan Ding Liren'in Aronian'a karşı siyahlarla oynadığı oyundan geldi. So'ya karşı beyaz taşlarla oynayan Caruana 8.Vb3 hamlesiyle eşit de olsa az bilinen ve kendisinin daha aşina olduğu bir konum elde ederken oyunun kalanında da güzel bir şahkanadı atağıyla turnuvaya iyi bir başlangıç yapıyordu. Rusların mücadelesinde beyaz taşlarla Zukertort Sistemini oynayarak teoriden başarıyla kaçan Kramnik eşit görünümlü konumlarda ne kadar tehlikeli bir oyuncu olduğunu ilk turdan gösterirken, turun en uzun süren maçında son dönemin en formda ismi Mamedyarov Karjakin'i güzel bir vezir finalinde siyah taşlarla mağlup ederek iddiasını ortaya koymakta gecikmedi. İlk turun mağluplarını karşı karşıya getiren oyunda So'yu beyaz taşlarla sık bir mat atağı ile yenen Grischuk turnuvaya

geri dönüp rakibinin de kabus gibi bir başlangıç yapmasına vesile olurken, turun beraberlikle sonuçlanan Liren-Caruana, Mamedyarov-Aronian ve Kramnik-Karjakin oyunlarında eşitliğin baştan sona bozulmadığını söylemek pek de yanlış olmaz. Turnuvada en çok ses getiren olaylardan birine ev sahipliği yapacak 3. turda, Kramnik Kasparov'u mağlup ettiği maçı berabere imzaları haline gelmiş Berlin Savunmasında uzun zaman önce hazırladığı bir yeniliği bir d4 oyuncusu olan Aronian'a karşı deneme fırsatı buluyor, sonrasında da güçlü bir şahkanadı atağıyla yalnızca 27 hamlede galip geliyordu. Turun bir diğer dikkat çekici oyunu ise şampiyonluk için mücadele edecek iki isim olan Caruana ve Mamedyarov arasındaydı. Siyah taşlarla Najdorf varyantında karışık bir konumda kalite feda etmekten çekinmeyen Mamedyarov sonrasında tehlikeli bir karşıoyun elde etse de tek savunma hamlelerini bulan Caruana rakibine geçit vermedi ve Beyazın kalite üstünlüğüne karşı Siyahın bağlı geçerlerinin bulunduğu konum beraberlikle sonuçlandı. Karjakin-Grischuk ve So-Liren oyunlarıysa turun "sessiz" geçen oyunlarıydı. 2017'nin belki de en başarılı oyuncusu ve turnuvanın en büyük favorilerinden olan Aronian beklentilerin altında başladığı turnuvanın 4. turunda siyah taşlarla Karjakin'e karşı rakibinin hamle sırasını karıştırmasıyla açılıştan

üstün bir konum elde edip sonrasında fazla zorlanmadan kazanırken aynı turda oynanan Kramnik-Caruana oyununda turnuvanın kaderi değişiyordu. Siyahlarla sağlam Petroff Savunmasını seçen Caruana Kramnik'in oyunortasında oyunu fazla zorlamasıyla taş üstün duruma geçerken rakibinin ikisi 7. yatayda 4 bağlı geçerine karşı yeterince dakik olmayan oyunu sonucunda kayıp konuma düşse de bu kez en doğru hamleleri bulamayan Kramnik oldu ve Caruana'nın yerinde savunma hamleleriyle oyun yeniden eşitlendi. Tam da herkes artık oyunun berabere biteceğine inanmaya başlamışken 60. hamledeki ikinci zaman kontrolünden hemen önce büyükusta seviyesinde nadir görülebilecek bir hata yapan Kramnik'e karşı fırsatı kaçırmayan Caruana Mamedyarov-So ve Grischuk-Liren oyunlarının da berabere sonuçlanmasıyla bir anda liderliğe yükseldi. Turnuvaya 3.5/4 ile başlayıp kazanmak için yeterli olabilecek +3 skorunu ilk 4 maçı elde etmeye bu kadar yaklaşmışken gelen bu acı mağlubiyetin Kramnik üstünde yarattığı psikolojik çöküntüyü görmeye başlamak için bütün oyunların beraberlikle sonuçlandığı 5. turun ardından gelen 6. turu beklemek yeterli oldu. Mamedyarov'a karşı siyah taşlarla oyunortasında eşit konumda kendisinden beklendiği şekilde beraberliği kabul etmek yerine konumu yanlış şekilde zorlamaya başlayan

Kramnik Mamedyarov'un dakik oyunu karşısında mağlubiyetten kurtulamadı ve zirveden uzaklaştı. Turun şampiyonluk ümitlerini oldukça azalttığı bir başka oyuncu, siyah taşlarla dünyada en iyi uygulayıcılarından biri olduğu Marshall Sistemin Anti-Marshall konumlarından birinde Wesley So'ya karşı varlık gösteremeyen Levon Aronian oldu. Büyük olasılıkla bu yenilginin de etkisiyle 7. turda Caruana'ya karşı beyaz taşlarla kazanmak için bütün riskleri alan Aronian kendisinden görmeye alışılan oyunu ortaya koysa da kale feda ettiği konumda yakaladığı karşıoyunu devam ettirmek için gerekli tek hamleyi bulamayınca kazanç konum elde eden Caruana soğukkanlı savunmasıyla puanı aldı ve turnuvanın ilk yarısını lider tamamladı. Grischuk-Mamedyarov ve Kramnik-Liren oyunları beraberlikle sonuçlanırken, turun diğer kazananı tamamen eşit görünen bir kale+at oyun sonunda Wesley So'yu mağlup ederek yükselişine başlayan Karjakin oldu.

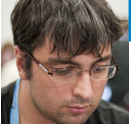
Turnuvanın ikinci yarısının ilk turunda Grischuk'a karşı siyah taşlarla oynayan Kramnik bir piyon geride olduğu konumda dahi çift filine güvenerek kazancı zorlayınca 91 hamle sonunda kazanan taraf Grischuk oluyor ve turun tek kazananı olarak zirveyi yakın takibe almaya başlıyordu. Caruana mağlubiyetle dengesi bozulan ve her geçen tur bilindik sağlamcı görüntüsünden daha da uzaklaşan eski şampiyon Kramnik, siyah taşlarla başarıyla uyguladığı Yarı-Tarrasch Savunmasında Karjakin'in 9. hamledeki açılış yeniliğine yakalanıp kötü durumda kalırken cesurca bir kale fedası ile kendisine pratikte en iyi karşı şansı verecek şekilde oynamaya çalıştı. Ancak Carlsen'le oynadığı maçta kendisine verilen savunma bakanı unvanının ne kadar yerinde olduğunu bir kez daha gösteren Karjakin, birçok konumda tek savunma hamlelerini bularak oyunu kazandı ve Caruana'nın Ding Liren'e karşı net kazancı kaçırıp şampiyonluğu neredeyse garantileme şansını teptiği turda tek galip olarak zirveye bir adım daha yaklaştı. 10. turun merakla beklenen oyununda uzun süreden beri turnuvayı ilk iki sırada götüren Mamedyarov ve Caruana karşı karşıya gelirken, yarım puan geride olan ve beyaz taşlarla oynayan Mamedyarov yerinde bir kalite fedasıyla kazancı zorlarsa da Caruana

dikkatli savunmasıyla yarım puanı aldı ve avantajını korumayı başardı. Turun artık neredeyse iddiası kalmamış iki oyuncuyu karşı karşıya getiren oyununda ise beyaz taşlarla oynayan Kramnik bu sefer kalite fedasının karşılığını Aronian'ın 36.Vc7?? hamlesiyle almayı başardı ve 6 tur aradan sonra galibiyetle tanıştı. İlk 10 turda oynadığı bütün maçları beraberlikle sonuçlanan Ding Liren 11. turda Grischuk'a karşı oyun sonunda birçok fırsatı kaçırarak tam puandan olurken, adaylar turnuvalarında geri dönüşlere alışık Karjakin sessiz sedasız yükselişine turnuvadan kopan Aronian karşısında siyah taşlarla aldığı galibiyetle devam ediyor ve zirvedeki Caruana ile arasındaki farkı 1 puana indiriyordu. Sondan üçüncü tur olan 12. turda ise sonuçlar adeta son 2 turda heyecanlı bir mücadele izlemek isteyen satrançseverlerin isteğine uygun şekilde gelişti! Turnuvaya ilk 6 maçta aldığı 2 mağlubiyet ve 4 beraberlikle başlayan, ancak her geçen tur performansını yükselten Karjakin, turnuva formunun zirvesine lider Caruana karşısında ulaşıyor, beyaz taşlarla oynadığı oyunda önce kalite feda etmekten çekinmeyip devamında da kusursuz oyunuyla 7 puana ulaşarak zirvedeki Caruana'yı yakalıyor ve son 2 tura girerken liderliği ele geçiriyordu. 6.5 puanla ikinci sırada olan Mamedyarov ise beyaz taşlarla Ding Liren'e karşı eşit konumu fazlaca zorlayınca Anish Giri'nin Adaylar Turnuvasındaki 14 maçlık beraberlik rekorunu kırmaya kararlı görünen Çi-li, fırsatı tepmiyor ve Mamedyarov'un tehlikeli gözüken atağına karşın dakik ve soğukkanlı oyunuyla tam puanı cebine koyarak 6.5 puana ulaşıyordu. Grischuk'un da berabere kalmasıyla son 2 tura girerken iki tane 7, 3 tane de 6.5 puanlı oyuncu olmasıyla son zamanların en çekişmeli adaylar turnuvalarından birini izlediğimizi söylemek yanlış olmayacaktır. 13. turda So'ya karşı siyah taşlarla oynayan Karjakin risk almadan berabere yaparak şansını beyazlarla oynayacağı son turda zorlamaya karar verirken, sağlamcı oyunundan ödün vermeyen Ding Liren de Kramnik'e karşı beyaz taşlarla bir tur aradan sonra beraberliğe geri dönüyordu. Ardı ardına aldığı beraberliklerden sonra Karjakin'e kaybederek turnuvanın ilk yarısında yakaladığı ivmeyi kaybeden Caruana,

turnuvadan kopmuş Aronian'a karşı beyaz taşlarla üstün bir oyun sergileyerek kazanırken, Amerikalı oyuncunun maçtan sonra yaptığı açıklamada turnuvada lider gitmesinin kendisinde konumunu koruma baskısı yarattığını ve oyununu olumsuz etkilediğini, ancak liderliği kaybettikten sonra turnuvanın ilk yarısındaki enerjik oyununa geri dönüş yaptığını vurgulaması dikkate değerdi. Turun şampiyonluk yarışını belki de en çok ilgilendiren oyununda basın toplantısında mağlubiyet ve beraberinin kendisi için bir farkı olmadığını vurgulayan Grischuk bu ilkeye uygun bir oyun sergilese de Kramnik'in turnuvada birçok defa karşılaştığı sondan kurtulamıyor ve beyaz taşlarla kazanan Mamedyarov son tura şampiyonluk iddiası ile giriyordu. Son turda So ve Aronian'ın hızlı beraberliğinin ardından gözler 3 şampiyonluk adayı Caruana, Mamedyarov ve Karjakin'in oyununa çevriliyordu. (Son tur öncesi tahminlerde Ding Liren'in de matematiksel olarak kazanma şansı olduğunu belirtelim.) Ding Liren'e karşı kazanca oynanabilir bir konum elde etse de oyunortasında yaptığı ciddi hatayla mağlubiyetten zor kurtulan Karjakin'in yeniden Carlsen'in rakibi olma şansı oldukça azalırken, Kramnik'e karşı siyah taşlarla kazancı zorlamak adına bütün şansları zorlayan Mamedyarov da istediğini alamayınca açık üstün konumda olan Caruana'ya Carlsen'in rakibi olmak için beraberlik yetiyordu. Buna rağmen oynamaya devam eden Amerikalı yıldız şık bir galibiyetle 9 puana ulaştı ve kasım ayında yapılacak unvan maçında Carlsen'in rakibi olmayı başardı. Şampiyonluk yarışını son oyuna kadar sürdürüp turnuvayı 8 puanla tamamlayan iki oyuncudan Mamedyarov ikinciliği, Karjakin ise üçüncülüğü elde etti.

Öncelikle turnuva genelindeki istikrarlı oyunuyla ve avantajını yitirmesine rağmen son iki turda gösterdiği mükemmel geri dönüşüyle turnuvayı kazanan Caruana'yı tebrik etmek gerekiyor. İki sene önce de unvan maçına çıkmaya yaklaşmışken son maçta bileti Karjakin'e kaptıran ve uzun zamandır dünyanın zirvesinde istikrarlı biçimde yer alan Amerikalının oyun tarzı ve teorik yeniliklerdeki ustalığı ile Carlsen'e oldukça zor bir unvan maçı yaşatacağını tahmin ediyorum.

2018 Avrupa Şampiyonu İvan Şariç!

FM Tarik Selbes

Sporcu
tarikselbes@gmail.com

Gürcistan'ın Batum şehrinde 17-28 Mart tarihleri arasında düzenlenen 2018 Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası'nı Hırvat Büyükusta İvan Şariç (Şariç) kazandı ve Kuşadası 2006'da şampiyon olan Zdenko Kožul (Kojul)'un ardından bu unvanı elde eden ikinci Hırvat satranççı olmayı başardı. Şariç'i takip eden yedi büyükusta arasından averajla ikinci ve üçüncü sırayı elde eden isimler ise Polonyalı Radosław Wojtaszek (Voytaşek) ve Rus Sanan Sjugirov (Syugirov) oldu.

Şampiyonaya ülkemizden de oldukça geniş bir katılım vardı. Milli takım oyuncularımızın da aralarında bulunduğu toplam 17 satranççımız Batum'da mücadele etti. Genel olarak bir performans düşüklüğü yaşadığımız şampiyonada ilk 23'e kalarak Dünya Kupası'nda mücadele etme şansı elde etmeye yaklaşan tek oyuncumuz GM Mustafa Yılmaz oldu. Son tur Daniil Yuffa karşısında kazansaydı oyuncumuz işi averaja bırakabilecekti ancak kazanan Yuffa oldu ve Rus büyükusta 13. sırayı elde ederek Dünya Kupasında oynama hakkı kazandı.

Adaylar Turnuvasının gölgesinde oynanan şampiyonaya belki de damga vuran olay dört numaralı seri başı Francisco Vallejo Pons'un beşinci turdan sonra şampiyonayı bırakmasıydı. Eski vergi mevzuatı gereği online kumar kaynaklı gelirlerin kayıplar düşöl-meyerek vergilendirilmesi nedeniyle -toplamda para kaybetmesine rağmen-

başı 500.000 Euro'dan fazla bir vergi borcuyla deritte olan ünlü İspanyol büyükusta ilk defa bir turnuvayı yarıda bıraktığını ancak zihinsel durumunun uzun turnuvaları kaldırmaya elverişli olmadığını söyleyerek bir anlamda kamuoyunu da yaşadığı sorunlardan haberdar etmiş oldu. Umarız İspanyol büyükustanın sorunları çözüme kavuşur ve bir zamanlar Linares'te elit isimlere karşı oynarken görmeye alıştığımız Vallejo Pons yeniden kendini satranca tam anlamıyla verebilir.

Şimdi isterseniz, lafı fazla uzatmadan, şampiyonadan seçtiğimiz üç güzel oyuna birlikte göz atalım.

Ivan Saric - Marin Bosiocic

2018 Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası

1.e4 c5 2.♘f3 e6 3.d4 cxd4 4.♘xd4 ♘c6 5.♘c3 ♗c7 6.♙e3 a6

Paulsen Varyantı'nın ana tabyasına eriştik.

7.♗d2

Bu hamleyle Beyaz uzun roku hazırlıyor ve f3'lü bir sistem oynayacağını bir anlamda deklare etmiş oluyor. Başka seçenekler de mevcuttu. 7.♙d3 ♘f6 8.0-0 farklı tarzda bir oyuna götürürdü; 7.♙e2 ♘f6 8.0-0 ♙b4 9.♘a4 ♙e7 10.♘xc6 bxc6 11.♘b6 Çok sık oynanan bir başka varyant.

7...♘f6 8.0-0-0 ♙b4 9.f3

Şimdi bu hamle zorunlu. Özellikle Najdorf'a karşı İngiliz Atak'ın popülerleşmesinden sonra hemen bütün Sicilya varyantlarında f3-g4'lü sistemler Beyazın en çok tercih ettiği seçenek haline geldi.

9...0-0 10.g4 b5 11.g5 ♘h5

Atın nereye oynanması gerektiği kritik bir tercih. GM Bosiocic tercihini h5 karesinden yana kullanıyor. At burada daha etkili görünse de -f4'e sıçrama ve h-piyonunun ilerleyişini durdurarak Beyazın atağını yavaşlatma gibi fonksiyonları mevcut- oyunda göreceğimiz gibi Beyazın f4 sürüşü sonrası Fe2 ile atı tehdit etmesi ve g6 sürdürerek şah kanadındaki piyon yapısını zayıflatmasına da izin verebilir.

11...♘e8 de Bosiocic'e yabancı değil 12.♘xc6 dxc6 13.♗f2 e5 14.♙c5 ♙xc5 15.♗xc5± 1-0 (53) Volokitin-Bosiocic Avusturya, 2011

12.♙b1 ♙b8

Kanımca şüpheli bir hamle olarak nitelendirilebilir. Diğer iki seçenek hem daha doğal hem de daha güvenli görünüyor:

12...♙b7 13.♘xc6 ♙xc6 ve şimdi e4'ün zayıflığı yüzünden oyundaki gibi f4-♙e2 oynamak daha zor; 12...♘xd4 13.♗xd4 ♙xc3 14.♗xc3 ♗xc3 15.bxc3 d5 ½-½ (31) Anand-Polgar, Calatrava, 2007 partisinde Siyah fazla zorlanmadan berabere yapmayı başarmıştı.

13.♘xc6!

Sariç fırsatı kaçırmıyor.

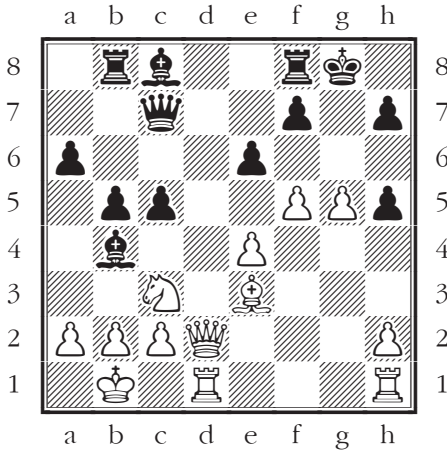
13...dxc6 14.f4

Beyazın atağı daha çabuk geliyor gibi görünüyor.

14...c5 15.♙e2

h5'teki atın gidecek yeri yok ve şimdi Siyah mecburen şah kanadını zayıflatmak zorunda.

15...g6 16.♔xh5 g×h5 17.f5

Siyah henüz merkezde veya vezir kanadında karşı oyun yaratmamışken Beyazın atağı tüm hızıyla sürüyor. Siyahın çok dikkatli olması gereken kritik bir konum. Beyaz basitçe şah kanadını g6 sürüşüyle parçalayacak ve bilgisayar belki savunabilirse de pratikte siyah taşlarla böyle bir konum oynamak hiç çekici değil.

17...♔b7

Siyahın tek şansı e4'e yapacağı basıkı.

18.g6 f×g6

18...♔xe4 19.g×f7+ ♔xf7 20.♖hg1+ ♔h8 21.f×e6+-

19.f×g6 ♔xc3

19...h×g6 20.♖g2 ♔xc3 21.b×c3 ♖g7 (21...♖f6 22.♖g5) 22.♖d6 ve sayısız zayıflıkla ters renkli fillere karşın Siyahı zor bir oyun bekliyor.

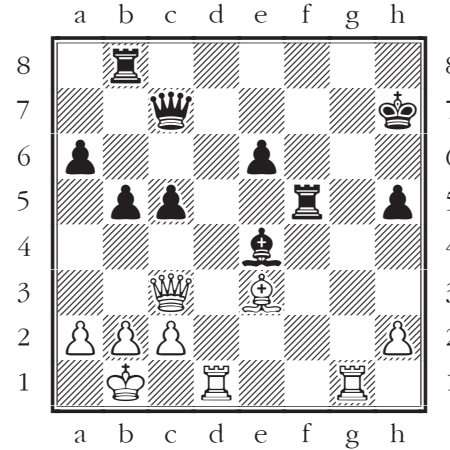
20.g×h7+ ♔xh7 21.♖×c3 ♔xe4 22.♖hg1

Siyahın piyon avantajı bir şey ifade etmiyor -ki materyal dengesi de Beyaz istediği an sağlayabilir- Siyah şahın tamamen açıkta güvensiz konumu burada belirleyici etken. Ters renkli fillerin tahtada olması da Siyahın işini kolaylaştırmadığı gibi aksine zorlaştırıyor;

zira bildiğimiz gibi ters renkli fillersaldıran tarafın işine gelen bir konumsal unsur.

22...♖f5

22...♔g6 23.♔c1 ♖g7 oyunu sürdürebilmenin tek yolu. Bosiocic Saric'in güzel fikrini kaçırıyor.

23.♔c1!!

Çok basit ve çok etkili! ♖d2/e3 ve sonrasında ♖h6 mat tehdidini önlemek kolay değil!

23...♖f3

23...♖bf8 24.♖e3 ♖f4 25.♖g3 ♖4f7 26.♖g5

24.♖d2 ♔h8

Bosiocic ♖h6 matı şimdilik engelliyor ama şimdi Saric mat için kritik çaprazla filini yerleştiriyor ve oyun bitiyor.

24...♖f6 25.♖g5

25.b3!

Mata çare yok!

25...♖bf8 26.♖h6+ ♔h7 27.♖d7! 1-0

Bu güzel saptırmayla Saric oyunu sonlandırıyor.

27.♖d7 ♖×d7 28.♔b2+ e5 29.♔e5+

Gawain Jones - Ernesto Inarkiev

2018 Avrupa Bireysel Satranç Şampiyonası

1.e4 c5 2.♖f3 d6 3.♔b5+

Özellikle Magnus Carlsen sayesinde popülerleşmiş Moskova Varyantı

3...♖d7

Siyahın taş kırışmadan oynamak istediği en hırslı tercihi.

3...♔d7 ana hamle ve oyun Maroczy Düğümü yapısına dönüşüyor 4.♔d7+ ♖×d7 5.c4 ♖c6 6.♖c3 g6 7.d4 c×d4 8.♖×d4 ♔g7 9.♔e3 ♖f6 10.f3

4.a4!?

a6-b5'e önlem alan bu hamle Beyazın Maroczy Düğümü'nden ziyade ♖c3'lü bir yapı oynamak istediğini gösteriyor. Ana varyantlar farklı yapıları götürürdü: 4.d4 c×d4 5.♖×d4 a6 6.♔d7+ ♔×d7 7.c4; 4.0-0 a6 5.♔d7+ ♔×d7 6.d4 c×d4 7.♖×d4 e5 8.♖d3 h6 9.c4 b5

4...♖gf6

4...a6 5.♔c4 a4 sayesinde bu hamle mümkün 5...♖gf6 6.♖c3 e6 7.0-0 ♔e7 8.♖e1 ♖c7 9.a5 0-0 10.d3 h6 11.h3 ♖b8 12.e5 d×e5 13.♖×e5 ♖c6 14.♖×c6 ♖×c6 15.♔f4 ♔d6 16.♖d2 ♔×f4 17.♖×f4± 1-0 (48) Kamsky - Huschenbeth, Bastia, 2017

5.♖c3 a6 6.♔e2

6.♔c4 de oynanabilir. Herhalde buna en iyi yanıt fili etkisizleştiren 6...e6

6...b6 7.0-0 ♔b7 8.♖e1 g6

8...♖×e4 riskli olurdu 9.♖×e4 ♔×e4 10.♔c4±

9.d4 c×d4 10.♖×d4 ♔g7

Beyaz taşlarını merkezileştirdikten sonra ♖d5'i hazırlayacak ancak Siyahın açılıştan rahat bir konum elde etti-

ğini söylemek lazım.

11.♔g5 h6 12.♔h4 0-0 13.♔c4
♔e8 14.♔f3 ♔c7

Beyazın taşları Siyah taşlara nazar uyumlu durmuyor.

15.♔b3 ♔ac8 16.♔d2 ♔c5

16...g5 17.♔g3 (17.♔xg5 h×g5
18.♔xg5 (18.♔xg5 ♔c5 19.♔d5 e6)
18...e6) 17...♔h5 ve eğer 18.♔d4 e6
Siyah üstün.

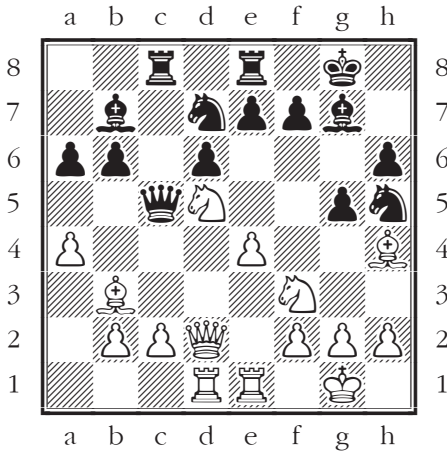
17.♔ad1 ♔h5?!

17...g5 18.♔g3 ♔h5 kesinlikle daha
iyiydi. Inarkiev Ad5 sonrası g5'te feda
olasılığını gözden kaçırmış olmalı.

18.♔d5!

Siyah vezirin bağlantısını keserek
e7'ye saldıran Beyaz Siyahı g5' oynama-
maya zorluyor ve g5'te yapacağı feda ile
kuvvetli bir hücum amaçlıyor.

18...g5

19.♔xg5!?

19.♔xg5 h×g5 20.♔xg5 e6
21.♔e7+ ♔e7 22.♔xg5 e6

19...h×g5 20.♔xg5 e6

20...♔hf6 21.♔h4 (21.♔d3 e6
22.♔e5 d×e5 23.♔xh6+ ♔xh6 24.♔g3
♔f8 25.♔xh6 ♔h7 26.♔h3+ ♔g8
27.♔g3=) 21...e6 22.♔e3 ♔h7!

21.♔e7+ ♔e7 22.♔xg5 ♔hf6
23.♔xh6 f×e6 24.♔xh6+

24.e5 ♔e8 (24...d×e5 25.♔xh6+

♔h8 26.♔h3+ ♔g8 27.♔e6±)
25.♔xh6 ♔xh6 26.♔xh6 ♔f8 27.♔dd1
♔d5 28.c4∞

24...♔f8?

Inarkiev büyük bir hata yapıyor.

24...♔h8 25.♔h3+ ♔h5 (25...♔g8
26.♔e6+ ♔h8 27.♔h3+=) 26.♔xh5+
♔xh5 27.♔xh6 ♔c5 sonrası ilginç bir
materyal durumu söz konusu olurdu:
kale+dört piyon çift fil ve ata karşı. Pi-
yonların henüz ilerlemediği bu durum-
da herhalde üç taş tercih edilmeli.

25.♔h4

♔g6 mat tehdidiyle

25.e5 ♔e4 26.♔xh6 ♔xh6+
(26...♔xh6 27.♔d4) 27.♔h1 ♔c2
28.♔d8+ ♔f7 29.♔g1

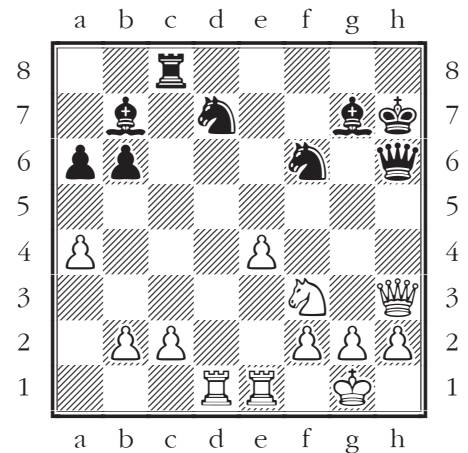
25...♔g5

25...♔e5 bilgisayara göre siyaha
oyunu kurtarma şansı tanındı 26.♔f5
♔c7 27.♔xh6 ♔e8 28.♔d8 ♔c6 çok
karışık ve Siyah için fazlasıyla tehlikeli
bir konum.

26.♔xh6+ ♔g8 27.♔e6+ ♔h7
28.♔f3 ♔f4 29.♔h3+ ♔h6

Zorunlu bir şekilde veziri ve oyunu
kaybediyor ama diğer hamleler de kay-
bederdi.

29...♔g8 30.e5 ♔xh6 31.e×f6 ♔xh6
32.♔xh6 ve Beyaz kazanır; 29...♔g6
30.♔h4+ ♔g5 31.♔xh6 ♔xh6
32.♔xh6+-

30.♔g5+ ♔g8 31.♔e6+ ♔h8
32.♔f7+ ♔h7 33.♔xh6 ♔c5 34.♔f5+
♔xh6 35.♔e3

Asansör

35...♔h8 36.♔g3 1-0

36.♔g3 ♔g8 37.♔h3+ ♔h5
38.♔d6+ ve birkaç hamlede mat.

Maksim Matlakov - Tamir Nabaty

2018 Avrupa Bireysel Satranç

Şampiyonası

1.d4 d5 2.c4 e6 3.♔f3 ♔f6 4.♔c3
a6!?

İlginç bir tercih. Siyah dxc4
sonrasında b5 oynamak istediğini belli
ediyor ve bir anlamda cxd5'i kışkırtıyor.

5.c×d5 e×d5 6.♔g5 ♔e6 7.e3 h6

7...♔b7 İsraili oyuncunun daha
önceki tercihiydi 8.♔d3 ♔d6 9.0-0
0-0 10.h3 h6 11.♔f4 ♔e7 12.♔e1
♔ac8 13.♔e5 c5 14.♔f3 b5 0-1 (49)
Ragger-Nabaty Varşova, 2013

8.♔xh6 ♔xh6

8...g×f6?! yazışmalı bir partide
oynanmış ama herhalde hiçbir oyun-
cunun eli burada bu hamleye gitmez.
½-½ (42) Yarmolyuk -Szabo LSS
email 2008

9.♔b3 ♔a7 10.♔d3

10.♔xh6 ♔d8

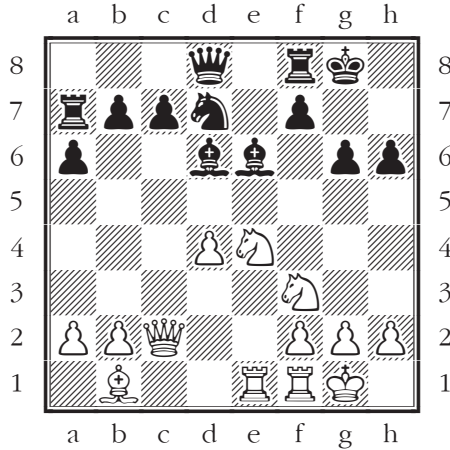
10...♔d7 11.0-0 ♔d6 12.♔ae1

Matlakov e4 planını böylece belli
ediyor.

12...0-0 13.♔b1 ♔d8 14.♔c2

Tipik bir manevra. Şimdi şah kana-
dı daha da zayıflayacak.

14...g6 15.e4 d×e4 16.♔xh6

Beyazın açılıştan güzel bir inisiyatifle çıktığını söylemek mümkün

16...d5 17.c3! a5 18.e3

Matlakov konumun geometrisinden ustaca yararlanıyor ve h6 zayıflığı ile a7 kalesi arasındaki bağlantıyı keşfediyor.

18...g7 19.d5

İşte şimdi a7 kalesinin boşta olması nedeniyle bu hamle mümkün ve Beyaz bir sonraki hamlesinde f4 ile e5 atını kuvvetlendirecek.

19...a6 20.f4 b4

20...f5 ile belki de radikal bir karar almak lazımdı.

21.d3 e8 22.g3

Şimdi tehdit g6'yı almak

22...d5 e1 ve sonrasında Axe5-xf5 tehdidi siyahın neden d5'teki fili boşta bırakabildiğini açıklıyor.

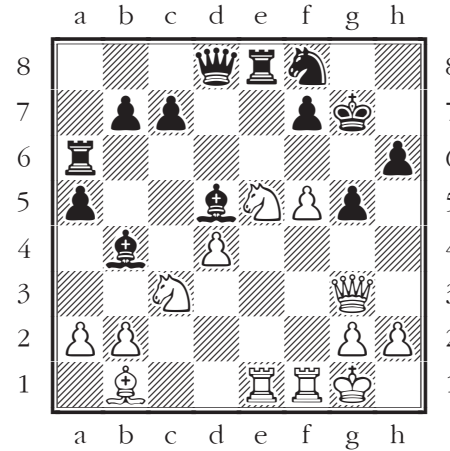
22...f8

22...d5 23.dxe5 e4 ile hiç değilse e5 atından kurtulmak siyahın en iyi şansı gibi duruyor. Gerçi bu durumda da f3 ve sonrasında f5 veya h4-h5 tehditleriyle Beyaz çok daha iyi.

23.f5 g5

Nabaty hatları kapalı tutarak g6'ya olan baskıdan kurtulmaya çalışıyor ama Matlakov'un blokaja izin verme gibi bir

niyeti yok.

24.f6+! e6 25.f6 e3

Zorunlu

25...xf6 26.g4+ g7 27.fxe8 fxe8 28.dxd5

26.f7+ e7 27.bxc3

f6 ile başlayan kırılganlar sonunda materyal dengesi sağlandı ama siyahın zayıflayan şah konumu nedeniyle inisiyatif halen Beyazda

27...g6

En doğru tercih. Siyah mümkün olduğunca taş kırışarak Beyazın atağını zayıflatmaya çalışmalı.

28.d3!

Matlakov'un bundan sonraki oyunu son derece öğretici. Geçtiğimiz yılın Avrupa şampiyonu hem figürlerinin konumlarını geliştiriyor hem de kırışmaları önleyerek siyahın rahatlamasını engelliyor.

28...e6

28...d5 29.h7+ kaybederdi

29.f1 e8

29...d5 yine mümkün değildi 30.h7+ f8 31.dxe5 e8 32.g6

30.g4

Beyaz rakip taşları bağladı ve şimdi atların kırışmaması için atını f6-h6'ya baskı yapan g4'e çekiyor.

30...e7 31.d5

Yeni bir çapraz açılıyor

31...c5+

31...e1 32.d4+ g8 33.dxh6+ gh7 34.f5 e5 35.fxe5 fxe5 siyahın en iyi seçeneği idi ancak bu oyun-sonu da kayıp olmalı

32.g1 e7 33.c4

Siyah vezirin hem c3 hem d4'ü engelleme şansı yok.

33...h8 34.c3+ g7 35.dxh6

Tehdit f5. Siyah burada da terk edebilirdi ancak bu halde oyunun güzel finalinden mahrum kalırdık.

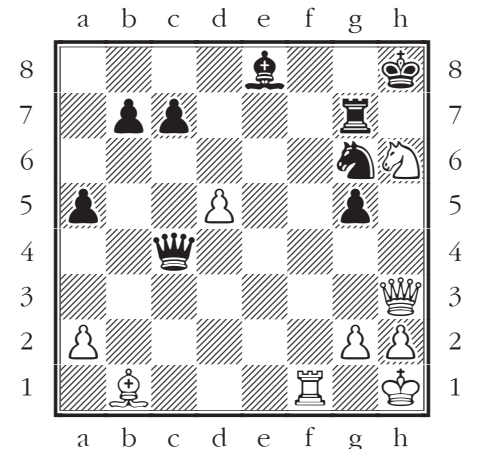
35...b4 36.d4 b6 37.c3 b4 38.h3

38.f1 basit bir şekilde kazanırdı zira artık siyah vezirin beyaz veziri rahatsız etme şansı yok ama oyundaki hamle kesinlikle daha estetik.

38...c4

Nabaty Matlakov'a üç hamlede mat fikrini gösterme şansı tanıyor. Burada diyagramın altına bakmadan cevabı bulmaya çalışmanızı öneririz.

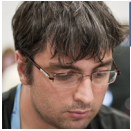
38...f4 sonrası birçok hamle kazanıyor ama en güzeli 39.d6!! dxh3 (39...fxd6 40.f7+ g8 41.dxd6 dxh3 42.dxe8) 40.f8+ g8 41.fxg8#

39.f7+ g8 40.h8+ 1-0

40.h8+ dxh8 41.dh6# Güzel bir mat teması!

Reykjavik Açık'ta GM Yılmaz 2-3. sıraları paylaştı!

FM Tarık Selbes
Sporcu
tarikselbes@gmail.com

1972 Fischer-Spassky Dünya Şampiyonluğuna ev sahipliği yapmasıyla satranç tarihinde özel bir yere sahip Reykjavik'te 6-14 Mart tarihleri arasında Bobby Fischer anısına düzenlenen kuvvetli açık turnuvada oyuncularımız GM Yılmaz ve GM Can çok sağlam ve başarılı performanslar gösterdiler. Kamsky, Rapport, Eljanov gibi elit oyuncuların da katıldığı turnuvayı uzun süre lider götüren Mustafa Yılmaz son üç turda Adhiban'ın kendisini geçmesine engel olamadı fakat namağlup 7 puanla Fransız GM Lagarde ile birlikte 7,5 puanlı Baskaran Adhiban'ın ardından 2-3. sıraları paylaşmayı başardı. Emre Can da tıpkı GM Yılmaz gibi yenilgi yüzü görmedi ve 6,5 puanla turnuvayı noktalayarak averajla 15. sırayı elde etti.

Aynı zamanda boş günde oynanan Harpa Yıldırım Turnuvasını -üst üste ikinci defa- kazanan Mustafa Yılmaz'a Reykjavik ilham veriyor olsa gerek! GM Yılmaz ve GM Can'ı üstün performanslarından ötürü tebrik ediyor sonraki turnuvalarında başarılar diliyoruz.

Şimdi isterseniz turnuvadan oyuncularımızın oynadığı iki oyuna kısaca göz atalım.

Yılmaz- Adhiban karşılaşması. (Fotoğraf: Fiona Steil-Antoni)

Suri Vaibhav - Mustafa Yılmaz
GAMMA Reykjavik Açık 2018 -
Bobby Fischer Anı Turnuvası (4)

1.e4 c5 2.♘f3 d6 3.d4 cxd4 4.♗xd4
♗f6 5.♗c3 a6 6.♗e2

Najdorf'un Klasik Varyantı

6...e5 7.♗f3

Son zamanlarda bu hamle popülerlik kazanmışa benziyor.

7.♗b3 ana hamle

7...♗e7

7...h6 ile Bg5'i önlemek de iyi bir seçenek. Özellikle at f3'teyken bu fikir Siyahlar için iyi zira beyaz filine iyi bir yer bulamıyor, Ng4 tehditlerinden ötürü e3 karesi de iyi değil. Beyaz at da

f3'te anlamsız kalıyor.

8.♗g5 ♗e6 9.♗xf6

Beyaz tipik bir şekilde d5 karesi için oynuyor ve bu kareyi kontrol eden f6 atını tahtadan kaldırıyor.

9...♗xf6 10.♗d2

10.0-0 daha çok oynanan hamle 10...♗e7 11.♗d5 ♗d7 12.♗c4 ♗c8 13.♗e2 ♗b6 14.♗xb6 ♗xb6 15.♗b3 0-0 16.♗fd1 ♗h8 17.h3 ♗cd8 18.♗d2 ♗c8 19.♗c4± 1-0 Caruana - Grischuk Saint Louis 2017

10...♗e7

Konumdaki en esnek seçenek. Siyah atın d5'ten mi c6'dan mı çıkacağını bir hamle erteleyen GM Yılmaz önce zaten yapmak zorunda olacağı hamle-

yi yaparak Beyazın nasıl oynayacağını görmek istiyor.

10...♖c6 daha önce oynanan hamleydi 11.♗d5 ♕x♗d5 12.♞x♗d5 0-0 13.0-0 ♞c7 14.c3 ♜fd8 15.♞fd1± 1/2-1/2 Hovhannisyan-Ter Sahakyan Skopje, 2017

11.♗d5 ♗d7

Siyah at için d7'den çıkmak daha iyi ve f6 at için gidebileceği en iyi kare zira hem d5'i aldığında Beyazı piyonla almaya zorlayarak d5'i ve d-dikeyini Beyaza kapatabilir hem de e4'e baskı yapabilir.

12.♞d1

Vaibhav d6'ya baskı yapıyor ama GM Yılmaz'ın basit yanıtı hazır.

12.♗xe7 ♞xe7 13.♗g5 ♗f6 ve Siyahın sorunu yok

12...♞c8 13.c3

13.♗xe7 ♞xe7 14.♞xd6? ♜xc2± ve Beyaz a2 ya da b2'yi kaybedecek.

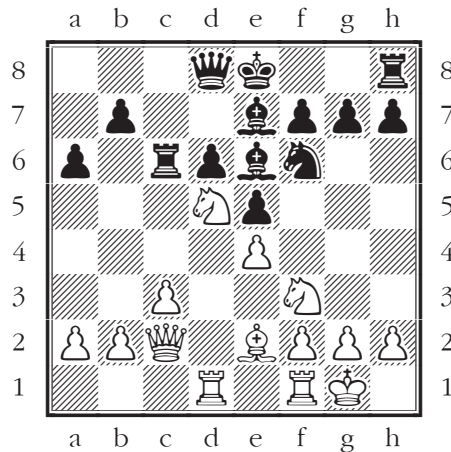
13...♞c6

Şimdi artık d6 korunuyor.

14.0-0 ♗f6

Mustafa Yılmaz'ın roku nasıl beklettiğine dikkat edin! Bu piyon yapısında ve genel olarak Sicilyada rok çoğu zaman bekletilir çünkü hem siyah şah merkezde hemen bir tehdit altında değildir hem de çoğu zaman rok atmak Beyazın şahkanadında atak planını hızlandırır.

15.♞c2

15...♕x♗d5!

Bu tipik kırışma hem Beyazın en

iyi taşını ortadan kaldırıyor hem de d6 zayıflığını bir zayıflık olmaktan -rakip saldıramadığı için- çıkarıyor. Bundan sonra oyun Beyazın vezirkanadındaki piyon çokluğu ve Siyahın merkezdeki piyon çokluğu arasındaki bir mücadele halini alacak.

16.e♗d5 ♞c8 17.c4 0-0 18.b4

Vaibhav'ın planı elbette c5'i hazırlamak ama d6, ♕e7 ve ♞c8 şimdilik bu sürüşü engelliyorlar.

18...♞e8 19.♞b3 ♕f8

Yine tipik bir manevrayla Siyah hem kalesini e8'e getirdi hem de filini Bf8-g6 sonrası iyi bir çaprazda aktarabilir.

20.♞fe1 g6 21.♕f1

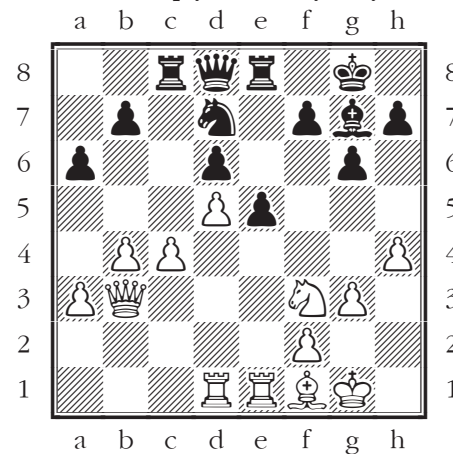
Beyaz da Siyahı taklit ediyor.

21...♕h6

21...e4 22.♗d4 ♕g7 de mümkün. At d4'te iyi dursa da Beyazın planı olan c5 sürüşü açısından çok da iyi bir yerde değil. Yine de GM Yılmaz'ın bu sürüş için acele etmemesi anlaşılır.

22.g3 ♗d7 23.a3 ♕g7 24.h4

24.c5 dxc5 25.d6 b5 26.♞d5 c4 27.♕h3 ve e5 piyonu düşüyor oyun eşit.

24...♕h6!

Basit ama güzel bir hamle ve mantıksal düşünenin iyi bir örneği. GM Yılmaz e4 veya f5-e4 oynadığında haklı olarak Beyaza ♗g5 oynama fir-

satı vermek istemiyor. Ancak 24...h6 25.h5! Bir anda zayıflayan piyon yapısına saldırıyor ve Beyaza üstünlük veriyor. Geriye ise bir tek oyundaki hamle kalıyor! Oyunun ufak ama belirleyici anlarından biri.

25.c5

Vaibhav haklı olarak eli boş oturmak istemiyor ve bu tipik hamleyle karşı oyun yaratmayı hedefliyor. Beyaz atın d5'e ve/veya filin açılacak çaprazda gelebildiği konumlarda bu hamle belirleyici olabiliyor ancak burada değil!

25...dxc5 26.d6 b5

Elbette Fc4'e izin vermemek gerekiyor. Ayrıca GM Yılmaz şimdi c-geçerini sürme tehdidinde de bulunuyor.

27.bxc5?!

Vaibhav panikliyor.

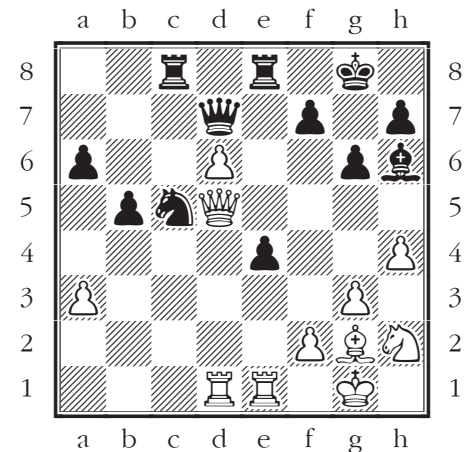
27.♞d5 doğal hamlesi 27...c4 28.♗xe5 ♗xe5 29.♞xe5 ♞xe5 30.♞xe5'ten sonra berabereye yol açardı.

27...e4! 28.♗h2?!

Piyon geri düşeceği bir durumda tas kesmek istemeyen Vaibhav artık kayıp konumda denilebilir.

Sadeleştirmelere yol açan 28.♗g5 çok daha iyiydi. 28...♕xg5 29.hxg5 ♞xc5 30.♕g2 ve e4 piyonu düşeceği için yine beraberlik şansları mevcut.

28...♗xc5 29.♞d5 ♞d7 30.♕g2

30...♙g7!

Filin artık h6'daki profilaktik görevi sona erdi. GM Yılmaz bu hamlesiyle hem h5 sürüşünü hem de ♖e5'i hazırlıyor.

31.♘g4 h5

31...♙xg4 daha net kazanırdı, zira bir sonraki hamlede de önereceğimiz ve büyük ihtimalle iki oyuncunun da görmediği kale hamlesi Beyaza ufak da olsa mücadele şansı veriyor. 32.d7 ♙x d7 33.♙x d7 ♘x d7 34.♖x d7 f5 ters renkli fillere rağmen iki piyon fazla bu konum kazanç.

32.♘e3?

32.♖c1 mücadeleye devam etmenin tek yoluydu. Mustafa Yılmaz bu hamleden sonra rakibine en ufak fırsat tanımadan partiyi sonlandırıyor.

32...♘d3 33.♙x e4

33.♖f1 ♖e5 ve d6 piyonu düşüyor. Vaibhav hiç değilse konumunu kramp hale getiren e4 piyonundan kalite pasasına da olsa kurtulmak istiyor ancak GM Yılmaz'ın da gösterdiği gibi konum umutsuz.

33...♘x e1 34.♖x e1 ♖e6 35.♖d1 ♖d8

d6 piyonunu düşürmekle Siyah oyunu da kazanacak. Vaibhav bir blitz hamlesi deniyor.

36.♘f5 ♙f8!

Taşı almak da mümkündü ancak ünlem işareti daha çok oyuncumuzun soğukkanlılığını koruyarak en basit şekilde kazanmak istemesine. Ben dahil birçok amatör oyuncunun çoğu zaman beceremediği ancak kazanç pozisyonları kazanmakta bazen kritik öneme haiz bir özellik.

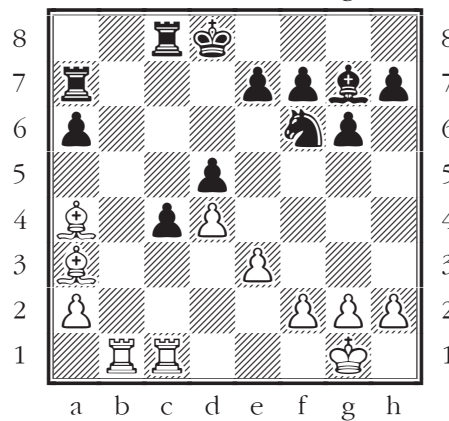
37.♙b1 ♖de8 38.♙h2 ♖e5 39.♘e7+ ♖8x e7

Taş kazanarak kale öne geçen GM Yılmaz böylece oyunu da kazanıyor. Ustaca oynanmış iyi bir parti! 0-1

GM Can Reykjavik Açık'tan başarıyla döndü. (Fotoğraf: Fiona Steil-Antoni)

Fernandez-Can
GAMMA Reykjavik Açık, 2018 -
Bobby Fischer Anı Turnuvası

24.♙c5?

Fernandez bu konumda kazanıyormuş gibi görünen ancak oyunu kaybettğini söyleyebileceğimiz bir hata yapıyor. Ancak yine de Fb4 veya Kc2 gibi hamleler de oynasa GM Can'ın üstünlüğü olacaktı zira Beyazın fil çifti bir şey yapmıyor ve kuvvetli c-geçer piyonu Siyaha inisiyatifi veriyor.

24...♖x c5!

Her ne kadar konumdaki tek hamle olsa da yine de böyle bir kalite fedasını oynamak her zaman güzel.

25.dxc5 ♘e4+

Siyah at ve c-piyonu kaliteyi fazlasıyla kompanse ediyor.

26.♖b8+ ♙c7 27.♖g8 ♙f6 28.♙e8 ♘xc5 29.♙xf7 e6

29...c3! hemen kazanıyordu zira 30.♙xd5 (30.♖e8 ♘d3 31.♖xc3+ ♙xc3 32.♖xe7+ ♙b8 33.♖xa7 ♙xa7 34.♙xd5 belki de Beyazın en iyi seçeneği, ancak Siyah bu oyunsonunu kazanmalı. 30...♘d3 31.♖c2 ♘b4 sonrası Beyaz taş kaybediyor.

30.♖b1?

30.♖f8! ile fili rahatsız ederek kaleyi de yedinci yataya oynayabileceği bir yere gelmek kesinlikle gerekliydi. Her ne kadar bu konumda bilgisayar eşitlik gösterse de yine de Siyahın inisiyatifinden söz etmek mümkün.

30...c3!

Artık GM Can kesin olarak oyunu kazanıyor diyebiliriz.

31.♖bb8 ♙d6 32.♖gc8 ♖c7 33.♖xc7 ♙xc7 34.♖b1 ♘d3 35.♙xe6 c2 36.♖f1 ♙d6 37.♙g8 ♙c3 38.♙xh7 ♘e1

Siyah vezir çıkacağı için Fernandez nihayet terk etti. Emre Can'dan siyah taşlarla öğretici bir kazanç. 0-1

Ozan Çapan

Antrenör

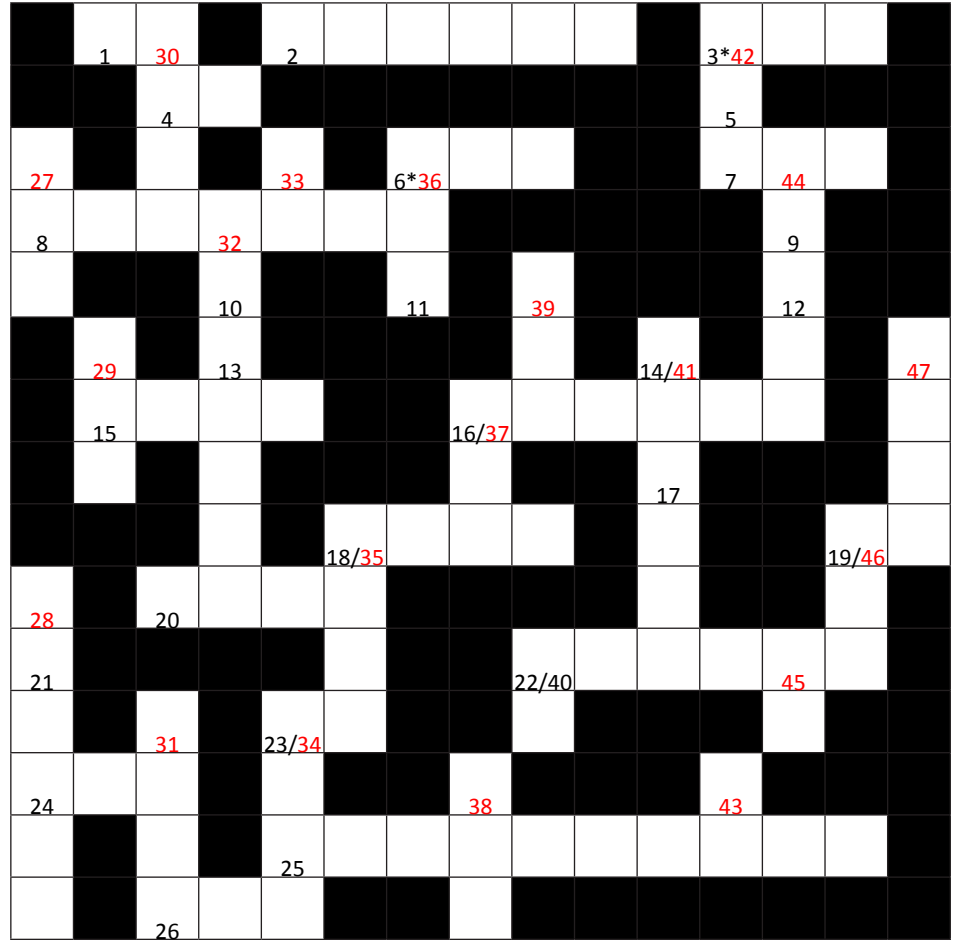
karsiyakasatrancmerkezi@gmail.com

SOLDAN SAĞA:

- 1) İsmi bilinmeyen oyuncuya verilen İngilizce kısaltma.
- 2) Türkiye'nin ilk büyükustası unvanını elde eden satranç ustamızın soy ismi.
- 3) İngilizcede açmaz
- 4) Türkiye Satranç Federasyonunun ana sponsoru olan bankanın ismi.
- 5) Atın satranç notasyonundaki kısaltması
- 6) Rusçada At.
- 7) 1990'lı yıllarda Ali İpek'in yöneticisi olduğu Ankara Kızılay'daki satranç lokalinin kısaltması.
- 8) İtalyancada satranç.
- 9) Vezirin notasyonda kullanılan kısaltması.
- 10) Atın notasyondaki kısaltması.
- 11) Şahın notasyondaki kısaltması.
- 12) Atın notasyondaki kısaltması
- 13) Vezirin notasyondaki kısaltması.
- 14) Kalenin notasyondaki kısaltması.
- 15) 1974-75 ve 82 yıllarında Türkiye Satranç Şampiyonu olan 2013 yılında vefat eden IM unvanlı İzmirli satranç ustamızın soy ismi.
- 16) Fransızcada satranç.
- 17) Kalenin satranç notasyonundaki kısaltması.
- 18) Fransızcada kale.
- 19) İtalyancada şah
- 20) Satrançta kötü hamle
- 21) Atın notasyondaki kısaltması.
- 22) 2015 yılında Ankara'da satranç müzesi olarak açılan vakfın ve müzenin ismi.
- 23) Satrançta uluslararası usta unvanının kısaltması
- 24) Fransızcada Fil
- 25) 1993-94-96-97-98 ve 2002 yıllarında Türkiye Satranç Şampiyonu olan IM unvanlı İstanbullu satranç ustamız.
- 26) İngiltere Satranç Federasyonunun kısaltması.

Merhaba sevgili satrançseverler,

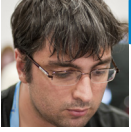
Dergimizin bu sayısından itibaren sizlere satrançla ilgili bulmacalar hazırlayacağım. Umarım hazırladığım bulmacalar ilginizi çeker ve onları keyifle çözersiniz.

YUKARIDAN AŞAĞI

- 27) 1943 yılında kurulan, ülkemizin en eski satranç derneğinin kısaltması.
- 28) Almancada Fil
- 29) Şah ve kale arasında yapılan özel bir hamle.
- 30) İyi hamle.
- 31) Dünya Satranç Federasyonunun ilk başkanının soy ismi.
- 32) İtalyancada At
- 33) Yazışmalı satrancın İngilizce kısaltması.
- 34) Uluslararası Yazışmalı Satranç Federasyonunun kısaltması.
- 35) Almancada Kale.
- 36) Şah çekmenin diğer bir ismi.
- 37) Avrupa Satranç Birliğinin kısaltması.

- 38) Satranç oyununun en önemli taşı.
- 39) Dünya Satranç Şampiyonasının İngilizce kısaltması.
- 40) Büyükusta unvanının kısaltması.
- 41) Argoda zayıf ve kolay rakip
- 42) Bir tür beraberlik çeşidi.
- 43) 2200 Elo altına verilen usta adayı anlamına gelen unvanın İngilizce kısaltması
- 44) 1. e4 e5 2. Af3 Ac6 3. Fc4 Fc5 4. b4 hamlesiyle devam eden bir açılış ismi.
- 45) Satranç oyununda bir taş.
- 46) İspanyolcada Şah.
- 47) 5. Dünya Satranç Şampiyonu unvanını elde eden Hollandalı satranççı

2018 Graz Açık birincisi GM Batuhan Daştan!

FM Tarık Selbes

Sporcu
tarikselbes@gmail.com

17-23 Şubat 2018 tarihleri arasında Avusturya'nın Slovenya sınırına yakın kenti Graz'da düzenlenen 2018 Graz Açık'ta Batuhan Daştan 7.5/9 puanla birinci oldu ve büyük bir başarıya imza attı! Istratescu, Socko, Nevednichy gibi tanınmış büyükustaların önünde turnuvayı birinci tamamlayan oyuncumuz 2660 ELO performansı ile oynadı ve 16 ELO puanı kazanarak 2600 ELO hedefine biraz daha yaklaşmış oldu. Tebrikler GM Daştan!

Turnuvaya ülkemizden ayrıca IM Oğulcan Kanmazalp, WGM Kübra Öztürk, WGM Betül Cemre Yıldız, Tuna Onat Nalbant ve WCM Defne Sade katıldı. Bu oyuncularımız arasından en büyük başarıyı 15 yaşındaki genç yeteneğimiz Tuna Onat Nalbant elde etti. 5.5 puanla turnuvayı bitiren ve iki IM yenip GM Nevednichy ile berabere kalarak harika bir performans gösteren oyuncumuz böylece ilk IM normunu da elde etmeye hak kazanarak turnuvanın bir anlamda en büyük başarısına imza attı! Genç oyuncumuza tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Şimdi isterseniz GM Daştan'ın şampiyonluk yolundaki önemli bir galibiyetine göz atalım:

Batuhan Daştan - Piotr Sabuk
Graz Açık, 2018

1.e4 e5 2.♖f3 ♘c6 3.♙c4 ♙c5

GM Batuhan Daştan!

4.0-0 ♗f6 5.d3 d6 6.c3 a6 7.a4 h6

Yakın zamanlarda üst seviyede çok sık test edilen bir konum. Beyaz ve Siyahın taş kırışmalarından uzak ufak piyon hamleleri ve bir anlamda yavaş oyunları bu açılışa ismini veriyor: Giuoco Pianissimo ("Çok sakın oyun" olarak çevirebiliriz).

8.♘bd2

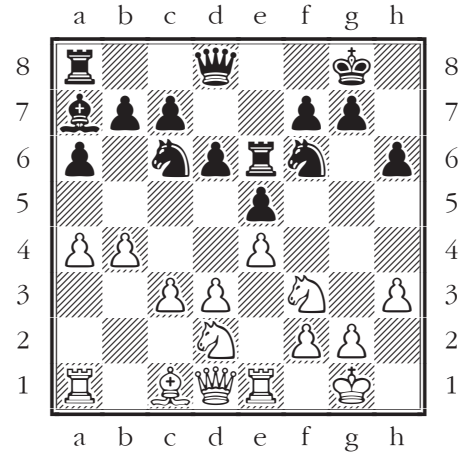
8.♗a3 Bu varyantın modern yorumlarından biri de atı a3-c2 ve sonrasında e3'e gelmek.

8...0-0 9.h3 ♙e8 10.♙e1 ♙e6

10...♙a7 oynamayı Siyah bekleti-

yor. Beyazın zaten b4 sürecektir olması ve sonrasında a1'deki kale boşta olduğundan b5 süremiyor oluşu siyahın böyle oynamasını mümkün kılıyor.

11.♙xe6 ♗xe6 12.b4 ♙a7

İlginç bir konum. Beyaz at f1 veya b3'e gidebilir ancak hangisinin daha iyi olduğu Siyahın da nasıl oynayacağı ile bağıntılı. Piyon yapısı bu şekilde kaldığı taktirde Ruy Lopez gibi ♗f1-g3 oynamak daha mantıklı olabilir ama öte yandan Siyah d5 sürdüğünde zayıflayan c5 karesinden de ♗b3-♙e3 ile beyaz yararlanmaya çalışabilir. Beyaz bir hamle daha bekliyor ve siyahın nasıl oynayacağını görmeye çalışıyor.

13.♙c2

Siyahın d5-dxe4 sonrası vezirleri kırışma ve at oynadığı taktirde sonrasında e4 piyonunu alma fikrine yönelik profilaktik bir hamle. Henüz beyaz atın nereye gideceği de kesin değil. 13.♗f1 d5 ½-½ Van Foreest-Swinkels Maastricht 2016

13...♗e7

Tipik bir Giuoco Pianissimo manevrası: ♗e7-g6. Böylece siyah hem b5

Tuna Onat Nalbant ilk IM normunu aldı.

sürüşleriyle her an rahatsız edilebilecek bir yerden çekerek şahkanadında f4 karesine gidebileceği bir yere geliyor hem de c6-d5 oynama imkanı yaratıyor. 13...d5 oynanırsa şimdi 14.♘b3 etkili. Beyaz hem kaleyi koruyarak b5 tehdit ediyor hem de eğer siyah dxe4 kırarsa ♕e3 ile filleri kırışarak c5 karesini atına açabilir.

14.♘b3

GM Daştan Ab3 planıyla oynamak istiyor. Siyahın ♘e7-g6 oynaması d5 sürüşü fikrini hemen uygulamayacağını gösteriyor o yüzden bundan önceki partilerde oyuncular genellikle 14.♙f1 hamlesini tercih etmişler. 14...♘g6 15.c4 a5 16.bxa5 Karjakin - Carlsen Paris GCT blitz, 2017 (15) 1-0

14...♘g6 15.g3N

Beyaz şah kanadını da tabii biraz zayıflatarak g6 atını etkisiz hale getiriyor. 15.♕e3 1-0 (52) Sivuk - Mikaelyan Moskova, 2017 partisinde oynanmıştı.

15...c6 16.c4 d5 17.♕e3 d4

Sabuk merkezi kapatıyor. Piyon yapısı itibariyle riskli fakat Siyahın sonraki hamlesiyle birlikte düşünüldüğünde ilginç bir seçim. 17...♕xe3 18.♖xe3 Beyaz vezir kanadındaki siyah karelerde oynamaya çalışabilir.

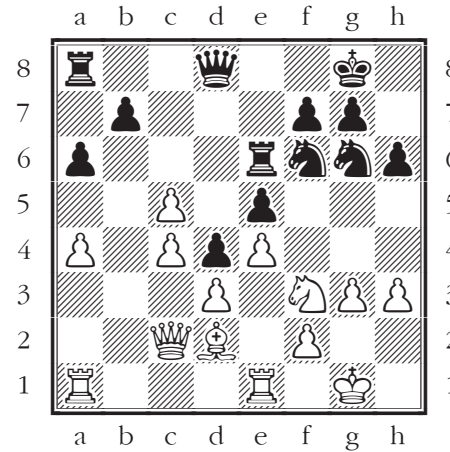
18.♕d2 c5!?

Vezirkanadında blokajı hedefliyor.

19.♘xc5

GM Daştan Siyahın vezirkanadını kapatmasına izin verme niyetinde değil. 19.b5 ♖c8 20.♙g2 ♕b6 ve ♕d8-a5-b6 oynayarak siyah vezirkanadını tamamen kapatacak. Eğer Beyaz a5 oynarsa 21.a5 ♕d8

19...♕xc5 20.bxc5

20...a5?

b5 karesini ve tabii a-piyonunu zayıflatan bu hamle hatalı. 20...♘d7! doğru hamleydi 21.♕b4 ♖c6 22.♖ab1 ♘gf8 23.♘d2 ♘e6 24.♘b3 a5 25.♕a3 ♖c7 Oyundakine benzer bu konumda şimdi beyaz kale b5'te değil. Siyah vezir ve çift kale finalini oynamaktansa bir atını tahtada bırakmayı tercih etmeli o yüzden piyonu almakta acele etmesine gerek yok. Beyazın taşları c5 piyonunu korumaya bağlanmış durumda.

21.♖eb1!± ♖c7 22.♕c1

22.♖b3 ♖b8 (22...♖xc5 23.♖xb7+-) 23.♖b5 ♖a6 24.c6 ve a-piyonu düşüyor. Oyundaki hamle de

kötü değil elbette ama Siyaha ufak bir direnç şansı tanıyor.

22...♘d7 23.♕a3 ♖c6?!

23...♘gf8 kesinlikle gerekiyordu 24.♖b5 ♖ea6! 25.♖ab1 ♖6a7 26.♘d2 ♘e6 27.♘b3 ♖c6 ve beyaz üstün olsa da siyah şimdilik her şeyi tutmuş vaziyette.

24.♖b5 ♘gf8

24...♘xc5 25.♖ab1 ♖a7 26.♕xc5 ♖xc5 27.♖xc5 ♖xc5 28.♖b5 ♖c7 29.♖b3±

25.♖ab1

Artık b7 piyonu tutulamıyor.

25...♖a7 26.♖b2 ♘e6 27.♖xb7 ♖xb7 28.♖xb7 ♘exc5

28...f6□ oyunu sürdürmenin tek yoluydu. Şimdi e5-piyonu da düşüyor ve oyun hızlıca bitiyor.

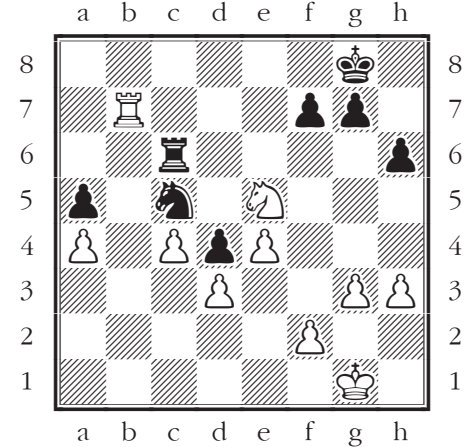
29.♕xc5!+-

29.♖xc7 ♖xc7 30.♕xc5 ♘xc5 siyaha kurtuluş şansı tanır.

29...♖xb7

29...♘xc5 30.♖a8+ ♘h7 31.♖b8+-

30.♖xb7 ♘xc5 31.♘xe5

Bu piyon düştükten sonra oyun tamamen kayıp.

31...♖c8 32.♖a7 f6 33.♘g6 ♘h7 34.♘f4 ♘xa4 35.♖xa5 ♘c5 36.♖a7 1-0

GM Daştan'dan güzel bir galibiyet.

Tata Steel 2018

Eşitlik Bozma Şampiyonu Carlsen

Mert Özateş

Sporcu
ozatesmert@gmail.com

Tata Steel 2018 Ustalar Turnuvası, 13-28 Ocak 2018 tarihlerinde Hollanda'nın Wijk aan Zee kentinde 2750 ELO ortalamalı 14 büyükustanın katılımıyla düzenlendi. İlk 40 hamle için 100 dakika, sonraki 20 hamle için 50 dakika, oyunun kalanı için 15 dakika ve 1. hamleden başlayarak her hamlede 30 saniye eklemeli tempoda oynanan turnuvaya Magnus Carlsen, Sergey Karjakin, Fabiano Caruana, Wesley So, Anish Giri, Shakhriyar Mamedyarov, Vladimir Kramnik, Viswanathan Anand, Peter Svidler, Maxim Matlakov, Hou Yifan, Baskaran Adhiban, Wei Yi ve Gawain Jones katıldı. Uzun bir süredir büyükusta turnuvası kazanamayan Dünya Şampiyonu Magnus Carlsen bu orucunu 9/13 ile bitirdiği turnuvanın tie-breaklerinde Anish Giri'yi mağlup ederek bozarken, turnuvayı Carlsen'le eş puanla bitiren Giri ikinci, 13 maçta 8.5 puan toplayan Vladimir Kramnik ise 3. oldu.

Turnuvanın ilk turunun şüphesiz en dikkat çeken karşılaşması olan Carlsen-Caruana oyununda Caruana'nın sakini Petroff Savumasını seçmesinin ardından ulaşılan eşit oyunortası konumu tarafların risk almayı seçmemesi ve ciddi bir hata yapmamasıyla berabere sonuçlandı. Anish Giri'ye karşı oyunu piyon oyunsonuna kadar gayet iyi götüren Hou Yifan büyükusta seviyesinde nadir görülen bir şekilde eşit piyon oyunsonunu kaybederken, turun diğer iki kazananı yaşlı kurtlar Kramnik ve

Carlsen - Giri eşitlik bozma maçında

Anand oldu. Kramnik 1999 doğumlu parlayan yıldız Wei Yi'ye karşı konumsal oyunda ne kadar kuvvetli olduğunu bir kez daha gösterirken, Anand da Matlakov'un etkili oyunu karşısında şahının merkezde kaldığı kötü konumdan dakik hamlelerle çıkmayı başardı ve tecrübesiyle tam puana uzandı. Dünya Şampiyonu Carlsen ve son ayların formda ismi Mamedyarov turnuvanın görece zayıf halkaları olan Adhiban ve Hou Yifan'a karşı ikinci turda rahat galibiyetler alırken turun diğer kazananı Kramnik'i mağlup ederek turnuvaya mükemmel bir başlangıç yapan Anish Giri oldu. Berabereye yatkın oyun tarzıyla bilinen Hollandalı büyükustanın kendisinden görmeye alışık olunmayan şekilde art arda galibiyetle turnuvaya başlaması bu satırların yazarı dahil birçok satrançseveri şaşırttı dersek herhalde yanılmış olmayız. İlk turda Matlakov'u mağlup eden Madras Kaplanı 3. turda da zirvedeki isimlerden Caruana'yı açılışın hemen ardın-

dan kaleye karşı fil+at kombinasyonunu aldığı oyunda ezici biçimde mağlup ederek Dünya Hızlı Şampiyonasındaki formunu koruduğunu ve ilerlemiş yaşına rağmen ne kadar tehlikeli olduğunu bir kez daha gösterdi. Adaylar Turnuvasının iki favorisini karşı karşıya getiren 5. turda Caruana'ya oyunortasında elde ettiği hafif konumsal üstünlüğü sık bir biçimde kazanca dönüştüren Mamedyarov son aylardaki süper büyükusta galibiyetlerine bir yenisini eklerken, 6. turda da geçtiğimiz senenin sürpriz ismi Adhiban ile karşılaşan Azeri büyükusta oyunortasındaki kayıp konumunu önce rakibinin hatası sonucunda eşitleyip ardından da kalite geride olduğu oyunda aktif taş oyunuyla galip gelerek tek başına zirveye oturmayı başardı.

Büyükusta turnuvalarında görmeye alışık olmadığımız şekilde, maçların çoğunluğunun bir tarafın galibiyetiyle sonuçlandığı 7. turda Carlsen Hou Yifan'a karşı yaptığı uzun vadeli kalite

fedasının ardından sonuna kadar kalite geri oynadığı oyunda kendi tarzında kazanmayı başarırken, Karjakin de Caruana'yı rahat biçimde mağlup etti. Wei Yi'ye karşı geçer piyonunun gücünü güzel bir taş fedasıyla birleştirip kazanarak galibiyet serisini 3 maça çıkaran Shakhriyar sadece sonuçlarıyla değil oyunuyla da Adaylar Turnuvası'nın favorilerinden biri olduğunu kanıtlarken iki eski şampiyonu karşı karşıya getiren oyunda gülen taraf son zamanlarda Anand'a ciddi bir üstünlük kuran Kramnik oldu. Mamedyarov'un deyim yerindeyse fantastik performansına son veren 8. turda rakibinin pasif konumda oyunu açma denemesini iyi cezalandıran Anish Giri oldu ve Hollandalı usta oldukça iyi başladığı turnuvada 5 tur aradan sonra galibiyetle tanıştı. Turun ve hatta turnuvanın en ilginç olayı ise Carlsen'in Gawain Jones'e karşı beyaz taşlarla henüz 17. hamlede yaptığı 17.g4?? hamlesiyle taş kaybetmesi, daha da ilginç olanı ise oyunun devamında sergilediği agresif oyunla neredeyse zorlanmadan kazanmasıydı. Dünya Şampiyonu'nun bir ağır partide bu kadar basit biçimde taş kaybettiğine belki uzun süre boyunca tanık olamayacak olsak da kendisinin kayıp konumda rakibe sorun çıkarma ve rakibin hatalarını acımasız biçimde değerlendirmeye konusunda dünyada tartışmasız bir numara olduğunu bir kez daha kanıtladığını söyleyebiliriz. 9. turda Matlakov'a karşı turun tek galibiyetini alan Giri 2. turdan sonra bir kez daha tek başına zirveyi ele geçirirken 10. turda So'ya karşı beyaz taşlarla ters renkli fillerin ve kalelerin olduğu oyunda yaptığı cesurca taş fedasıyla galibiyete uzanan Carlsen ve Svidler'e karşı siyah taşlarla minyatür bir galibiyet alan Mamedyarov bitime 3 tur kala zirveye ortak oldular. 11. turda zirveyi yakından ilgilendiren oyunda Mamedyarov ve Carlsen risk almadan aldıkları hızlı beraberliklerle puanları paylaşırken Giri'nin de siyah taşlarla Caruana ile berabere kalma-

sıyla son iki tura girerken heyecan doruktaydı. Turnuvanın ikinci yarısında performansını ciddi anlamda yükselten ve kendisinden görmeye alışık olduğumuz minimal üstünlükleri kazanca çevirdiği tarzını ortaya koyan Carlsen, 12. turda da Matlakov'a karşı ters renkli fillerle girilen bir oyunsonunu kazanırken, Anish Giri de geçtiğimiz seneki performansını mumla arayan Adhiban karşısında rahat bir galibiyete ulaşarak son tura Carlsen ile beraber lider girdi. Son turda siyahlarla oynayan iki oyuncudan Carlsen Karjakin'e, Giri de Wei Yi'ye karşı fazla risk almamayı tercih edince 5'+3" oyunlardan oluşan tie-breaklere geçildi. Yıldırım satrançta dünyanın bir numarası olan şampiyon, ilk oyunda beyaz taşlarla oynarken Reti Açılışının oynandığı ve vezirlerin oldukça erken değiştiği, berabere olma ihtimali yüksek gibi görünen oyunortası konumundan oyunsonuna geçişte dakik hamlelerle kazanç bir oyunsonuna girmeyi başardı ve yüksek tekniğiyle galip gelebildi. İkinci oyunda rakibinin İtalyan Açılışına karşı oyunu eşitlemekte fazla zorlanmayan Carlsen, ağır üstün olduğu son konumda berabereyi kabul ederek turnuvayı kazanmayı başardı.

Öncelikle bu kadar uzun süredir büyükusta turnuvası kazanamadığı ve zirvedeki yerinin sorgulanmaya başladığı bu dönemde, turnuvanın ilk yarısında da zirvenin gerçek anlamda arkasındayken oyunlarda gösterdiği mücadele (Gawain Jones maçı buna iyi bir örnek) ve kendisini zirveye çıkaran oyun tarzını yeniden sergileyerek turnuvayı kazandığı için Dünya Şampiyonu Magnus Carlsen'i tebrik etmek gerekiyor. Beraberliğe yatkın oyun tarzıyla büyükusta turnuvalarında genellikle ortalama sonuçlar elde eden, zirvede görmeye alışık olmadığımız Anish Giri bu turnuvada aldığı 5 galibiyetle Carlsen'le beraber şampiyonluğu paylaşırken, kendisi açısından daha çok kazanmaya odaklı oynadığı yeni bir

döneme girilip girilmediğini önümüzdeki turnuvalar gösterecek denilebilir. 8.5 puanla üçüncülüğü paylaşan Kramnik ve Mamedyarov Adaylar Turnuvası öncesi rakiplerine gözdağı verirken, Anand'ın da aldığı 4 galibiyet ve elde ettiği 8 puanla artık eski gücünde olmadığını ve hatta bırakması gerektiğini düşünenlere Dünya Hızlı ve Yıldırım Şampiyonaları'nın ardından yeni bir mesaj gönderdiğini söyleyebilirim. Elit seviyedeki oyuncular arasında rakiplerine yeterince direnç koyamayan Caruana turnuvanın hayal kırıklığı olurken, turnuvayı son 2 sırada bitiren Hou Yifan ve Adhiban'ın bir süper büyü-kusta turnuvası için hazır olmadığının gözlemlenebildiğini düşünüyorum. Yazımıza burada son verirken sizleri turnuvadan seçilmiş bir oyunun analiziyle baş başa bırakıyorum:

Magnus Carlsen – Wesley So

Tata Steel Masters, 2018

(Analizler:chessbase.com)

1.♠f3 d5 2.d4 ♠f6 3.♠f4

Londra Savunması günümüzde Katalan'dan ya da Nimzo-Hint'e izin vermekten daha iyi bir kazanca oynama yolu.

3...♠f5 4.e3 e6 5.c4 ♠xb1

Sonraki notların da göstereceği gibi bu varyant Wesley So tarafından oldukça iyi biliniyor.

6.♞xb1 ♠b4+ 7.♞d1 ♠d6 8.♠g5 h6 9.♠xf6

9.♠h4 oyuncular arasında bir internet maçında oynanmıştı 9...♞bd7 10.cxd5 exd5 11.♠d3 c6 12.♞e2 ♠e7 13.b4 a6 14.♞c1 0-0 15.a4 Beyaz tipik bir azınlık hücumu pozisyonu elde etti ve şah hamlelerinin buna bir zararı olduğunu söylemek güç. 15...♞e4 16.♠xe4 ♠xh4 17.♠h7+ ♞h8 18.♠f5 ♞b6 19.b5 cxb5 20.axb5 a5 21.g3 ♠e7 22.♞f1 ♞ Carlsen, M - So, W chess.com INT 2017

9...♖×f6 10.c×d5

Cloud makinaların bile içermediği ilginç bir forse hamle dizisi. 10.c5 So tarafından beyazla tercih edilmişti. 10...♙f8 11.♖c2 c6 12.b4 a6 13.♙d3 ♘d7 14.♙e2 g5 (14...e5 de oynanabilir.) 15.h3 ♙g7 16.a4 Beyazın konumu daha tercih edilebilir. So, W- Wojtaszek, R Shamkir, 2017

10...e×d5 11.e4 ♙e7 12.♙b5+ c6 13.e5!

Beyazın şahına bir sığınak bulana ya da vezirleri değişene kadar merkezi kapalı tutması lazım.

13...♖f4 14.♙d3 c5 15.d×c5 ♘c6

15...♘d7 16.♙b5 0-0-0 17.♙×d7+ ♖×d7 18.b4= Kompanzasyon için ilginç bir mücadeleyle. Beyazın oyunu konsolide etmesine birkaç hamle var.

16.♖c1

Büyük olasılıkla hazırlık devam ediyor, Magnus en keskin hamleleri oynuyor.

16...♖b4 17.a3 ♖×c5 18.♙e2 ♘d4+ 19.♘×d4 ♖×d4 20.f4

Tahminimce Magnus hazırlığında bu konumu görüp ..f6 fikrine e6 hamlesi olduğunu söyleyip bırakmış olmalı.

20...0-0 21.♖d2 ♖b6 22.♖he1 f6

22...♖ac8 23.♙f3± Siyah için açılıştan sonra beklenmedik biçimde, büyük oranda izole piyon sebebiyle oynaması zor bir konum

23.e6

23.e×f6 ♙×f6 24.♙f3

23...♖×e6+ 24.♙f3 ♖d7 25.♖ad1

25.g4± Beyazın kullanabileceği başka bir doğal fikir.

25...♖ad8

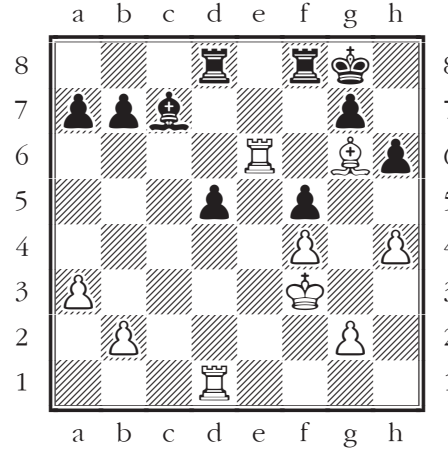
25...f5= İzole piyonu karmaşıklık olmadan geri veren ve ..♙f6, ..g6 fikirlerini hazırlayan daha sağlam bir hamle.

26.♖e3 ♙d6 27.♙g6± f5

Biraz gecikmeli, Siyah istenilenden daha çok piyon kaybedecek. 27...♙h8 28.♖×d5 f5 29.♖d3 Benzer derecede kötü ancak vezirler tahtada olduğu için Siyahın oynaması daha kolay.

28.♖e6+ ♖×e6 29.♖×e6 ♙c5

29...♙c7 30.h4± Siyahın taş kaybetmemek için fazla hamlesi olmaması sebebiyle oldukça tatsız bir konum.

öyle devam edilebilir: 30...♖f6 31.♖×f6 g×f6 32.♙×f5 ♙f7

30.♖e5 ♖f6 31.♙×f5 ♙d6 32.♖d×d5!

32.♖e×d5 g6=

32...♙f7 33.♖e4 g6 34.♙g4 h5 35.♙h3±

Beyaz fazla piyonunu konsolide etti.

35...♖e8 36.♖ed4

36.♖×e8 ♙×e8 37.g3 Dikkate değer bir varyant, fil b7 ve g6 ya hücum edebilir. Bu pozisyon da teknik kazanç olmalı.

36...♙e5 37.♖b4 g5

Siyah elinden gelenin en iyisini yapıyor!

38.g3 b6

38...g4+ 39.♙×g4 h×g4+ 40.♙×g4± de oldukça tatsız. Beyaz b7'yi de alacak ancak ekstra taş her koşulda alınmalı.

39.♖d7+?!

Objektif olarak iyi olmayan ancak pratikte kuvvetli bir hamle. Taş bırakılmak zorunda değil, 39.♙f1 bu hamle de iyi kazanç şanslar sağlar.

39...♙f8 40.♖h7 g4+ 41.♙×g4 h×g4+ 42.♙×g4 ♙d6 43.♖c4 a5 44.♖c6 ♙g8

44...♙e7!= en dakik savunma, ancak Siyah kalesiz oyunsonundaki kuruluşu görmemiş olabilir. 45.♖h8+ ♙f7 46.♖×f6+ ♙×f6 47.♖×e8 ♙×e8 48.b3 15 makina hamlesinin ardından Siyah oyunu kurtarıyor olmalı.

45.♖b7 ♙e5 46.♖c×b6 ♖×b6 47.♖×b6 ♙d4 48.♖b5

Beyaz file karşı 4 piyona sahip. Azalmış materyal ve pratik zorluklar düşünüldüğünde Siyahın rakibini tuzağa düşürmekten başka şansı yok gibi duruyor.

48...♖e2 49.b3 ♖×h2

49...a4 50.b×a4 ♖×h2 En azından Beyazın piyon yapısını bozuyor ve a3 piyonu yakın zamanda düşebilir.

50.♖×a5 ♖e2 51.♖d5 ♙b2 52.a4

Teknik kazanç bir pozisyon.

52...♙c3 53.♙f5 ♖e8 54.g4 ♖f8+ 55.♙e4 ♖b8 56.♖b5 ♖e8+ 57.♙d3 ♙e1 58.a5 ♙f2 59.b4 ♖e3+ 60.♙c4 ♖e4+ 61.♙b3 ♙f7

61...♖×f4 62.♖f5+--

62.♖e5 ♖d4 63.b5 ♖d3+ 64.♙c2 ♖g3 65.g5 ♙d4 66.♖d5 ♙e3 67.♖d3 ♖g2+ 68.♙b3 ♙c1 69.b6 ♙e6 70.♖d4 ♖b2+ 71.♙a4 ♙f5 72.♖b4 ♖a2+ 73.♙b5 ♙×f4 74.♖×f4+ ♙×f4 75.b7 1-0

Yüzeysel olarak bakıldığında yalnızca bir teknik meselesi gibi görünmesine rağmen Beyazdan oldukça güçlü ve yaratıcı bir mücadele.

Şah Gambitinin son atlısı

Abdullah Sözen
Antrenör
mimarsozen@gmail.com

Başlığımızdaki ifade Dr. Savielly Tartakower tarafından Avusturyalı satranç ustası Rudolf Spielmann için söylenmiştir. 20. yüzyılın başlarında Steinitz'in katkıları sonucunda satranç konumsal bir oyuna dönüşmüş, 19. yüzyıldaki fedalarla dolu, saldırgan oyunlar artık eskisi kadar sıklıkla görülmemeye başlamıştı. İşte bu dönemde romantik satrancı canlandıran Rudolf Spielmann sahneye çıktı.

5 Mayıs 1883 tarihinde Viyana'da doğan Spielmann'ın üstün yeteneği çocukluğunda kendini gösterdi. Hukuk eğitimi almasına rağmen mesleğini hiçbir zaman yapmadı. Spielmann'ın oyunları son derece renkli, fedalı ve atak örnekleriyle doludur. Bunların yanında konumsal anlayışının ve oyunsonu tekniğinin de yüksek olması onu hep zirvede tutmuştur. Önemli başarıları şunlardır: St. Petersburg 1909 eş puanlı üçüncülük, Abbazia Şah Gambiti Turnuvası 1912 birincilik, San Sebastian 1912 ikincilik, Baden bei Wien 1914 birincilik, Stockholm 1919 birincilik, Teplitz-Schonau 1922 eş puanlı birincilik, Semmering 1926 Alekhine'nin yarım puan önünde birincilik, Berlin 1928 üçüncülük ve Carlsbad 1929 ikincilik. Yaptığı maçlarda; 1908'de Nimzowitsch'i, 1910'da ve 1921'de Richard Reti'yi, yine 1910'da ve 1921'de Savielly Tartakower'i, 1930'da Gideon Stahlberg'i, 1931'de Vasja Pirc'i ve 1931'de Efim Bogoljubov'u yendi. Fakat Avusturya şampiyonluğu için Erich

Rudolf Spielmann

Eliskases'le yaptığı üç maçı kaybetti. 1934 yılında Viyana'daki Nazi yanlısı, yahudi karşıtı hareketlerden dolayı Hollanda'ya gitti. 1938'de ise Prag'a yerleşti, fakat Alman ordusu burayı işgal edince İsveç'e kaçtı. Bu olaylar nedeniyle ruhsal sağlığı bozulan Spielmann 20 Ağustos 1942 tarihinde Stocholm'de hayatını kaybetti.

Keskin satranç stiline tam tersine, arkadaş canlısı, duygusal ve sempatik bir insan olan Rudolf Spielmann, arkasında "Satrançta feda sanatı" adlı bir kitap bıraktı. Şimdi bu kitaptaki ilginç fikirleri inceleyelim. Yazar kitapta iki türlü fedadan bahsediyor: "Sahte" ve "gerçek" fedalar. "Geçici olarak materyal verilip, zorunlu hamleler dizisiyle, materyalin fazlasıyla ya da avantajlı durumda geri alınması sahte fedalardır. Bunlar riskli değildir. Oysa gerçek fe-

dalarda verilen materyal geri gelmeye-bilir." diye tanımlamış.

Şimdi "sahte" fedalara verdiği iki örneği inceleyelim:

Spielmann - Hönlinger

Viyana, 1929

1.e4 c6 2.d4 d5 3.♞c3 dxe4 4.♞xe4 ♞f6 5.♞g3 e6 6.♞f3 c5 7.♞d3 ♞c6 8.dxc5 ♞xc5 9.a3

Bu hamle hem 9...♞b4'ü önüyor, hem fli b2 karesinden çıkarmak için b4 hamlesini hazırlıyor.

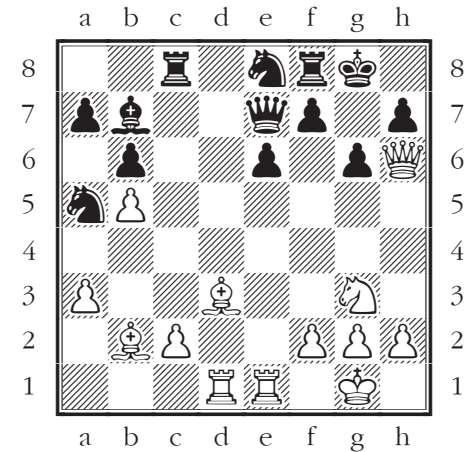
9...0-0 10.0-0 b6 11.b4 ♞e7 12.♞b2 ♞c7 13.b5 ♞a5 14.♞e5 ♞b7 15.♞g4 ♞d8 16.♞e3 ♞d5 17.♞h5 g6 18.♞g4! ♞f6

Spielmann bu hamleye tek savunma diyor ve şu varyantları veriyor: 18...g×h5 19.♞h6#; 18...f6 19.♞×g6 h×g6 20.♞×g6+ ♞h8 21.♞h5; 18...♞f6 19.♞e5 ♞g7 20.♞×f6 ♞×f6 21.♞h5+! g×h5 22.♞g5+

19.♞×f6+ ♞×f6

19...♞×f6 20.♞×f6 g×h5 21.♞×h5 ve oyunsonu kazançtır (Spielmann).

20.♞h6 ♞c8 21.♞ad1 ♞e7 22.♞fe1 ♞e8

23. ♖f5! ♙c5

23...gxf5 24. ♙xf5 f6 25. ♙xe6+ ♖h8 26. ♖d7

24. ♖e5 ♙d5 25. ♖e7+! 1-0

Siyah zorunlu mattan dolayı terk etti: 25...♙xe7 26. ♙xh7+!! ♖xh7 27. ♖h5+ ♖g8 28. ♖h8#

Rudolf Spielmann - Rudolf L'Hermet

Magdeburg, 1927

Analiz ve yorumlar: Spielmann

1.e4 e6 2.d4 d5 3. ♖d2 dxe4 4. ♖xe4 ♖d7 5. ♖f3 ♖gf6 6. ♖xf6+ ♖xf6 7. ♙d3 h6?

♙d6 hamlesini hazırlıyor fakat bu hamleler zayıftır, daha iyisi Rubinstein'in 7...b6 hamlesiydi.

8. ♙e2 ♙d6 9. ♙d2 0-0 10. 0-0-0 ♙d7 11. ♖e5 c5 12. dxc5! ♙xe5

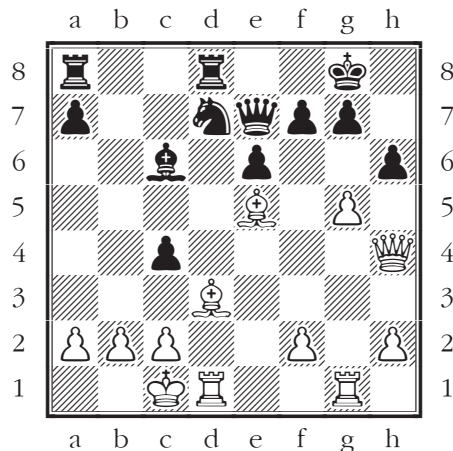
Siyah oyunu çoktan kaybetti; 12... ♙xc5 13.g4 vardı.

13. ♙xe5 ♙c6 14. ♙f4 ♙e7 15. ♙d4 ♖f8 16. ♙d6 ♙e8 17. ♖hg1 b6 18. ♙h4 bxc5 19. ♙e5! ♙e7?

19... ♖d7 daha iyiyydi.

20.g4 c4 21.g5! ♖d7

21...cxd3 22.gxf6; 21...hxg5 22. ♙xg5; umutsuzdur, 21... ♖h7 22. ♙xh7+ ♖xh7 23.g6+ ise vezir kaybeder.

Konumun Beyaza kazanç olduğu görülüyor. Fakat iki fil de istekte, o yüzden kesin sonuç alınmalı. Bunun birçok yolu var ama benim çözümüm şüphesiz en iyisi.

22. ♙xh6!! gxf6 23.gxf6+ ♖f8 24. ♖g8+!! 1-0

Spielmann bu hamleye "joker" demiş. İki hamlede mattan dolayı Siyah terk ediyor.

Bir de Spielmann'ın "gerçek" fedası na bakalım:

Spielmann - Flamberg
Mannheim, 1914

1.e4 e5 2. ♖c3 ♖f6 3.f4 d5 4.fxe5 ♖xe4 5. ♖f3 ♙g4 6. ♙e2

Siyahın son hamlesine karşı mükemmel bir cevap. Şimdi hem 7. ♖xe4 hem de 7. ♙b5+ tehditlerine karşı Siyah 6... ♖xc3 oynamalı (Reti).

6... ♖c5 7.d4 ♙xf3? 8. ♙xf3 ♙h4+?

8... ♖e6 daha iyiydi (Spielmann). Siyah burada kendisine daha iyi bir oyunsonu sağlayacak olan 9. ♙f2 ♙xf2+ 10. ♖xf2 ♖e6 11. ♖xd5 c6 12. ♖c3 ♖xd4 varyantını bekliyordu. Fakat, Spielmann burada Morphy ruhunu yakalama fırsatını buluyor. Bu durumda Beyazın gelişim üstünlüğü dayanılmaz olacak (Reti).

9.g3! ♙xd4 10. ♙e3! ♙xe5

İlk piyon fedasının kabulü zorunluydu. Ama ikincisi 10... ♙b4 ile reddedilmeliydi. 11.0-0-0 c6'dan sonra Beyazın iyi bir konum elde ederdi ama oyundaki kadar büyük bir üstünlüğü olmazdı (Spielmann).

11.0-0-0 c6

Siyah, gelişim geriliğine karşılık maddi üstünlüğünü korumak istiyor.

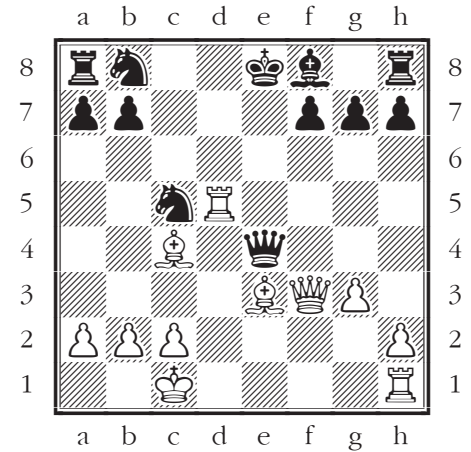
Ancak şimdi konumu hızla çöküyor. Gerçi daha iyi bir hamlesi olduğu da söylenemez (Spielmann).

12. ♖xd5! cxd5 13. ♖xd5 ♙e6?

13... ♙e4 bir şey sağlamazdı, oyun şöyle biterdi: 14. ♙b5+ ♖c6 15. ♙xc5 ♙xf3 16. ♖e1+ (Reti). Oyundaki hamle hızlı bir bitişe gider, en iyi savunma 13... ♙c7 idi: 14. ♙b5+ ♖c6 15. ♙xc5 ♙xc5 16. ♖xc5 0-0'dan sonra Beyazın atağı sönerdi, fakat Beyazın 13... ♙c7'ye karşı en iyi hamlesi 14. ♙f4! atağı sürdürecekti (Spielmann).

14. ♙c4

Reti bu hamle için 14. ♙xc5 ♙xc5 15. ♖xc5 0-0'dan daha iyi diye yazmış, fakat Beyazın kaybettiği 15... ♙e1+ 16. ♙d1 ♙e3+ 17. ♖b1 ♙xc5 varyantını gözden kaçırmış.

14... ♙e4**15. ♙xc5!! 1-0**

Biz bu muhteşem hamleye çift ünlem işareti verdik ve diyagramla taçlandırdık ama Spielmann harika eseri "Satrançta Feda Sanatı" kitabında bu konumu şöyle yorumlamış: "Bu tür hoş hamlelere, kazanç konumlarında sıklıkla rastlanır. Böyle bir "parlak vezir fedası" ne bir ünlem işaretini ne de bir diyagramı hak ediyor. Bu sadece iki hamle ötesine yönelik "basit" bir mat fedasıdır.

Oyundaki iki piyon fedası bundan çok daha yüksek değerdedir!”

Spielmann, döneminin Capablanca'ya karşı en iyi skoru olan oyuncularından birisiydi. 12 kez karşılaştılar, sekiz beraberlik, iki kazanç ve iki kayıpla eşit bir skor elde ettiler.

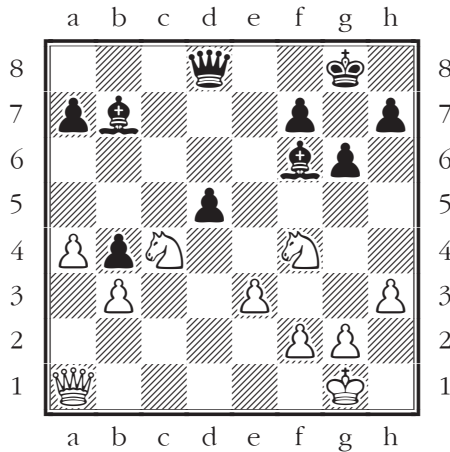
Jose Raul Capablanca - Rudolf Spielmann

Bad Kissingen, 1928

1.d4 d5 2.c4 c6 3.♘c3 ♘f6 4.♗f3
dxc4 5.e3 b5 6.a4 b4 7.♗a2 e6 8.♙xc4
♙e7 9.0-0 0-0 10.b3 c5 11.♙b2 ♙b7
12.♗c1 ♗c6 13.dxc5 ♗a5 14.♗e5
♗xc4 15.♗xc4 ♙xc5 16.♗d3 ♖d5
17.♗f4 ♖g5 18.♙xf6 ♖xf6 19.♖c1
♖fd8 20.♖h5 ♖ac8 21.♖fd1 g6
22.♖xd8+ ♖xd8 23.♖e5 ♙e7 24.h3
♖c5 25.♖a1 ♙f6 26.♗d1?

Spielmann'ın iki fil ve alan üstünlüğünden dolayı büyük avantajı var. Capablanca ilk hatasını yapıyor, 26.♖b1 daha iyiydi.

26...♗d5! 27.♖xd5 exd5

28.♗e5??

İnanılır gibi değil! Siyahın ezici bir üstünlüğü olmasına rağmen yine de 28.♗b2 zorunluydu. Şimdi Beyaz basitçe bir at kaybediyor. Acaba “Don Jose” bir de ja vu mu gördü?

28...♖d6 29.♗fd3 ♙a6 30.♖e1
♙xe5 31.♗xe5 ♖xe5 32.♖xb4 ♙d3
33.♖c5 ♖b8 34.b4 ♖b7 35.b5 h5
36.♖c3 ♙c4 37.e4 ♖e7 38.exd5
♙xd5 39.a5 ♖e4 0-1

Karlsbad 1923 Turnuvasında Spielmann'ın samimi arkadaşlarından Reti'yle arasında şu konuşma geçmişti:

Spielmann: “Yarın kazanacağım”

Reti: “Kiminle oynayacağını biliyor musun?”

Spielmann: “Evet. Alekhine.”

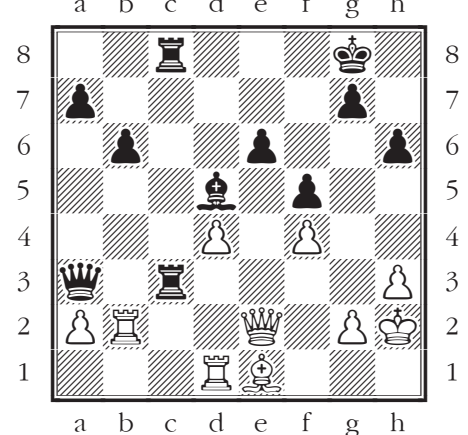
Reti: “Üstelik siyahsın.”

Spielmann: “Bu daha da iyi!”

Alexander Alekhine - Rudolf Spielmann

Karlsbad, 1923

1.d4 ♗f6 2.c4 e6 3.♗f3 d5 4.♗c3
♗bd7 5.♙f4 dxc4 6.e3 ♗b6 7.♙xc4
♗xc4 8.♖a4+ c6 9.♖xc4 ♗d5 10.♙e5
f6 11.♙g3 ♖b6 12.♖e2 ♙b4 13.♖c1
♗xc3 14.bxc3 ♙a3 15.♗d1 ♖b5
16.c4 ♖a5+ 17.♗d2 0-0 18.0-0 b6
19.f4 ♙a6 20.♙e1 ♖a4 21.♖f2 ♖ad8
22.♖b1 c5 23.dxc5 ♙xc5 24.♗b3 ♙a3
25.♗d4 ♙xc4 26.♖g4 f5 27.♖g3 ♖f7
28.h3 ♙c5 29.♗d2 ♖c7 30.♗h2 ♙xd4
31.exd4 ♙d5 32.♖e3 ♖dc8 33.♖e5
h6 34.♖bb2 ♖c3 35.♖e2 ♖a3 36.♗d1

36...♖xb2!?

Açılıştan elde ettiği konumsal ve materyal üstünlüğü çok iyi kullanan Spielmann, bu ilginç kararlar aktif taşlarını değiştirerek ters renkli fil oyununa giriyor. 36...♖3c4 37.♗d3 ♖d6 38.♖e3 ♙e4 sonrasında kazanç olması gereken bir konuma ulaşırdı. Şimdi Beyazın ters renkli filler sayesinde az da olsa beraberlik şansı var. Yine de Spielmann önce a sonra h piyonunu geçerek oyunu kazanmayı başarıyor.

37.♖xb2 ♖c2 38.♗d2 ♖xb2
39.♖xb2 ♖c4 40.♙b4 a5 41.♙d6
♙f7 42.a3 ♖c6 43.♙b8 ♙e8
44.♙a7 ♖c7 45.♙b8 ♖c8 46.♙e5
g6 47.g4 ♖c3 48.gxf5 gxf5 49.♖xb6
♖xa3 50.♙d6 ♖c3 51.♙c5 h5
52.h4 a4 53.♖a6 ♖c2+ 54.♙g1
♖g2+ 55.♙f1 ♖g4 56.♖xa4 ♖xh4
57.♙d6 ♖h1+ 58.♙f2 h4 59.♖a7
♖h2+ 60.♙f1 h3 61.♖e7+ ♙d8
62.♖h7 ♖a2 0-1

Alekhine'nin bu oyundan sonra kaldığı otel odasındaki mobilyaları kırdığı rivayet ediliyor.

- 1- Rudolf Spielmann, The art of sacrifice in chess, Dover publishing.
- 2- <http://www.chessgames.com>
- 3- <http://www.wiki-zero.com>
- 4- R.Retı, Masters of the chessboard, Dover publishing.

ICCF IM Halil N. Özmen

2. Kademe Antrenör
halil.ozmen@gmail.com

Satrancın İçinden Taktik öğeler

Çok sayıda taktik öge vardır. Çeşitli satranç yazarları ve satranç siteleri birbirinden farklı taktik öge listeleri vermişlerdir.

Bu sayıda en önemli taktik öğelerin kısa tanımlarını içeren bir listesini ve bazılarından örnekleri paylaşacağız.

Açmaz: Saldırılan bir taşın, arkasındaki bir başka taş ya da kareyi açıkta bırakmadan hareket edemediği duruma açmaz denir. Açmazı 31. sayıda detaylı incelemiştik.

Çatal (Çifte atak): Çatallar / çifte saldırılar oyuncunun taşı aynı anda birden fazla rakip taşa ya da önemli kareye saldırdığında oluşur. Rakip tüm tehditlere birden karşılık veremez ve böylece en azından taş kaybeder.

Şiş: Şiş, saldırılan taşın bir başka taş ya da karenin önünde olduğu ve bu saldırılan taşın, arkasındaki taş ya da kareden daha önemli olduğu duruma denir.

Çifte Şah: Açarak şah çekerken oynanan taşın da şahı tehdit etmesidir. Karşı taraf şahından başka taşını oynamaz. Bu durumdan yararlanan taktik temaya çifte şah teması denir.

Saptırma: Önemli bir kare ya da taşı koruyan bir rakip taşı başka kareye oynamak zorunda bırakarak, o kare veya taşa atak etmeyi sağlayan hamlelere saptırma denir.

Cezbetme: Cezbetme, oyuncunun bir taşı (çoğu zaman bir fedayla) ileride saldırıya uğrayacağı bir kareye çekmesine denir.

Engelleme: Engelleme, bir taş bir diğerinin yolunu tıkadığında gerçekleşir. Engelleme ile yol kesmenin arasındaki fark, yol kesmede bir taşın bir başka taş ya da kareye olan etkisinin yolunun kesilmesi, engellemede ise taşın daha önce sahip olduğu bir kaçış yolunun tıkanmasıdır.

Açarak şah çekme (açarak tehdit): Açarak tehdit, oyuncunun bir taşı oynatarak, oynatmış olduğu taşın önceden önünü kesiyor olduğu bir saldırıyı açtığı duruma denir. Bu tehdit bir başka taşa ya da önemli bir kareye yönelik olabilir.

Yol kesme: Yol kesme, oyuncu rakibin kare ya da taşlarından biriyle o kare ya da taşı koruyan bir başka taşın arasına girdiğinde ya da rakibi kendi taşlarından birini araya sokmaya mecbur ettiğinde olur. Engellemeyle arasındaki fark, yol kesmenin taşın o yoldaki etkisini ortadan kaldırması, engellemenin ise taşın kaçış yolunu tıkamasıdır.

Savunmayı yok etme: Rakibin savunma taşlarının yok edilerek saldırıya başarıya götürmeye "savunmayı yok etme" denir. Çoğunlukla şahı koruyan taşların fedalarla yok edilmesi ile gerçekleştirilir.

Hatları açma: Taşları daha aktif ve rakip için tehlikeli hale getirmek amacıyla, kapalı hatları (kaleler için dikey ve yataylar, filler için çaprazlar) açmak için yapılan hamlelere denir.

Kuşatma: Bir taşın gidebileceği güvenli bir kare olmadığı zaman bu taşa kuşatılmış denir. Kuşatma altındaki bir taşın ele geçirilme olasılığı çok yüksektir.

Zayıf geri yatay: Bazen geri yatay matı mümkün olmasa da, tehdidi malzeme kazanmak için yeterli olabilir.

Ara hamle (zwischenzug): Ara hamle, oyuncunun beklenen bir hamleyi araya bir başka zorlayıcı hamle sıkıştırarak ertelediği ve böylece ertelediği hamlenin oynandığında daha etkili olmasını sağladığı durumdaki ek hamledir. Ara hamleler rakip tarafından sıklıkla gözden kaçırılır.

Feda: Feda, bir oyuncunun ileriki hamlelerinde avantaj yakalamak için

bilerek taş vermesine denir. Taktik fedalarda malzeme kazancı genellikle çabuk gerçekleşir. Fedalar çoğu zaman diğer taktik motiflerle bir arada kullanılır.

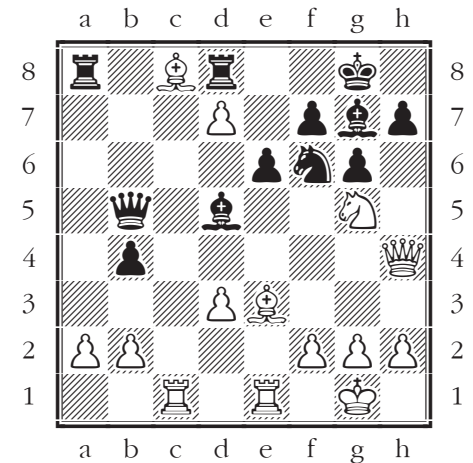
Sadeleştirme: Sadeleştirme, oyuncunun zaten kazanılmış olan bir avantajı daha belirgin kılmak için malzeme değişmesine denir. Genellikle kazanç oyunlarında rakibin taşlarını azaltıp karşı şans fırsatı bırakmamak için kullanılır.

X-ışını saldırısı: X-ışını saldırısı, bir taşın, bir başka taşın içinden arkasındaki bir kare ya da taşa saldırdığı duruma denir. Bu taktiğin şışten farkı, saldırılan taşın değerinin tanımda önemli olmamasıdır.

Zugzwang: Zugzwang (hareket etmeme isteği anlamına gelen Almanca bir kelime), bir oyuncunun, yapabileceği tüm hamlelerin konumunu kötüleştireceği durum için kullanılan terimdir. Zugzwang durumunda olan oyuncu, tercih şansı olsaydı hamle yapmamayı seçecekti.

Bunlar taktik öğelerin sadece birkaçı. Şimdi bunlardan bazıları ile ilgili örnekler görelim.

Cezbetme - 1

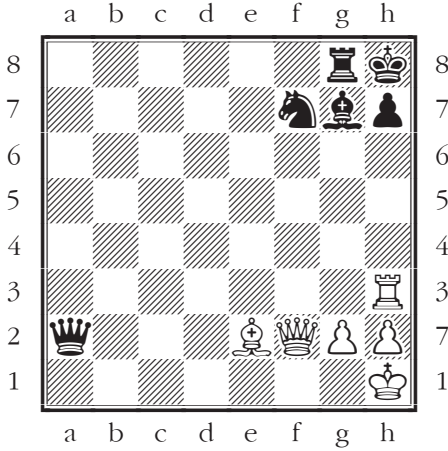
♞e8 boşta, ama arada ♜f6 var.

1. ♜xh7

Şimdi Siyah ♜h7'yi almak zorunda yoksa net alet kaybedecek. ♜f6 h7 karesine cezbediliyor, ve ♞e8'e atak yolu açılıyor.

1... ♜xh7 21. ♞xh8+ ♜f8 3. ♞e8 1-0

Cezbetme - 2

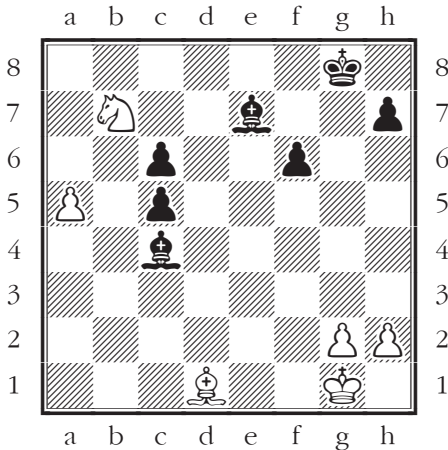

1. ♞xh7+ ♜xh7

Şah h7 karesine cezbedildi. Şimdi beyaz vezir kazanıyor.

2. ♞d3+ ♜h8 3. ♞xa2+-

Saptırma - 1

♞c4 a6 karesini tutup a5 piyonunun ilerlemesine engel oluyor. O zaman onu a6-f1 çaprazından saptırmak gerek.

1. ♞b3

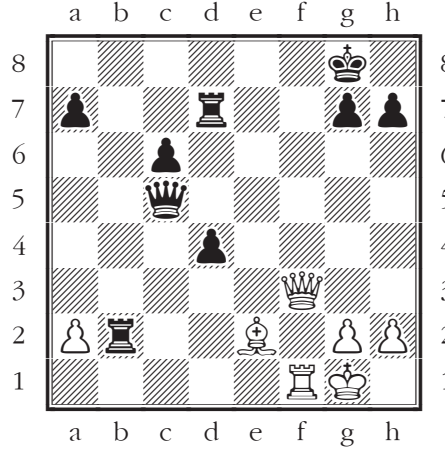
♞c4 mutlak açmazda olduğu için,

a6-f1 çaprazında bir yere kaçamıyor.

1... ♞xb3 2. a6 1-0

Ve Beyaz iki hamle sonra vezir çıkıp kazanır.

Saptırma - 2

Beyazın mat etmesine f8 karesini tutan ♞c5 ve f7 karesini tutan ♞d7 engel oluyorlar. Bunlardan birini saptırmak gerek.

1. ♞c4+ ♞d5

1... ♞xc4 2. ♞f8#

Artık f7 karesinin savunması kalmadı.

2. ♞f7+ ♜h8 3. ♞f8+

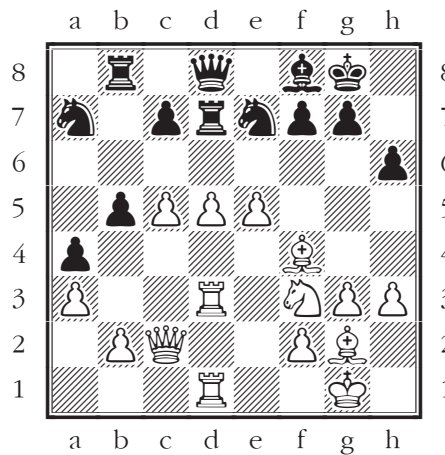
Veya ♞e8

3... ♞xf8 4. ♞xf8# 1-0

Çifte Atak

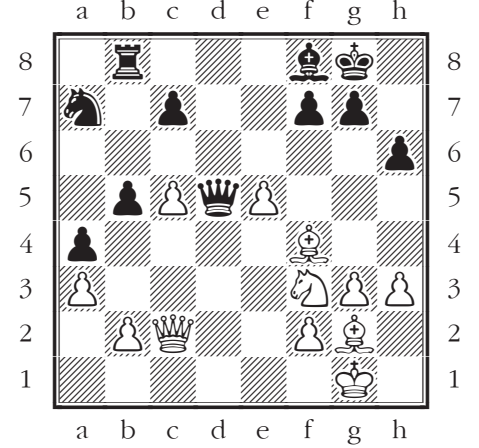
Özmen - Spierings

Den Haag, Hollanda, 2000

Bu konumda Siyah d5 piyonunu alıyormuş gibi gözüküyor.

1... ♞xd5 2. ♞xd5 ♜xd5 3. ♞xd5! ♞xd5

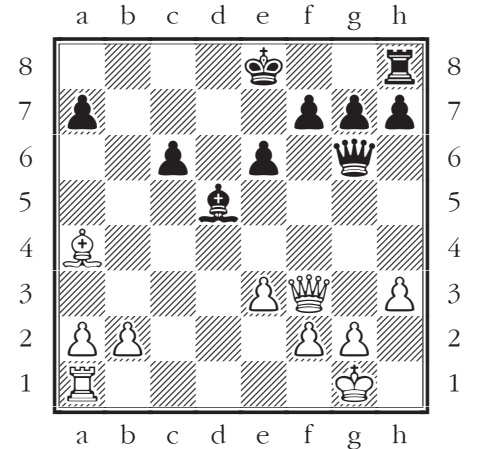

Siyah vezir ♞g2'nin çaprazına geldi. Çifte atak için tam zamanı.

4. ♜g5! 1-0

Beyaz hem mat istiyor, hem vezir. İkisini birden savunan hamle yok.

X-Işını Saldırısı

Bu konumda beyaz vezir ♞d5'in içinden c6 piyonuna atak yapıyor. Diğer bir deyişle, 1. ♞xc6'dan sonra ♞c6'yı koruyor.

1. ♞xc6+ ♞xc6

1... ♞e7 2. ♞xd5 exd5 3. ♞xd5+-

2. ♞xc6+ +-

Büyükustalar da hata yapar

WGM Betül C. Yıldız Kadioğlu

Milli Sporcu
bcyildiz@hotmail.com

Hata yapmak imkansız mıdır? Büyükustalar da çok basit hatalar yapar mı?

Elbette yapar. Hem de en güçlü büyükustalar öyle basit hatalar yapar ki. Tabi ki bu durum nadiren meydana gelir. Meydana geldiğinde de bütün satranç camiasında büyük yankı uyandırır.

Bazen maç sırasında çok zor hedeflere kendimizi öyle çok kaptırırız ki, en basit tehditleri – ki bunlar bir iki hamlelik basit taktikler olabilir – gözardı ederiz.

Peki, bu basit hataları neden yaparız?

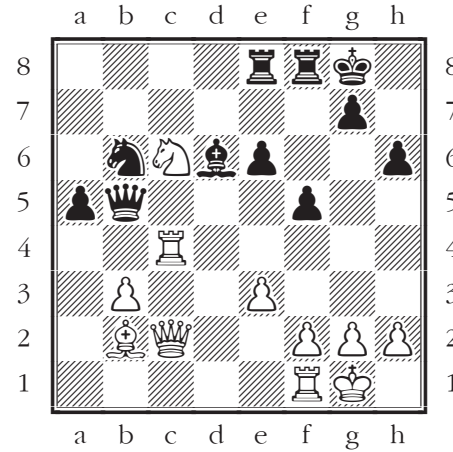
- Dikkat dağınıklığı
- Rakibin hamlelerinin sebebini düşünmemek
- Eksik/yanlış hesap yapmak
- Düşünmeden oynamak

Klasik bir söz olacak ama, önemli olan hatalarımızdan ders çıkarmaktır. Hatayı hangi sebeple yaptığımız da önemlidir. Zaman sıkışması, eksik veya yetersiz hesaplama gibi sebepler belirlenmeli ve her maç sonrası bu hataları analiz yaptığımız yere kaydetmeliyiz. Bu hataları ara ara tekrar ederek kendimize hatırlatmamız da önemlidir. Çünkü hiç kimse yaptığı bir hatayı bir kez daha tekrarlamak istemez. Konfüçyüs'ün bir sözü: Bir hata hiçbir şeydir, eğer hatırlamaya devam etmezsen.

Bu makale için gösterilebilecek çok örnek var. Seçerken özellikle örnek oyunların blitz maçı olmamasına özen gösterdim. Normal tempolu bir satranç maçında, hem de daha oyunun başlarında iken 2600 Elo üstü profesyonel

satranç sporcularının öğretici hatalarını göstermek istedim.

Vladimir Kramnik - Peter Svidler
FIDE Candidates Tournament Khanty-Mansiysk, 2014

32.♖d4??

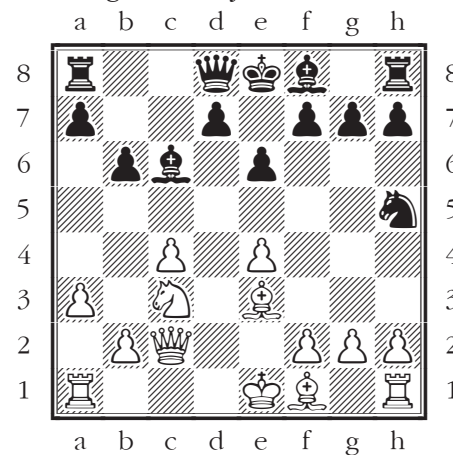
32.♖d4 ♖e5 33.♖f3 ♖b5 34.♖c3± beyazlar biraz daha avantajlı bir durumda.

32...♙xh2+ 33.♙xh2 ♖xf1

Beyazlar birden bire kalite eksik kalır.

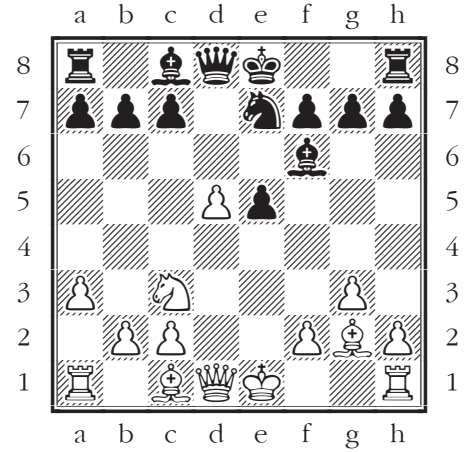
34.♖c3 ♖f6 35.♖e5? ♖xf2 36.♖f4 ♖e2 37.♖d4 ♖d5 38.♖f3 ♖c8 39.♖g3 ♖f4 0-1

L. M. Christiansen - A. Karpov
Hoogovens Wijk aan Zee, 1993

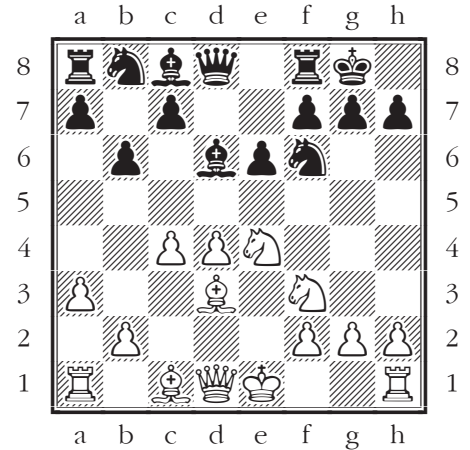
11...♙d6?? 12.♖d1 1-0

U. Andersson - D. Velimirovic
Bar Bar, 1997

11...♙f5?? 12.g4 ♙g6 13.g5+ 1-0

Aleksei Lugovoi - Yuri S. Balashov
RUS-ch 56th Krasnoyarsk, 2003

9...♙b7? 10.♖xf6+ ♖xf6 11.♙g5! ♙xf3 12.♖d2!

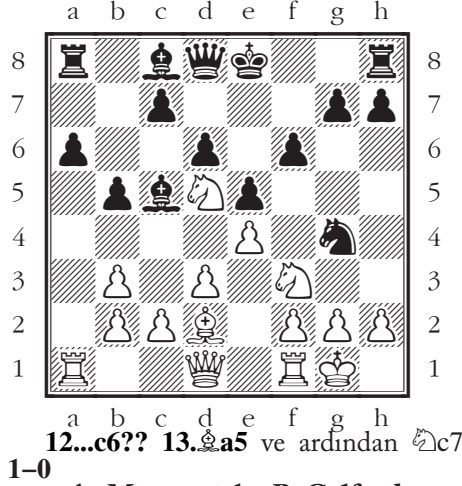
ve vezir sıkışır. Siyahlar oyunu terk etmiştir.

12...♙f4 13.♙xf4

Yine Fg5 tehdidi ile.

13...♙xg2 14.♖g1 ♙b7 15.♙e5 1-0

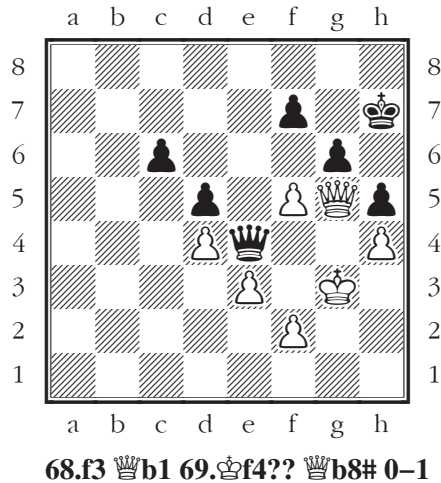
A. Morozevich - V. Kortschnoj
Calvia ol (Men) Mallorca, 2004

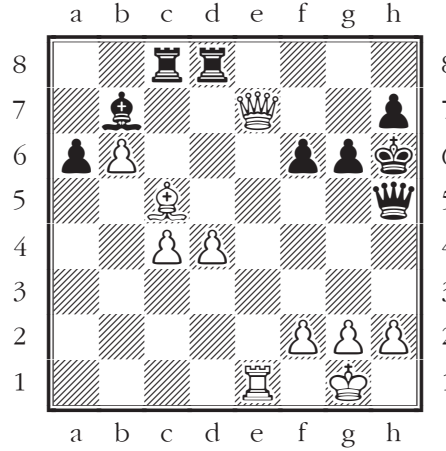
A. Morozevich - B. Gelfand
Biel GM 42nd Biel, 2009

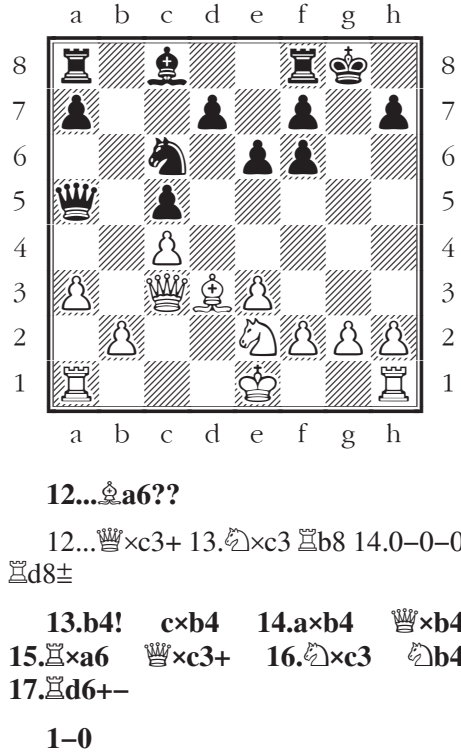
A. G. Beliavsky - L.E. Johannessen
Linares Anibal op 09th Linares, 2002

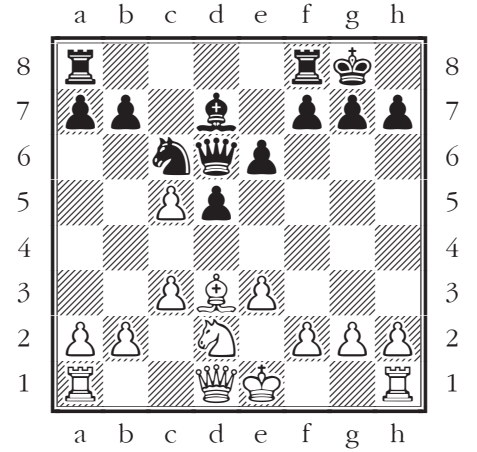
Fernando Peralta - Axel Bachmann
Barcelona Sant Marti op-A 18th
Barcelona, 2016

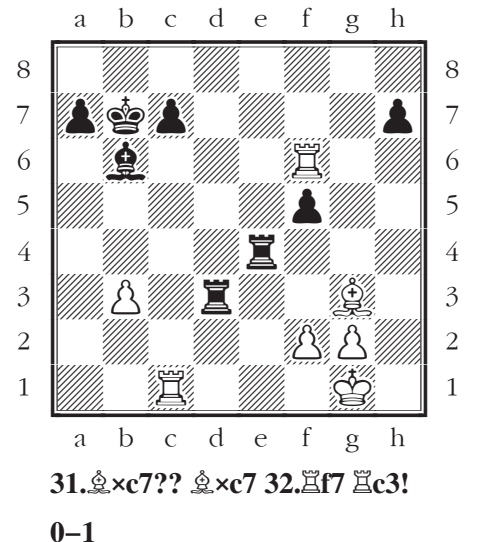
Chen Zhu - Nino Khurtsidze
FIDE-Wch k.o. (Women)
Moscow, 2001

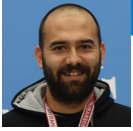

Gata Kamsky - Samuel L Shankland
Eastern Class 23rd Sturbridge, .2014

Axel Rombaldoni - Kiril Georgiev
Padova op-A 16th Padova, 2013

FM Fethi Apaydın

Türkiye Kupası "Rüzgâr hep arkamızda, güneş üstümüzde olsun."

Türkiye kupasını kazandığım için mutluyum. Kariyerim için önemli bir başarı daha oldu. Fakat şampiyonluk-tan çok turnuva süresince beni destekleyen kişilerin iyi dilekleri ve mesajları beni daha mutlu etti. Türkiye'nin dört bir yanından mesajlar atan kişilerin olması insanı ciddi derecede motive ediyor. Fakat tabii ki en büyük motivasyon kaynağım öğrencilerim oldu. Türk satrancına genç yetenekler yetiştiren bir kurum sahibiyim. Yönetmesi zor bir şeyi yönetiyorum. İşim gereği aktif oyunculuğuma yıllar önce ara vermiştim. Sadece hayatımın en özel şeyi olan Beşiktaş takımıyla maçlara çıkıyordum. Yıllar sonra bir turnuvaya konsantre olup oynamak istedim. Türkiye Kupasının hemen öncesinde sporcularımız Türkiye yaş grupları şampiyonalarında büyük başarılar elde ettiler. Bu süreçte onlara çok şey anlatmaya çalıştım. Onların turnuvası bitince onlara anlattığım her şey bir sorumluluk oldu benim için. Konuşmak kolaydır. Anlattığım şeyleri yaptığımı görmele-ri işte benim için en güzel duygu buydu. İyi oynadığım her maçta izleyip bana daha çok inandıklarını hissettim. Aslında bu duygu şampiyonluk kupasından çok daha değerli bence bu işi yapan kişiler için. Sporcularıma güzel bir örnek olabildiğim için mutluyum. Tabii ki turnuva süresince teknik desteğini esirgemeyen kişilere de teşekkür etmeliyim. Türkiye'de çok iyi sporcular var. Hepsine çok saygı duyuyorum. Türkiye Kupası başarısı abartılacak bir başarı olmasa da aktif oyunculuğa geri dönmek isteyen bir antrenör ve idareci için bence çok önemli bir adım. Turnuva süresince maçlarımı yakından takip ederek her maç sonrasında arayan yakın dostum, kaptan IM Umut

Atakışi'ye, kurumuma, sporcularımıza ve turnuva süresince bana karşılıksız teknik destek veren Türkiye'nin örnek sporcusu GM Vahap Şanal'a, Baş antrenörümüz, dostum, kardeşim, ulu zat, büyük insan GM Rauf Mamedov'a, maçlarımı izleyerek motivasyon kaynağım olan öğrencilerimize ve sporcularımıza, turnuva sonrasında özel olarak arayıp teşekkür eden Beşiktaş'ımızın yönetimindeki büyüklerimize ve tabii ki Nurten Gözoğlu ablamıza, turnuva süresince hazırlıklarımı yaparken şarkılarıyla çalışma ortamımı renklendiren Bob Marley'e ve arayıp destekleyen herkese çok teşekkür ediyorum. Artık daha çok turnuva oynamaya karar verdim. Bu kararı bu turnuvayla vermek güzel bir başlangıç oldu. Emegi geçen herkese teşekkür ederim.

Bu zorlu süreçte beni zirveye taşıyan, çok öğretici bulduğum bir maçımı sizlerle paylaşmak istiyorum:

Fethi Apaydın (2269) - Engin Yasar Işık (2179)

Göynük, Türkiye Kupası, 2018

Genelde oyunculardan maç analizi istendiğinde en güzel kazanılan oyun tercih edilir. Fakat ben öğrencilerimizin de okuyacağını düşünerek en öğretici maçı analiz etmek istiyorum. Hem bu sayede oyunculuğuna ve antrenörlüğüne çok saygı duyduğum yakın dostum Engin Yaşar Işık ile ilgili de güzel düşüncelerimi paylaşma fırsatım olur. Türkiye kupasındaki son maçımı analiz etmek istiyorum çünkü- Son maçı ve son maç psikolojisi zor ve güzeldir- Tüm turnuvayı önde götüren sporcula-

rın son maç istatistikleri ilginç bir şekilde kötüdür bu da bu stresi yönetmeyi daha zor hale getirir. Yarışın son anında arkadan gelenin şansının psikolojik olarak daha fazla olduğuna inananlar vardır- Çok saygı duyduğum bir dostumla oynadım ve benim için çok saygı duyduğum bir rakibe karşı oynamak kolay değildir. Son maçta Engin dışında herhangi bir rakibi tercih ederdim.- Maçta çok öğretici hatalar yaptık-Ve en önemlisi berabere şampiyon oluyor olmama rağmen iki arkadaş maçın sonuna kadar birbirimizi terlettik. Öğrencilerime bu konuda örnek olduğum için mutluyum.

1.e4 c5 2.♟c3

Beklenen hamle. Kapalı Sicilyada kendime güveniyorum. Özellikle kendi sporcularıma anlatmak istediğim bir şey bu. Oynadığınız varyantı iyi bilin. Rakibiniz size hazırlık yapsa bile siz o hazırlığı zamanında incelemiş olun ve ne oynayacağınızı bilin. Tahta başındaki bu özgüven tüm oyuna da yansıtacak ve oyununuza istikrar katacaktır. Bence üst düzey oyuncuların en önemli özelliklerinden birisi budur. Üst düzey oyuncular için önemli olan her zaman çok iyi oynamak değil ama çok az hata ile oynamaktır. Dragan Solak bence hatasız oyun konusunda önemli bir örnektir ve bu sebeple çok iyi bir büyü-kustadır.

2...♟c6 3.g3 g6 4.♟g2 ♟g7 5.d3 d6 6.f4 ♟f6

"Engin bana ne hazırladı acaba?" diye hızlı hızlı oynarken ♟f6'yı görünce oyun şekillenmeye başladı. Burası önemli bir yol ayrımıdır. Siyah burada e6 ♟ge7 ile Beyazın f5 fikrini kesebi-

lır ya da maçıdaki gibi ♖f6 oynayabilir. ♖f6'lı varyant Beyazın şahkanadından, Siyahın vezirkanadından saldırdığı bir varyanttır. Vezirkanadından saldıran vezir çıkar, şah kanadından saldıran mat eder sözünü de hatırlatabiliriz.

7.♖f3 0-0 8.0-0 ♖b8 9.h3 b5 10.g4 b4 11.♗e2 c4

c4 hamlesi az oynanan fakat etkili bir devam yolu. Daha önce büyük usta Zhigalko ile oynamıştım bu konumu. Maç sonrasında analiz edip birçok varyantı repertuarıma ekledim. Bugünlerde bu varyantı yetenekli sporcumuz Ege Danacı ile geliştiriyoruz

12.♗e3

Bu tarz durumlarda ♗xg4 gibi hamleleri daha önce birçok kez analiz etmiş olsam da tahta başında tekrar 2-3 kere üzerinden geçiyorum. Bence göz ardı edilmemeli. Fakat bu durumda çok işe yaramıyor ♗xg4

12.dxc4 ♖b6+ (12...♗e4 13.♖d5 ♗c5 14.♖xc6 ♗b7)

12...♗a6 13.♗ed4

Siyah c4 sürerek d3 e baskıyı arttırdı fakat d4 karesinden vazgeçti. Beyaz taşlar için kullanılması gereken önemli bir kare. Oyunun sonunda d4 karesindeki atın önemini göreceğiz. **13.♖f2** de oynanabilir.

13...♗xd4 14.♗xd4

14.♗xd4 Daha önceki maçlarımda ♗xd4 oynadım. ♗xd4 ile arasında çok fark yok. İkisini de analiz ettim ve fikirlerini biliyorum. Genç sporculara önerim rakibin hazırlık yaptığını düşündüğünüz maçlarda bu tarz küçük değişiklikler yapabilirsiniz. Bence bunu yaparken rakibe değişik varyant oynama mantığı ile fikirlerini bildiğiniz konumlardan uzaklaşmamak çok önemli.

14...♖c8 15.♖f2

15.♗a7 Bu tarz hamlelere hiç bakmıyorum. Açıkçası maçı bilsem ki konumdaki en iyi hamle ♗a7 yine de elim çok gitmez bu tarz hamlelere fakat merak edenler için kısaca inceleyelim **15...♗d7 16.♖b1 ♗c5** siyah filimizi kaybediyoruz. Bu bana göre oynamamak için yeterli bir sebep. İnisiyatif

bırakmak istemiyorum. Özellikle son maçı **17.♗xc5 cxd3! 18.cxd3 dxc5**

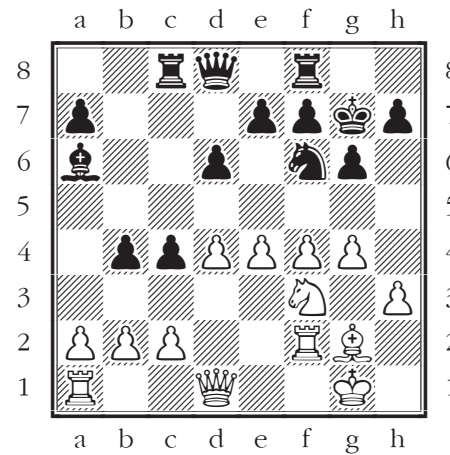
15...♗d7?

İlk hata rakibimden geldi maçı. Ama bu maçıdaki en büyük hata değildi

16.♗xg7 ♗xg7 17.d4

dxc4 ve ♖d4+ ile d4 piyonunu kazanabiliyoruz. Sanırım beyaz için rahatlıkla üstün diyebileceğimiz bir konum oluşuyor. Fakat d4 sürülmüş konumu tercih ederim. Merkezdeki ve şahkanadındaki piyonların potansiyeli daha çekici geliyor. **17.dxc4 ♗xc4 (17...♖c4 18.b3 ♖xe4 19.♗g5 ♖e3 20.♖d4+) 18.b3 ♗a6 19.♖d4+**

17...♗f6

18.d5!

Beyazın inisiyatifini devam ettiren tek hamle. dolaylı yoldan piyonu koruyorum. Eğer Beyaz d5 oynamazsa Siyah d5 oynayacak. Erken davranarak maçı kazanmamı sağlayacak d4 karesini atım için hazırlıyorum

18...♗g8!

Önemli bir hazırlık hamlesi. **18...♗xe4?? 19.♖d4+ ♗f6 20.g5**

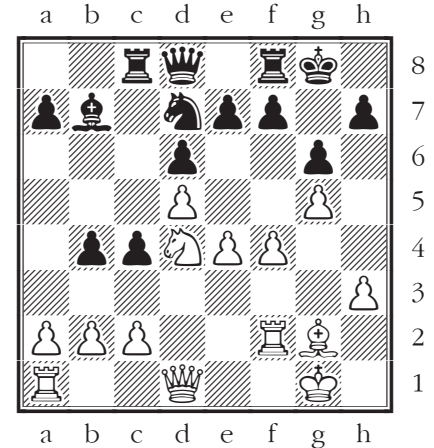
19.♗d4 ♗b7 20.g5

20.c3 Konumdaki en iyi hamle olabilir. Daha dengeli ve Beyazın üstünlüğünü kontrollü bir şekilde devam ettiren hamle. Fakat son maçı psikolojimiz, enerjimiz ve puan tablosu dengeli oyun konusunda bizi zorluyor. **20...bxc3 21.bxc3 ♗d7 22.♖d2 ♗c5 23.f5 ♗d3 (23...e5 ben bu hamleyi beğenmedim beyaz için) 24.♖ff1 ♗g7**

25.fxg6 hxg6 26.♗f5+ gx5 27.♖g5+ ♗h7 28.♖xf5+ ♗g7 29.♖g5+ ♗h7 30.e5 ♗xe5 31.♗e4+ ♗g6 32.♖xf7+ ♖xf7 33.♖xg6+ ♗h8 34.♖xf7+-

20...♗d7

Bence konumdaki en öğretici yerlerden biri burası. Strateji kitaplarında "Satrançta plan" veya "konum değerlendirme" gibi konular vardır. Bu konumda bu tarz bir analiz yapılabilir. h4, f5, ♖g4, c3 gibi farklı devam yolları var. Konum değerlendirmesi yaparken hesaptan farklı olarak yorum yapma ve satranç anlayışı gibi etkenler işin içine girse de bu konum hesap yapmaya çok müsait. Hatta Yakın dostum GM Rauf Mamedov'un dediği gibi biraz hissederek oynamak da önemli. Hissederek oynamak demişken bu tarzın dünyadaki en önemli temsilcisi, dostumuz Şahriyar Mamedyarov'u da son yıllardaki inanılmaz gelişiminden dolayı tebrik etmek lazım.

21.♖g4

Bizim maça dönecek olursak Vg4 doğru bir his miydi? Onu tam olarak ben de bilmiyorum. Maalesef bunu öğrenmenin bir yöntemi yok. Bilgisayarlar hissedemiyorlar henüz. Yapmak istediğim, konum sakinken mat pozisyonuna bir adım daha yaklaşmaktı. Buna alternatif olarak; ♖h4 - ♖h6 - f5 - ♖f4 - ♖h4 manevrasına bir adım daha yaklaşıyorum

21.h4 h5 planı ile oynanabilirdi; **21.f5** konumun en çok istediği hamle olsa da d7'deki at e5 karesine hazire ko-

numda. Siyah kareye yerleşecek at tek başına oyunun kontrolünü elinde tutabilir; 21.a3 bxa3 22.♖xa3 h4 ve ♖h3 fikri de hep aklımda maç boyunca. Asimetrik tarzı seviyorum

21...♖c5 22.f5 ♖b6 23.♖d1 ♖ce8

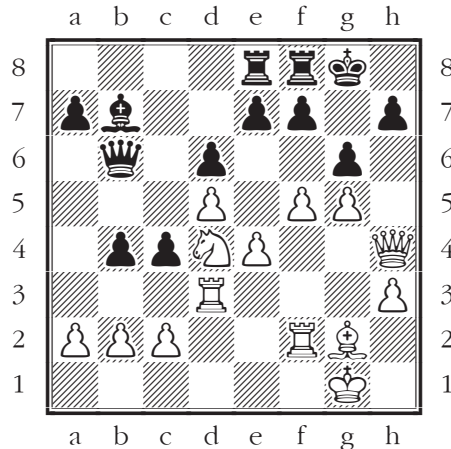
23...♖d3 24.cxd3 ♖xd4 25.dxc4 ♖xc4 26.♖h2 erken. Nd3 oynansaydı bu şekilde daha sağlam ve sakin bir şekilde atağa devam edebilirdim.

24.♖h4

♖d3'ün işe yaramayacağını düşünerek göre göre yapılmış bir hata. Son maç stresi kendisini gösteriyor. Fakat sporculara örnek olmak da amaçlardan biriyse eğer kendi yaptığım hatayı da söylüyorum; hatanın bahanesi olmaz. Kötü hamle yaptım. Stres de şans da psikoloji de fiziksel yeterlilik de teknik bilgi de yetenek de çalışmak da konsantrasyon da hepsi satrancın içindedir. Dolayısıyla maç kazanmak için sadece iyi hamle yapmak yeterli değildir.

24...♖d3 25.♖xd3?

Son maç için korkutucu bir hata. Maçın devamında konumu kurtarabilsem de önemli bir göz yanılması. ♖xd3 cxd3 ♖h6 dxc2 f6 c1=♖

♖h2 exf6 gxf6 mata çare yok diye düşünürken h6 karesindeki vezirim boştaki gözüden kaçırıyorum. Bunu Kxd3 yaptıktan sonra görmek acı bir durum. Şimdi kötü konumda nasıl mücadele edilmeli konusuna geçiyoruz. 25.cxd3 ♖xd4 26.f6 exf6 27.gxf6 ♖h8 28.♖c1 cxd3 29.♖h6 ♖g8 30.♖c7 ♖xd5 31.exd5 ♖e2 32.♖f4 ♖e1+

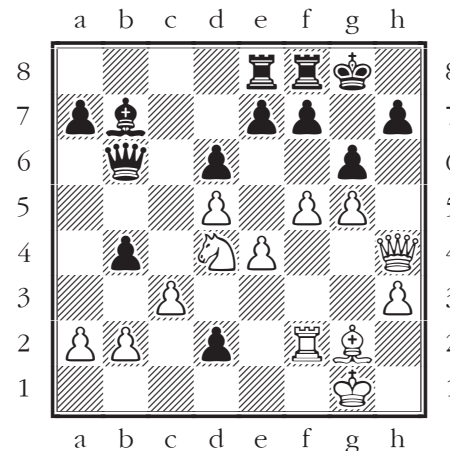
33.♖h2 ♖xf4+ 34.♖xf4 d2 35.♖f3 ♖f1 36.♖d4 ♖xf3 37.♖xf7 ♖h7 mat tehdit ediyoruz 37...♖e8 38.♖xd2 beraberere oyunsonu. İki taraf için de kazanmak çok zor.

25...cxd3 26.c3

26.♖h6 dxc2 27.f6 (27.♖xc2 ♖h8 28.f6 exf6 29.gxf6 ♖g8+; 27.♖e6 fxe6 28.fxc6 ♖xf2+) 27...c1 ♖+ 28.♖h2 exf6+

26...d2?

Engin de hatama karşılık verdi. Turnuvarın son maçı konum çok karışık ve tüm turnuvarın yorgunluğu ile son gücümüzle oynuyoruz. Savunması zor konumu savunma gücünü arttırmak için d piyonunu verip rahatlamak istedi fakat d piyonu gittikten sonra Beyazın çok problemi yok gibi görünüyor. Beyazın bir baskısı var. f6 ♖h6 gibi tehditler var. Hatta sonrasında ♖f4-♖h4 manevrası. Fakat bu konumdaki en önemli savunma taşı belki de d2 piyonu. Çünkü tam beyaz taşlar uyum içerisinde atağa kalkarken Siyah bir piyon sürüşüyle beyaz taşların hızını kesebilir ve mata giden taşlar d2 piyonunu almak için geri dönüp zaman kaybedebilir. Bana göre erken d2 sürmek baskıyı azaltmak adına mantıklı gibi görünse de konumun sigortasını vermektedir. Artık 11 turun sonundayız ve bu hamlelerde buna bir de zaman sıkışması eklendi. 2. masa beraberere yaptı. Artık her hamle zor. GM Şanal maçıdan önce "sağlam oyna" diyor ben kalite gerideyim, Enginin piyonu d3'te. Her şey kontrol altında yani.

27.♖xd2

İtiraf etmeliyim bu hamleden sonra konumuma çok güvendim.

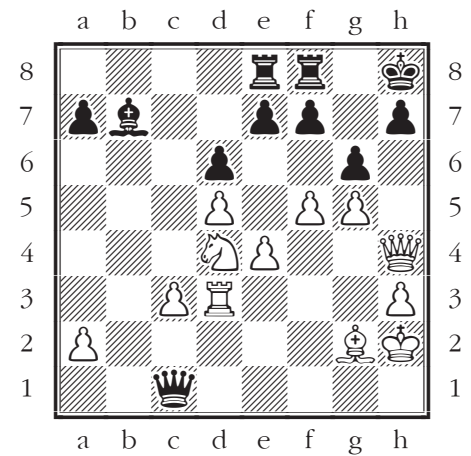
27...bxc3 28.bxc3 ♖b1+?!

Siyah Beyazın taşlarının en iyi yerlere gitmesini sağlıyor. Bu konumda her hamle çok kritik. Siyaha maçı kaybettiren hamle nedir diye sorsanız ben hiç dikkat çekmeyen bu hamleyi söyledim. Çünkü bu hamle ile en kritik yerde Siyah kontrolü kaybetti. Daha önemlisi 3 hamle önce üzgündüm bu konumda hevesliyim. Küçük gibi görünen önemli bir hata bence. Tabii ki bunları maç zamanında bu şekilde rahat değerlendirmek çok zor. O yüzden bu maç öğretici bir maç.

29.♖h2 ♖c1 30.♖d3

Kaliteye karşı bir piyon. Artık bu konumda beyazla oynamayı tercih ederim.

30...♖h8

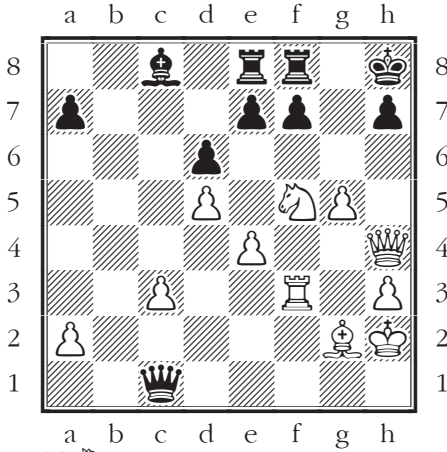
31.♖f3

Artık tam anlamıyla zaman sıkışmasındayız. Zaman sıkışmasında oynayan arkadaşlarıma önerim hiçbir şey hesaplayamıyorsanız sadece taşlarınızı olduğundan daha iyi yerlere koyun. ♖f3 öyle bir hamle. Bu şekilde satranç oynamak daha basit olacaktır. ♖f3 hamlesinden sonra Beyaz ne oynamak istiyor?-Kesinlikle. ♖e6!

31...gxf5 32.♖xf5

Beyazın başkışı her gecen hamlede daha da artıyor. Bu konumda kendimi çok daha iyi hissediyorum.

32...♔c8

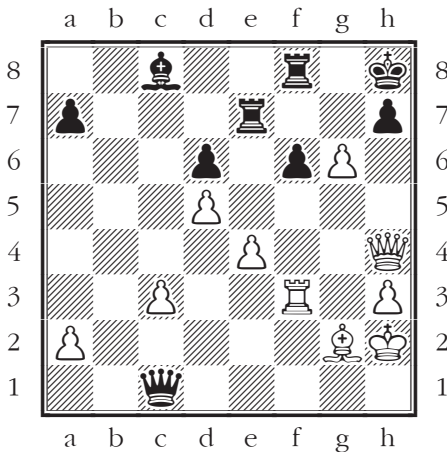

33.♖xe7

Zaman sıkışmasında kendimce güzel hesap yaptığım yarı psikolojik bir hamle. Aslında ♖xe7'nin birçok varyantı berabere oluyor fakat güzel olan şu ki siyah berabere varyantı bulmalı, aksi taktirde karışık pozisyonlarda hata yaparsa maçı kaybedecek. İki tarafın da hataya açık oynadığı psikolojik olarak zor bir maçta 1 dakikada ♖e7 oynamaya karar verdim. Bu konumda sıra Beyaza geçse g6 oynayarak oyunu kazanmak istiyorum 33.♖h6 çok daha basit ve Beyaza ciddi üstünlük veren bir hamleydi fakat bir dakikadan az bir sürede iki ayrı varyantı değerlendiremedim. Eğer ♖xe7'yi beğenmeseydim ♖h6 oynayacaktım 33...♙g7 34.♖xf7 ♙xf7 35.♙h6+ Ara hamle 35...♙g8 36.♙xf7 ♙xf7 37.g6+ h×g6 38.♙xc1.

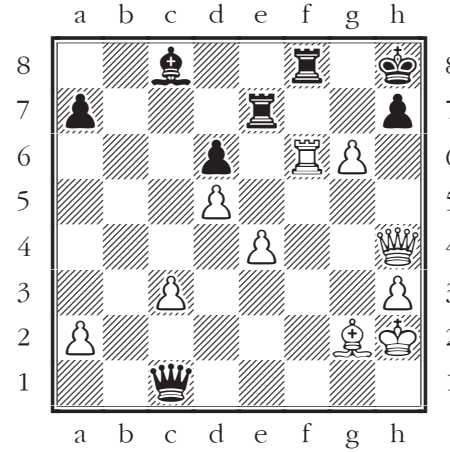
33...♙xe7 34.g6 f6

Tek hamle

35.♙xf6

Çok önemli yeteneklerle çalışıyorum. Onlara çok saygı duyuyorum. Bu ilginç konumda bana kazandıran hesap gücüm oldu diyebilirim. Ve bunu ciddi anlamda çalıştığım sporculara da borçluyum. Bence her sporcunun hesap gücü çok iyi olmalı. Bunu bir boksörün her zaman sakladığı çok sert bir yumruğa benzetebiliriz. Beyaz, kale geride fakat Siyah en iyi berabere yapabilir. Fakat maçın sonucu için de önemli bir nokta; Siyah berabere yapabilirdi bu konumda.

Şimdi bu konumdaki değişik varyantların analizlerine bakalım.

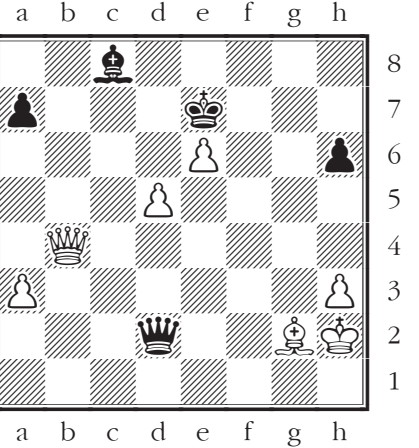
35...♙g8

35...♙fe8 36.♙f7 mat oluyor 36...♙xf7 37.gxf7 ♙f8 38.♙f6#; 35...♙g8 36.♙xf8+ ♙xf8 37.gxh7 ♙xh7 38.♙xh7 ♙f4+= sürekli şah; 35...♙xf6 36.♙xf6+ ♙g8 37.♙xe7 ♙f4+= sürekli şah.

36.♙f1!

Bu hamle dışında her devamı yolu berabere. ♙f1'den sonra Beyaz için "kazanıyor" diyebiliriz bence.

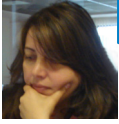
36...♙xc3 37.♙xe7 ♙xg6 38.♙f8+ ♙g8 39.♙xg8+ ♙xg8 40.♙xd6 ♙f7 41.e5 ♙e3 42.e6+ ♙f6 43.♙g3 ♙d4 44.♙f3+ ♙e7 45.♙e4 ♙d2 46.a3 h6 47.♙b4+ 1-0

Uzun yıllardır satranç oynuyorum. Çok önemli turnuvalarda oynadım. Önemli başarılar da kazandım ama şunu söylemeliyim ki maç bittiğinde, yapmacıklıktan çok uzak (çünkü o bir Adanalı) kendisi için üzülürken benim için de sevinen dostum Engin Yaşar Işık gibi dostluklar her şeyden önemli. Engin gibi dostlara, turnuva zamanı beni destekleyen bir çevreye sahip olduğum için çok şanslıyım. Bizim yetiştirdiğimiz genç nesil kısa zamanda bizim önümüze geçecek ve biz gururla onları izleyeceğiz. Satranç bir spordur. Sporun kazandırdıkları kupalardan madalyalardan daha önemlidir. Bu kazandığım bir Türkiye şampiyonluğu değil. Fakat satranca 10 yıl ara vermiş bir sporcunun satranca geri döndüğü turnuva olduğunu düşünürsek benim için bir şampiyonluktan daha fazlasıydı. Her şeyden önce beni izleyen sporcularımı gururlandırmak ayrı bir duygu. Destekleyen herkese teşekkür ederim.

Son olarak ekleyeceğim kısa not da benim için çok önemli: Engin'le geçtiğimiz yaz çok yakın bir dostumuzun kısa film projesi için Adana'da buluştuk ver günlerce bir tahta başında iki rakibi canlandırdık elimizden geldiğince. Filmin adı Zugzuwang. Satranç camiasının başarılı yönetmeni Beycan Örgene filminde ve sanat hayatında başarılar dilemek istiyorum. Bitirışı de Engin'in sözleriyle yapalım. Rüzgâr hep arkamızda, güneş üstümüzde olsun. Zaman ayıran okuyan herkese teşekkür ederim.

GM Batuhan Daştan

Fatma Yılmaz

Uluslararası Hakem ve Antrenör
fyakademi@gmail.com

Fatma YILMAZ: Biz sizi çok küçük yaşlarınızdan başlayarak elde ettiğiniz başarılarınızla tanıdık: Pek çok kez Türkiye, Avrupa ve Dünya yaş grupları derecesi, sonra açık turnuvalardan elde ettiğiniz başarılar, milli takım olarak ülkemize kazandırdığınız dünya beşinciliği... Satranç başarılarınızla paralel başarıyla ilerleyen öğrenciliğinizi tıp fakültesi ile taçlandırışınız. Bunlar ilk aklımıza gelenler... Bunların öyküsünü ve daha fazlasını sizden dinleyelim. Yaşınız, eğitiminiz, aileniz... Kısacası kimdir Batuhan Daştan?

Batuhan DAŞTAN: 7 Ağustos 1997 Erzurum doğumluyum. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 3. sınıf öğrencisiyim. Ailemle birlikte Bursa'da yaşıyorum.

Aileniz?

Annem diş hekimi, devlet hastanesinde çalışıyor, babam da makine mühendisi, o da özel bir şirkette yönetici olarak çalışıyor. Ailemin tek çocuğuyum.

Satranca başlamanız nasıl oldu?

Satrançla ilk karşılaşmam ilkokul 1. sınıfta oldu. İlk dersimize Melih Karataş girmişti ve ben de ilk dersten büyük ilgi duymuştum bu spora sonrasında ilgimin arttığını gören ailem ve Melih Hocanın desteğiyle ciddi bir maceraya atılmış oldum.

Satranç ve eğitim bir arada nasıl ilerliyor?

2006 Bursa İl Birinciliği, birincilik ödülü

Zor ve yorucu oluyor. Okulum genellikle sabah erken saatlerde başlıyor ve derslerimin, çalışmalarımın bitmesi çoğu zaman akşamı buluyor. Satranç çalışmak için de hafta içi 1-2 saatten fazla vaktim olmuyor. Hafta sonları satranca daha fazla vakit ayırabiliyorum.

Bu yoğun temponun arasına sınavlar girdiği zaman biraz daha rahatlıyorum. Sınav sonrasındaki hafta sonu, satranç çalışmak için iyi bir fırsat oluyor.

Hem tıp okuyup hem GM olmak? Nasıl bir başarıdır bu?

Dediğim gibi günümün büyük bir kısmını çalışmaya ayırıyorum. Hem okul derslerinden taviz vermemek, hem de satranç seviyemin ilerlemesi için uğraşıyorum. Bunun içinde bence tek yol çok çalışmak.

Neden satranç?

Oynarken çok keyif alıyorum. Özellikle yoğun bir tıp eğitiminden, uzun bir süre ağır parti oynamadıysam, oynadığım maçlardan ve çalışmalardan inanılmaz keyif alıyorum. İyi sonuçlar

aldığım zaman gerek bireysel gerekse takım turnuvalarında, ülkemizi yurtdışında temsil ettiğim için de beni ayrıca mutlu ediyor. Benim için en önemli iki sebebi bu. Bunun dışında satrancın sağladığı faydaları da düşünecek olursak oynamamak elde değil.

Neden tıp?

Hem kutsal bir meslek, hem de se-verek yapabileceğime inandığım bir meslek olması nedeniyle tıp tercihim oldu.

Kendiniz nasıl çalışıyorsunuz?

Hafta içleri pek vaktim olmuyor genellikle internet üzerinden hızlı maçlar yapıyorum ve açılış çalışıyorum. Daha yorucu olan oyunsonu ve strateji çalışmalarını hafta sonlarına bırakıyorum.

Satrançtaki başarılarınız?

13 yıl içinde yurtiçi ve yurtdışı turnuvalarında birçok derecelerim var. Ülkemi en iyi şekilde temsil etmeye çalıştım ve çalışacağım.

Ulusal Yarışmalar Dereceleri

- 2006 Türkiye yaş grupları şampiyonası 10 yaş Türkiye ikincisi
- 2007 Türkiye yaş grupları şampiyonası 10 yaş Türkiye üçüncüsü
- 2007 Türkiye MEB şampiyonası küçükler kategorisi Türkiye ikinci
- 2008 Türkiye MEB şampiyonası küçükler kategorisi Türkiye beşincisi
- 2009 Türkiye yaş grupları şampiyonası 12 yaş Türkiye ikincisi
- 2009 Türkiye MEB şampiyonası küçükler kategorisi Türkiye altıncısı
- 2010 Türkiye yaş grupları şampiyona-

nası 14 yaş Türkiye birincisi

- 2010 Türkiye MEB şampiyonası yıldızlar kategorisi Türkiye birincisi

Uluslararası Yarışmalar Dereceleri:

- 2007 Avrupa Okullar Bireysel Şampiyonası 10 Yaş Avrupa üçüncüsü - Bulgaristan
- 2008 Dünya Okullar Bireysel Şampiyonası 11 Yaş Dünya üçüncüsü - Singapur
- 2009 Avrupa Yaş Grupları Şampiyonası 12 Yaş Avrupa dördüncüsü - İtalya
- 2009 Dünya Yaş Grupları Şampiyonası 12 Yaş Dünya beşincisi - Türkiye
- 2010 Avrupa Okullar Bireysel Şampiyonası 13 Yaş Avrupa birincisi - Yunanistan
- 2010 Dünya Okullar Bireysel Şampiyonası 13 Yaş Dünya üçüncüsü - Türkiye
- 2011 Dünya Okullar Bireysel Şampiyonası 15 Yaş Dünya birincisi - Polonya
- 2012 Avrupa Okullar Bireysel Şampiyonası 15 Yaş Avrupa Üçüncüsü-Türkiye
- 2012 Dünya Okullar Bireysel Şampiyonası 15 Yaş üçüncüsü-Romanya
- 2012 Avrupa Okullar Bireysel Şampiyonası 15 Yaş üçüncüsü-Yunanistan
- 2012 Dünya Satranç Olimpiyatları

2006 Türkiye Yaş Grupları Şampiyonası

2008 Dünya Okullar Şampiyonası, üçüncülük ödülü

Takım Kategori ikinciliği-Türkiye

- 2013 Dünya Okullar Bireysel Şampiyonası 17 Yaş birincisi-Yunanistan
- 2013 Avrupa Okullar Bireysel Şampiyonası 17 Yaş ikincisi-Sırbistan
- 2013 Dünya 16 Yaş Altı Satranç Olimpiyatı takım üçüncülüğü-Çin
- 2013 Dünya Yaş Grupları Satranç Şampiyonası 16 Yaş dördüncüsü-Birleşik Arap Emirlikleri
- 2014 Avrupa Genç Takımlar Satranç Şampiyonası takım birinciliği-Romanya
- 2016 Hit Açık Satranç Turnuvası dördüncüsü-Slovenya
- 2017 Portekiz Açık Satranç Turnuvası üçüncüsü-Portekiz
- 2017 Dünya Takımlar Satranç Şampiyonası Takım beşinciliği-Rusya
- 2018 Graz Açık Satranç Turnuvası birincisi-Avusturya

Bu başarılarınız içinde sizin için en önemlisi?

2012'de İstanbul'da yapılan satranç olimpiyatı; iki GM normunu almıştım, 2013 Viyana Open, orada da son normumu aldım. Ayrıca, 2017 Dünya Takımlarda A milli olarak elde ettiğimiz dünya beşinciliğimiz.

Peki kaybetmek?

Her sporda olduğu gibi bu da bir mücadele ve sonunda kazanan kaybeden oluyor. Kazanırken nasıl bir şeyler kazanıyorsak aslında kaybederken de kazanıyoruz. Eksik olduğumuz yerleri ve hatalarımızı görüyoruz.

19 yaşında GM oldunuz. Bununla ilgili neler demek istersiniz?

İlk GM normumu İstanbul'da olimpiyatlarda kazanmıştım ve 2 norm yerine geçmişti bir sene sonra da son normumu tamamlamıştım. 2013 yılı, 16 yaşında GM normlarımı tamamladım ve aynı yıl Tallinn'deki kongrede onaylanmıştı da. Unvan için sadece 2500 rating'e ulaşmam gerekiyordu. Ben o zamanlar unvanın bana fazlasıyla yakın olduğunu düşünüyordum fakat ardından birkaç kötü turnuva geçirmem, araya aynı dönem üniversite sınavı hazırlıklarının girmesi ve sat-

ranca ara vermem ile unvanı ertelemiş oldum.

Satranç size neler kazandırdı?

Derslerime çok faydası oldu. Yaratıcı ve analitik düşünme konusunda, hesaplama, plan yapma konusunda bana gerek derslerimde gerekse hayatta ciddi katkıları oldu.

Satranççılara, ailelere, eğitimcilerle önerileriniz?

Disiplinli, düzenli çalışmalarını öneririm. Sporculara ve ailelere sabırlı olmalarını, çünkü uzun ve yorucu bir süreç. Azimle çalışırlarsa başarı da gelecektir.

Dünya satrancından beğendiğiniz isimler?

Kasparov, Carlsen ve Fischer'in oyun stillerini çok beğeniyorum.

Saydıklarınız içerisinde sizce satrancın en büyük ismi kim?

Carlsen bence satranç tarihinin gelmiş geçmiş en iyi oyuncusu fakat zamanında adıyla büyük yankı uyandırmış, satranç denildiğinde akla ilk gelen isim

Kasparov'u da yabana atmamak lazım.

Günümüz satrancını kendi çocukluğunuzun satrancıyla kıyaslarsanız farklılıklar görüyor musunuz?

Satranç gittikçe açılış hazırlıklarına dayalı bir oyun olmaya başladı, küçüklüğümde hiç olmayan varyantlar şu an oynanıyor. Hızlı ilerleyen bir oyun.

Oyunlarınız dediğimizde sizde iz bırakan birkaç oyununuz?

2012 İstanbul Dünya Olimpiyatları'ndaki GM Shengelia ile oynadığım son tur maçı. Beyaz taşlarla kazanmıştım ve ilk GM normumu almıştım.

Satranç yazarlığı yapmak ister misiniz?

İleride zaman ayırılabirsem neden olmasın.

Güçlü bir kuşakla birlikte büyüdünüz. Hem güçlü birer rakip hem iyi birer arkadaş olmak nasıl bir duygu?

Cemilcan ve Vahap ile küçüklükten beri tanışıyoruz ve çok yakın arkadaşla-

Satranççı dostları GM Daştan'ı anlatıyor:

GM Mustafa Yılmaz

Batuhan'ı tanıdığımda çok küçüktü. Her zaman başarılarıyla kendinden söz ettirmiş hırslı, disiplinli ve başarılı bir satranççı. Çok iyi bir arkadaşlığımız var. Her zaman büyüklerine saygılı olmuş küçüklerine örnek, mütevazı bir büyüktü kendisi. Aynı zamanda tıp okuyor olması ve buna rağmen satrançta ilerliyor olması onun her alanda başarılı olduğunu gösteriyor. Bu ülke şartlarında başardığı şeyler azımsanmayacak kadar çok. Kimle konuşsam Batuhan'a karşı bir sempati duyuyor bu da onun iyi bir insan olduğunun da göstergesi bence. Ülkemizi satrançta daha yukarıya taşıyacak bir sporcu. Kendisi ile gurur duyuyorum.

GM Cemil Can Ali Marandi

GM Batuhan, küçüklüğümde beri tanıdığım, sevdiğim, birbirimize sürekli destek olduğumuz ve olmaya devam edeceğimize inandığım çok değerli bir arkadaşım. Turnuvalarda ve kamplarda birlikte vakit geçirmekten zevk aldığım ve çok şeyi paylaştığım bir arkadaşım.

Hep azimli, tutkulu, yaratıcı, disiplinli, çalışkan ve ayrıca hem satranç hem de okul hayatında oldukça başarılı bir büyüktür.

IM Ufuk Sezen Arat

Öncelikle oynaması en keyifli rakiplerden biri. Kritik anlarda kuvvetli ve akla gelmeyecek hamleleri bulabiliyor ve bu da oyuna zenginlik katıyor açıkçası. Bu durum biraz da yaratıcılığın ve özgünlüğünden kaynaklı olsa gerek. Bunun dışında açılış repertuarı da oldukça geniş ve bu geniş repertuara olması gerekenden fazlasıyla hakim. Sadece bu durum bile satranca ne kadar önem verdiğini ve zaman ayırdığını gösteriyor.

Arkadaş olarak çok nadir denk gelinen insanlardan. Yaklaşık 10 seneden fazla bir süredir tanıyorum ve

2010 Dünya Okullar Satranç Şampiyonası üçüncülük ödülü.

Daştan ailesi bir arada.

pek çok turnuvada da birlikte kaldık. Bir konuda anlaşılamadığımızı gerçekten hiç hatırlamıyorum. Anlaşmamayı bırakın bir kere bile ufak bir hareketine sinir olduğumu veya "Ya şunu da yapmasa iyi olur." dediğimi hatırlamıyorum. Bu çok ilginç bir durum çünkü ne kadar yakın olursanız olun insan illaki ufak bir şeye takılır. Bu cümle sanırım Batuhan'ı yeteri kadar açıklar.

Her zaman takdir ettiğim iki özelliği var diğerlerinden sıyrılan, biri süreklilik diğeri de elindekiyle hiç bir zaman yetinmemesi. Belki bu kadar başarılı olmasının sebebi de budur. Turnuvalarda Batuhan hakkında konuşan bazı insanlara denk geliyorum: "Abi adam hem tıp okuyor hem GM oldu. Hala daha yükseliyor." Tabii ki tamamıyla doğru bir söylem ancak burada göz ardı edilen konu, Batuhan'ın bunu üst düzey bir derecede süreklilikle başarması. İnsan, doğal olarak, belirli zamanlarda sıkılır artık çalışmaktan. Bir süre ara verme ihtiyacı duyar çalışmaya. Batuhan bu düşüncelerle o kadar iyi başa çıkıyor ki; ara verdiği, gerilediği veya yerinde saydığı dönemleri yok denecek kadar az. Bence asıl başarısı burada yatıyor.

rız birlikte çok turnuva oynadık, milli takım olarak önemli başarılar kazandık zaman zaman da rakip olduk. Hep birbirimize destek olduk.

Satrancın yaygınlaşması için neler yapılmalı?

Halkımızı bilinçlendirmeliyiz. Gerçi başkanımız ve yönetim bu konuda çok iyi. Eminim satranç ilerde çok daha yaygınlaşacak ülkemizde.

Geleceğinizle ilgili planlarınız?

İleride iyi bir doktor olmak istiyorum, satrançta da ilerleyebildiğim kadar ilerlemek ve ülkemi iyi bir şekilde temsil etmek istiyorum.

Satranç dışı hobileriniz?

Spor yapmayı seviyorum, arkadaşlarımla vakit geçirmeyi de.

Bu güzel söyleşi aracılığıyla sizi daha yakından tanıma fırsatı verdiğiniz için çok teşekkür ederim. İnanıyorum ki özellikle küçük sporcularımıza model olacaksınız ve onlar sizden çok şey öğrenecekler. Daha nice güzel davranış ve başarılarınızla satranç dünyamızın örnek insanı olmaya devam etmenizi, başarılı, mutlu bir hayat sürmenizi dilerim.

Batuhan'ın annesi ve babası anlatıyor:

Ailesine çok düşkün ve çevresine duyarlıdır, özellikle çocukları çok sever hatta onlarla oyun dahi oynar, tam bir görev adamıdır. Anne oğul olarak en iyi arkadaşımı diyebilirim.

Baba oğul olarak da durum farklı değil. Batuhan ile ilişkimiz baba oğuldan çok arkadaş gibiyiz. Her sıkıntımızı birbirimize rahatlıkla söyler ve çözümler üretmeye çalışırız.

Satranç bizi ailece bayağı yordu ama tabii ki mutlu yorgunluk, zor ve meşakkatli bir yoldu ama Batuhan'a çok şey kattı.

Bizi hiç üzmeyen hiç zorlamayan sevgi saygı dolu bir evladımız var diyebiliriz, Allah herkese böyle bir evlat versin.

Çocukluğu çok hareketli geçti, oyun oynamayı çok severdi. Özellikle de top oynamayı, her turnuvaya gittiğinde valizinde küçük de olsa bir topu bulunurdu. Arkadaşlarıyla arası çok iyiydi. Tanımadığı bir ortam ve arkadaş grubuna adaptasyonu oldukça hızlı olup iletişim problemi yaşamaz hemen dahil olurdu. Çok iyi niyetli ve saygılıydı. Büyük, küçük kimseye yok diyemezdi.

Evlat olarak diyebilirim ki hiç bizi üzmemiştir (elbette arada bazı ufak tefek sapmalar olması normaldi), öğrenciliği süresinde okula öğretmenleri ile veli toplantısına görüşmeye gittiğimizde "siz neden geldiniz?" keşke herkes onun gibi olsa diye yanıtlar alırdık. Öğrenciliği süresinde ders çalış diye bir telkinde bulunmadık, kendi sorumluluğunu bilirdi.

Okul dönemi haricinde özellikle satrançla ilgili çalışmalarında ailece destek olmamız gerekiyordu, bunu da maddi ve manevi anlamda yaptığımızı düşünüyoruz. Satranç ve eğitim beraber yürütüldüğünde maalesef üzerimize düşen yük daha fazla artıyor, bunu yönetebilmek için de planlı ve daha disiplinli çalışmanız gerekiyordu, bunu da yaptığımızı inanıyorum.

Düşünen Robotlar

Parmak iziniz gibidir satranç oynayışınız

Prof. Dr. Ergin Çiftçi

Sporcu
erginciftci@gmail.com

Mavikale'nin bu sayısında, satranç oynayan bir otomatın gizemine odaklanan bir filmi tanıtacağım: Düşünen Robotlar

Filmin Künyesi

Türkçe adı	Düşünen Robotlar
Orijinal adı	Le Collectionneur des Cerveaux
İngilizce adı	Thinking Robots
Yönetmen	Michel Subiela
Yapım yılı	1976
Yapımcı ülke	Fransa
Orijinal dil	Fransızca
Süresi	93 dakika
Eserin yazarı	George Langelaan
Oyuncular	Claude Jade, François Dunoyer, André Reybaz, Roger Crouzet, Thierry Murzeau, Gisèle Casadesus, Raoul Guillet, Jean-Pierre Hercé
IMDB Puanı	6.9

Genç, güzel ve yetenekli piyanist Penny Vanderwood bir gün esrarengiz bir adam tarafından ziyaret edilir.

Kendisini Kont Saint-Germain olarak tanıtan bu orta yaşlı adam Penny'nin bütün konserlerini izleme fırsatı bulmuş bir otomat üreticisidir. Hayranlık duyduğu Penny gibi piyano çalabilen bir otomat daha yapmak istemektedir.

Bu tuhaf teklifi düşünerken Penny, aynı akşam gazeteye göz gezdirirken kendi piyano resitalinin haber yapıldığını görür. Bu haberin hemen altında yer alan ilginç bir başlık daha dikkatini çeker: 2001 ya da Bir Satranç Macerası! Kont Saint-Germain tarafından geliştirilen gizemli bir satranç otomatı, kentin gözde mekânlarından Concorde'da, kabalık bir seyirci kitlesinin izlediği bir satranç gösterisine başlamıştır. Kentin usta oyuncularının hatasız oynadığını tespit ettikleri otomat bir hafta sürecek bu gösteride amatörden ustasına satranç meraklılarıyla buluşmayı beklemektedir.

Penny, ertesi gün bu gösteriyi izlemeye gider. Otomat, ilk bakışta kafası Doğulu bir prens geri kalan kısmı ise bir Avrupalı ortaçağ soylusu gibi gösterişli biçimde giyinmiş ve bağdaş kurarak oturmuş bir mankeni andırmaktadır: Ortasında incili mücevher takılı parlak şeritler işlenmiş beyaz bir başlık, işlemeli kırmızı bir elbise ve ondan daha açık kırmızı tonda kumaş bir kemer, beyaz bir fular, kolları dantelalı beyaz bir gömlek ve onunla aynı renk eldivenler, ifadesiz beyaz yüzüne birer kırmızı noktasal ışığın parladığı iki siyah göz... Otomat'ın hamle yapar-

Düşünen Robotlar filminin DVD kapağı

ken kısa kesintilere uğrayan mekanik hareketi ve buna eşlik eden mekanik sesi onun bütünüyle metalik bir içyapıdan oluştuğunu düşündürmektedir. Otomat, tedirgin olduğu ilk bakışta anlaşılabilir bir adamla oynarken Kont Saint-Germain de hemen yanlarında oturmuş oyuncuların her hamlesini yakından izlemektedir. Penny, Otomat'ın orta ve işaret parmaklarının kenarları ile beyaz bir kaleyi tutup kaldırışını görünce birden irkilir, hamlesini yapan Otomat da başını yine mekanik hareketlerle çevirerek Penny'ye bakar, gözlerindeki ışık daha kuvvetlice yanar: Sanki birbirlerini tanımışlardır!

Eve dönen Penny, kendi satranç takımındaki siyah şahı, tıpkı Otomat'ın son hamlesinde yaptığı gibi iki parmağının kenarlarıyla kavrar, ona derin derin bakar, sonra ani bir hareketle avucunun içine alır. Onu bu derin düşüncülere daldıran, satranç takımının yanı başında fotoğrafı duran Robert Tournon'dur. Bu adam, yakın zamana kadar Penny ile nişanlı olarak kalmıştır. Ünlü bir satranç ustası olan Robert, evlenmelerine kısa süre kala talihsiz bir kazada hayatını kaybetmiştir.

Penny, nişanlısının yakın arkadaşı Lewis Armeight'dan kendisine yardım etmesini ister: Satranç Otomatı'nı gördükten sonra Robert'in hala yaşadığına ikna olmuştur! Onun bu düşüncesini çılgınca bulsa da, Penny'ye karşı kendisi de derin bir sevgi duyan Lewis, yardım çağrısını kabul eder. Cenaze törenine katıldığı Robert'in cesedini göstermenin Penny'yi ikna edeceği aşikârdır. Ancak bir gece gizlice girdiği mezarlıkta, Robert'in tabutunun boş olduğunu görünce kendisi de kuşku duymaya başlar. Penny ve Lewis, satranç oynayışı Robert'in tarzını andıran bu gizemli Otomat'ın peşine düşerler.

Penny (Claude Jade) Otomat'ta eski nişanlısı Robert'i görüyor.

Robert'in akıbetini araştıran Lewis'in ilk durağı Paris'in satranç kulübü olur. Burada Karpov ile Petrosyan arasında oynanan bir maçın analizi yapılmaktadır (Diyagram 1). Lewis burada umduğundan fazlasını bulur: Robert'in kazandığı bir turnuvarın filmi kulübün arşivinde yer almaktadır. Her satranç oyuncusunun kendine

özgü bir oyun tarzı olduğundan hareket ederek Robert'in oyunları incelenir: Riskli, gambitleri kabul etmekten çekinmeyen, vezirini tehlikeye atan bir tarzı vardır Robert'in. Robert için, güvenliği sağlamaktan çok parlak bir oyun ortaya koymak her zaman daha

Otomat (Jean-Pierre Hercé), kendine özgü bir biçimde satranç taşını tutmak üzere hamle yapıyor.

Diyagram 1

	a	b	c	d	e	f	g	h	
8	♖					♜	♔		8
7		♙	♚	♞	♞	♞	♞	♞	7
6	♞			♞		♞			6
5		♞	♞		♞				5
4				♙	♙				4
3					♞	♞		♙	3
2	♙	♙	♚			♙	♙		2
1	♜		♚	♙	♜	♙	♔		1
	a	b	c	d	e	f	g	h	

wKg1,Od1,Nf3,Bc1,c2,Ra1,e1,Pa2,b2,c3,d4,e4,f2,g2,h3/bKg8,Oc7,Ne3,f6,Bd7,e7,Ra8,f8,Pa6,b5,c5,d6,e5,f7,g7,h7

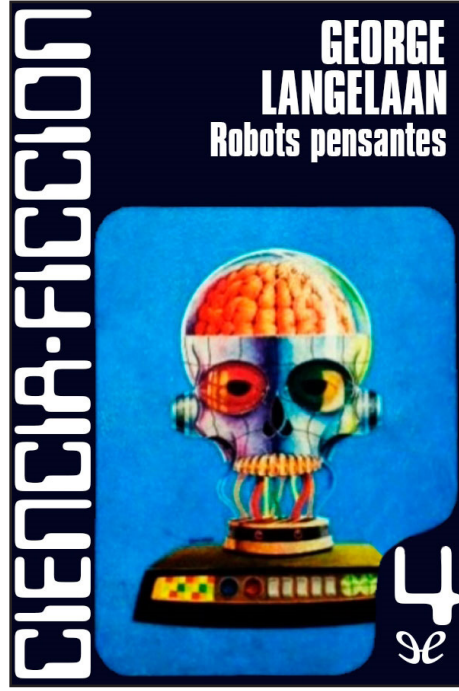
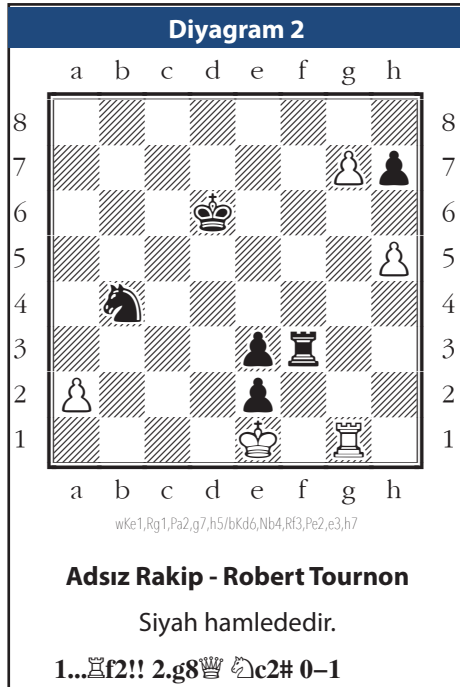
Anatoly Karpov - Tigran V Petrosian

Beyaz hamlededir.

1.♙x3 ♜fc8

önemli olmuştur. Bu nedenle, beklen-
diği gibi, çok da oyun kaybetmiştir.
Ancak işte; bu son turnuvayı, iki par-
mağının kenarlarıyla tutarak yaptığı bir
at hamlesiyle kazanmış ve şampiyonluk
kupasını kaldırmıştır (Diyagram 2).

Lewis, satranç kulübünün başka-
nına Robert'in satranç oynayan zeki
makinelere de söz ettiğini hatırladı-
ğını söyler. Başkan, bunun günümüzün
heyecan verici bir konusu olduğunu, si-
bernetik biliminin giderek geliştiğini ve
zeki makinelerin günün birinde insan
şampiyonlarımızı yenecek güce ulaş-
acaklarına inandığını söyler. Ancak, zeki
makinelere günümüzde yalnızca orta
düzeyde bir oyuncuyu yenebilecek güce
ulaşabildiğini, bunun hiç de küçüm-
senmeyecek bir derece olduğunu be-
lirtir. Lewis, bu durumda Kont Saint-
Germain'in Satranç Otomatı'nın nasıl
olup da en iyi oyuncuları yenebildiğini
sorar. Kulüp yöneticileri, Otomat'ın
başarısının altında toplumun ilgisini
çekmek için kurgulanmış basit bir şar-
latanlığın yattığına inanmaktadır. Bu
düzeyde bir başarıya gerçekten ulaş-
abilmek için, bir kukladan çok daha faz-
lasına, çok gelişmiş bir bilgisayar tek-

Düşünen Robotlar kitabının kapağı

nolojisine gereksinim olmalıdır.

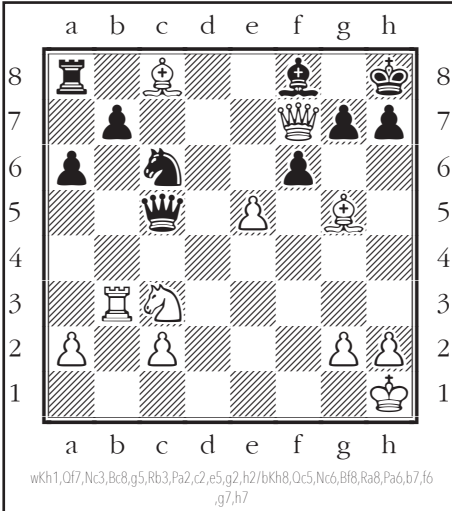
Penny, Robert'in Otomat'ın içinde
gizlenmiş olabileceğini öne sürünce
Lewis buna karşı çıkar. Robert'in böyle
bir şarlatanın komik oyununa katılacak
biri olmadığını söyler. Kont Saint-Ger-
main adı, zaten asılsız iddialar öne süren
tarihsel bir kişilik olarak tanınmaktadır.
Lewis, yine de Otomat'ı yakından in-
celeyerek içinde saklanan biri olup ol-
madığını anlamak için yeniden satranç
gösterisine gider. Kont Saint-Germain,
Lewis gibi bütün meraklıların aklında
beliren o soruyu kendisi yanıtlar: Evet
geçmişte satranç otomatlarının için-
de gizlenen oyuncular olmuştur, ama
hayır, Kempelen'in otomatı ve Edgar
Allen Poe'nun hikâyesinin tersine bu
makinenin içinde insan bulunmamak-
tadır! Kont bu açıdan kendisine o ka-
dar güvenmektedir ki iki gönüllünün
Otomat'ı daha yakından incelemesine
izin verir. Bu gönüllülerden biri olma-
yı başaran Lewis, arkasındaki açılan
kapağından içeri bir çubuk sokarak
Otomat'ı inceler. Yalnızca kablolar,
transistörler ve içinde yeşilimsi bir sıvı

akan şeffaf hortumlar içerdiğini görür:
Bu kesinlikle bir makinedir!

Robert'in yakınlarda bir yerden
Otomat'ı yönlendirmedeğini anla-
maları da uzun sürmez. Kont Saint-
Germain'in dehasını kabul etmekten
başka çareleri kalmamıştır. Penny, pi-
yano çalan otomat yapımına yardım-
cı olmak için Kont'un malikânesine
gider. Fişini takarak satranç oynayan
Otomat'ı çalıştırır, görkemli bir satranç
takımında piyonunu sürer, Otomat alı-
şılmış hareketlerle bir at hamlesi yapar.
Bu sırada ortaya çıkan Kont, Penny'den
yalnızca piyano çalmasını talep eder;
kendisi bir ressam ya da heykeltıraş
gibi onu gözleyecektir yalnızca...
Penny, piyano çalarken Otomat başını
kaldırır, gözlerindeki ışığı yakar, ham-
le yapmaya alışkın sağ elini Penny'ye
doğru uzatır ve dokunmadan satranç
tahtasının üstüne yığılır kalır.

Lewis, Kont Saint-Germain'i gi-
zemli malikânesinde ziyaret eder. Bir
hile yapmadığını kanıtlamak isteyen
Kont, kendisinin bizzat bulunmadığı
bir mekânda Otomat'ın çalıştırıl-
masını kabul eder. Böylece, Otomat'ı
yönlendirenin, onun hep yanı başında
duran, Kont olup olmadığı anlaşılabi-
lecektir. Bu kez Otomat'ın karşısına
Robert'in bütün oyunlarını inceleyen
satranç kulübü eğitmeni Valdieu çı-
kacaktır. Siyahlarla oynayan Otomat,
Sicilya savunması yapar ve Najdorf'un
zehirli piyon varyantına girer. Oyun
ilerledikçe Valdieu terlemeye başlar,
sonunda da beyaz şahını devirerek ye-
nilgiyi kabullenir (Diyagram 3). Ger-
çekten şaşıktır, iki yıl önce Robert ile
oynadıkları varyanta girmelerine rağmen
Otomat farklı bir yol seçerek oyu-
nu kazanmıştır. Lewis daha fazla daya-
namaz ve Otomat'ın nasıl olup da bir
arkadaşlarının tarzında satranç oyna-
yabildiğini sorar. Kont o zaman hiç de
zorlanmadan aslında Robert Tournon
ile tanıştığını ve Otomat'ını geliştirir-
ken kendisinden ilham aldığını söyler.

Diyagram 3

Valdieu (Kulüp Antrenörü) – Satranç Otomatı

Siyah hamlededir.

1...♖×e5 2.♗e6 ♜g4?? [2...♗×c8-+]

Beyazlar ♗×g4 mümkün olmasına rağmen şahını devirerek oyunu terk ediyor. 0-1

Penny ortadan kaybolunca, yanına güvendiği bir arkadaşını alan Lewis, gizlice Kont Saint-Germain'in malikânesine girer. Satranç Otomat'ını çalıştırır, ona kendisini tanıtır, Penny'nin nerede olduğunu sorar. Otomat mekanik hareketlerle yazmayı başarır, mahzeni işaret ettikten sonra dumanlar çıkartarak devre dışı kalır. Lewis, Otomat'tan aldığı bilgiyle Penny'yi kurtarmayı başarır. Kurtarma eylemi sırasında yaşanan kargaşada çıkan yangın, Kont'u koruma görevi üstlenmiş tuhaf otomatlarla birlikte malikâneyi de kavurur. Lewis sonunda otomatların sırrını keşfetmiştir. Robert'in ruhu huzura ermiş, Penny ile Lewis de birlikte mutlu bir yaşam kurmaya karar vermiştir. Perde iner.

Düşünen Robotlar, George Langelaan'ın aynı adlı kısa öyküsünden uyarlanmıştır. Fransız-İngiliz kökenli bir bilim kurgu yazarı olan George Langelaan'ın en bilinen öyküsü "Sinek" hem 1958 hem de 1986 yapımı film-

lerle sinemada önemli izler bırakmıştır. Yazar Düşünen Robotlar öyküsünü kurarken kuşkusuz satranç tarihinde önemli bir yeri olan "Türk" başta olmak üzere satranç otomatlarından ve onların Satranç Oyuncusu adıyla 1927 ile 1938 yapımı beyaz perdeye yansımalarından da faydalanmıştır. İnsanlığın satranç oyun gücü bakımından bilgisayarların ve yapay zekânın çok gerisinde kaldığı hatta kafa nakil ameliyatlarının planlandığı günümüzden bakınca öykü basit gibi görünse de George Langelaan'ın zamanının ötesinde bir iş çıkardığını söylemek yanlış olmaz. Beyin nakli Genç Frankenstein gibi çok sayıda filmde üstüne kafa yorulan bir konu olsa da böyle bir aktarımı satranç gibi yüksek beyin işlevi gerektiren bir tema ile ilişkilendirmek daha önce akıl edilmemiş bir fikir gibi görünüyor. Filmde, satranç ustasının yalnızca satranç oynayan, bunun dışında neredeyse hiçbir eylemde bulunmayan bir robota dönüşmesini, yaratıcısının, otomatın gereksiz gördüğü diğer yeteneklerini bilerek ortadan kaldırmasıyla açıklamak mümkündür.

Yönetmenlik kariyeri televizyon filmi ve dizileriyle sınırlı olan Michel Subiela'nın bu bilim kurgu öyküsünü başarıyla gerçekleştirdiği söylenebilir. Yönetmen, gazeteye attığı 2001 ya da Bir Satranç Macerası başlığı ile satranç tutkunu Stanley Kubrick'in satranca da yer veren ünlü bilim kurgu başyapıtı 2001: Uzak Yolu Macerası'na selam gönderiyor. Langelaan'ın öyküsü ile film arasında filmin özünü çok etkilemeyen bazı farklılıklar bulunur. Öykü, Lewis'in mezarlıkta Robert'in mezarını arayışı ile başlar. Yine öyküde, Penny aslında ünlü bir piyano sanatçısı değildir, geçmişte öğrenmiş olduğu piyano çalma bilgisini Kont Saint-Germain'e yaklaşmak için kullanır. Öyküde, Robert'in taşları kendine özgü tutuşu "baş ile işaret parmaklarının arasında döndürmek" biçiminde tanımlanır. Bu hareket filmde "orta ve işaret parmaklarının kenarları ile tutmak" biçimine dönüştürülmüştür. Yönetmen makas taklidine benzeyen, satranç oyuncuları için garipsenecek bu taş tutuş tekniği ile sıradan sinema izleyicisinin Robert ile Otomat arasında daha kolay ben-

Usta eğitmen Valdieu (Roger Crouzet), satranç kulübünde analiz yapıyor.

Chantal Chaude de Silans (Sağda), Paris Caïssa Satranç Kulübü'nde

zerlik kurmasını sağlamıştır. Öyküde, Otomat'ın yalnızca taşları tutuş şeklinin değil, yaptığı satranç açılışlarının da merhum Robert'inkilere benzediği belirtilir. Robert'in satrancıyla ilgili daha geniş bilgi veren öykü, onun en sevdiği açılışın Giuoco Piano olduğu, şartlar elverdiğinde bu açılışın Greco varyantına girmeyi tercih edeceği, Alekhine Savunmasına karşı oynamaya isteksiz olduğu ve rakibin kendisini bu açılışın beklenen devamıyoluna çekmesine asla izin vermediği, Şah Gambitinde feda edilen piyonu asla reddetmediği, çok saldırgan bir oyuncu olduğu ve inatçılığı nedeniyle kazanç konumdayken çok da oyun kaybetmiş olduğu bilgisini okuyucuya verir. Öyküde, beyazlarla oynayan Otomat'ın, Alekhine Savunması yapıldığında piyonu sürerek ata saldırmaktan kaçınması ve Giuoco Piano Açılışının Greco varyantına girilmesine izin verildiğinde hiç düşünmeden hızla oynayp rakibini mat etmesi onun gerçekten de Robert gibi oynadığının kanıtı olarak gösterilir.

Düşünen Robotlar, satrançsever izleyiciye tatminkâr satranç konumları

göstermekte yetersiz kalıyor. Satranç kulübünde, usta eğitmen Valdieu duvar panosunda Karpov ile Petrosian arasında oynanan bir maçın analizini yaparken bile yalnızca alışılmış gelişim hamleleri oynanıyor ve izleyiciye parlak bir kombinezon gösterme fırsatı kaçırılıyor (Diyagram 1). Aynı usta eğitmen, otomata karşı oynadığı maçta boğmaca matına yönelen ♖g4 hamlesi oynanınca oyunu terk ediyor, oysa korunmayan atın beyaz vezir tarafından alınabileceği bu hamle yerine otomat ♜xc8 hamlesi ile gerçekten de kazanç bir konum elde ediyor (Diyagram 3). Filmin yazılarından satranç danışmanlığı konusunda Fransa Satranç Federasyonu'nun, Paris Caïssa Satranç Kulübü'nün ve Chaude de Silans'ın adı geçiyor. Chantal Chaude de Silans, kadın satrancının öncülerinden biri olarak kabul edilen ünlü bir kadın satranç oyuncusu. Kendisinin 1970 yılında Paris Caïssa Satranç Kulübü'nün başkanlığını üstlendiğini ve bu görevi otuz yıldan uzun süre yürüttüğünü öğreniyorum. Bu bilgilerden yola çıkarak, 1976 yapımı Düşünen Robotlar'da geçen satranç kulübü saheninin Chantal Chaude de Silans'ın

başkanlığını yürüttüğü Paris Caïssa Satranç Kulübü'nde geçtiği sonucuna ulaşmak mümkün. Chaude de Silans'ın Paris Caïssa Satranç Kulübü'nde çekilen bir fotoğrafı ile filmde kullanılan duvar panosunda aynı satranç figürlerinin kullanılıyor olması bu çıkarımı destekliyor. Filme doyurucu satranç konumları katmamış olan Chaude de Silans'ın, fırsat olduğu halde, kendisini de perdede görmemize olanak vermediği anlaşıyor.

Perde indiğinde içimde buruk bir tortu bırakan kuşkusuz Otomat ile bütünleşen Robert oluyor. Satranç oynamak için nasıl da dinmek bilmeyen bir tutkuyla yanıyordu! Karanlık ve tozlu o mahzende buluyorum onu. İlk piyonumu sürer sürmez harekete geçiyor, doğruluyor, bir volkan krateri gibi kıpkırmızı parlıyor gözleri, kendi piyonunu dikiveriyor benimkinin karşısına, ikinci piyonumu sürüyorum, sağ kolunu bir tırpan gibi savurarak biçiyor onu. Hep o kazansa da oynamaya doymuyor, taşlarını parmaklarının arasında çevirmenin keyfine varırken zamanın sonuna kadar oynasa bıkmayacak gibi görünüyor. Ve bir taraftan belki de anımsıyor, artık kurtulduğu bir yük gibi görünen bedenine yapılan o son teklifi: "Yalnızca satranç oynamanın hazzına ereceksin, ne giyecek derdin olacak bundan sonra ne de yiyecek!"

Kaynaklar

1. <https://www.imdb.com/title/tt0190718/> (Erişim tarihi: 21.04.2018)
2. <http://heritageechechsfra.free.fr/chaude.htm> (Erişim tarihi: 21.04.2018)